

PPWR-GIDS 2026

ONDERWERPEN IN DEZE GIDS:

- Wat is jouw rol? • Welke deadlines gelden voor jou? • Wat kun je nu al doen? • Is jouw verpakking recyclebaar? • Hoe stel je een conformiteitsverklaring op? • Welke data moet je vastleggen? • Heb je software nodig? • Wil je voedselveilig recyclee?
- Wat verandert er op je etiket? • Moet je hergebruik aanbieden? • Welke verpakkingen mag je niet meer? • Wat levert het op, wat kost het? • Wat is nog onduidelijk? • Doe je genoeg, of voldoe je aan de wet? • Wie kan je helpen? • Wat komt er nog aan?

WEBER OVER DE IMPACT VAN PPWR OP ETIKETTERING

‘PPWR vraagt om meer dan een nieuw etiket’

De Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) verandert de manier waarop producenten naar verpakkingen kijken. Waar de focus voorheen vooral lag op bescherming, logistiek en uitstraling, komen daar nu eisen bij op het gebied van recyclebaarheid, materiaalgebruik, traceerbaarheid en transparantie. Dat heeft niet alleen gevolgen voor de verpakking zelf, maar ook voor de manier waarop producten worden geïdentificeerd en geëtiketteerd.

‘Voor veel bedrijven lijkt PPWR een verpakkingsvraagstuk. In de praktijk is het vooral een procesvraagstuk’, meent Patrick Citroen, algemeen directeur Weber Marking Systems NL.

Steeds meer informatie moet beschikbaar worden gemaakt via één etiket of een 2D code. Denk aan gegevens over herkomst, gebruikte materialen, recyclinginstructies, batchinformatie en in de toekomst het Digitale Productpaspoort (DPP). De Europese wetgeving stimuleert het gebruik van digitale identificatie, waardoor 2D codes zoals GS1 DataMatrix en QR codes een steeds grotere rol gaan spelen. Hierdoor ontstaat een directe koppeling tussen het fysieke product en digitale productinformatie.

Breed pakket

Dat vraagt om etiketteersystemen die van-

daag al voorbereid zijn op de eisen van morgen. Niet alleen de printer of etiketteermachine moet de juiste codes kunnen verwerken, maar ook de software, de etiketten, de printkwaliteit en de integratie met bestaande ERP en productiesystemen spelen een belangrijke rol. Een slecht leesbare code of verkeerde materiaalkeuze kan immers leiden tot scanproblemen, productievertraging of het niet voldoen aan toekomstige regelgeving. Juist daarom kiezen steeds meer producenten voor een totaalaanpak. Weber Marking Systems ondersteunt bedrijven bij het complete traject van identificatie en etiketteren. Van advies en systeemintegratie tot software, etiketten uit eigen productie, linten, inkten en service. Hierdoor sluiten alle onderdelen perfect op elkaar aan en blijft de productie betrouwbaar draaien, ook wanneer wetgeving of productspecificaties veranderen.

PPWR is een kans

PPWR is daarmee niet alleen een verplichting, maar ook een kans. Bedrijven die hun etiketteerproces nu toekomstbestendig maken, profiteren van betere traceerbaarheid, efficiëntere productieprocessen en een soepelere overgang naar nieuwe Europese eisen.

De juiste keuzes die vandaag worden gemaakt, bepalen hoe eenvoudig organisaties straks kunnen inspelen op ontwikkelingen zoals GS1 Sunrise 2027 en het Digitale Productpaspoort.

Bedrijven die meer willen weten over welke impact PPWR heeft op hun productieproces of benieuwd zijn hoe hun huidige etiketteeroplossing kan worden voorbereid op toekomstige wetgeving? Kijk op www.webermarking.nl, download de gratis whitepaper over 2D codering of neem direct contact op met de specialisten van Weber Marking Systems.

12 augustus 2026. Voor sommigen klinkt die datum als het zwaard van Damocles. Je kunt stellen dat er enige paniek heerst in een deel van de verpakkende industrie. Na jarenlang praten over de PPWR beseffen veel bedrijven pas sinds korte tijd dat de verordening sinds 12 augustus daadwerkelijk van toepassing is. En anders dan een richtlijn geldt een verordening direct, voor elke marktpartij, zonder nationale vertaalslag.

Om meteen een misverstand weg te nemen: je hoeft op 12 augustus niet aan alle eisen te voldoen. De verordening rolt in fasen uit; de geharmoniseerde etikettering, de recycleerbaarheidseisen en de verplichte percentages recycalaat volgen pas later. Maar een aantal verplichtingen geldt wél vanaf dag één, dus nu.

Juist die mix van 'nu' en 'straks' maakt de PPWR voor veel bedrijven een ongrijpbaar dossier.

Daarom deze gids. We informeren zo overzichtelijk en praktisch mogelijk maar we verwijzen ook met klem naar de website van Verpact.

Mede dankzij het interview met Siem Haffmans, die inmiddels veel ervaring heeft met het begeleiden van bedrijven, kan deze gids hopelijk ontstressen. De boodschap van deze gids is in essentie: doe wat je nu op orde moet hebben en bereid je ook meteen voor op de volgende stappen. We geven informatie om dit te reali-

seren, plus een overzicht van bedrijven en instanties die advies geven, software leveren of anderszins kunnen ondersteunen bij het voldoen aan de PPWR.

De PPWR is veel en veelomvattend, maar niet alles hoeft tegelijk. Wel geldt: zorg nu dat de basis staat, zodat je later niet alsnog een berg werk hebt. Wie nu tijd en energie steekt in een sluitende administratie en een goede opslag van verpakkingsdata, plukt daar bij elke volgende deadline de vruchten van.

Onlangs drukte Verpact op de 'pauzeknop' voor verzend-, service- en primaireproductieverpakkingen. Lees daarover meer in bijlage IV. Er is ook nog discussie over de interpretatie van de PPWR-tekst, maar dat is geen reden om te wachten.

De PPWR is van kracht, maar de handhaving is voorsnóg corrigerend. Dat is belangrijk nieuws.

Deze gids is nadrukkelijk geen wetstekst, maar een informatief naslagwerk. Raadpleeg bij twijfel altijd Verpact of een adviseur.

Redactie VerpakkingsManagement

Leestip

Begin met het lezen van het interview met Siem Haffmans, van Partners for Innovation (pag. 6)

IS JOUW VERPAKKING
RECYCLEBAAR?

52

WELKE VERPAKKINGEN
MOGEN STRAKS NIET MEER?

WACHT NIET OP DETAILS.
DIT KAN JE NU AL DOEN.

28

MINDER
MATERIAAL,
MINDER
AFVAL

SIEM HAFMANS: NU ALLEEN
ARTIKEL 5; DE REST KOMT LATER

WIL JE DE PPWR NALEVEN OF
ECHT CIRCULAIR ONDERNEMEN?

inhoud

20

PPWR COMPLIANCE: ZO PAKTE WESTLAND KAAS HET AAN

ZÓ VERANDERT JE ETIKET IN 2028. BEREID JE NU VOOR

VOEDSELVEILIG RECYCLAAT BEGINT BIJ HET ONTWERP

- 6** 'Alleen artikel 5 hoeft nu'
- 9** Dit zijn je actiepunten
- 10** Het juridische rollenspel
- 17** De belangrijkste deadlines
- 20** Aan de slag zonder eigen PPWR-specialist
- 25** Wacht niet op details; ga nu aan de slag
- 28** Het grote doel: minder verpakkingsafval
- 30** Is jouw verpakking recyclebaar op schaal?
- 34** Zo maak je een conformiteitsverklaring
- 38** Welke data moet je vastleggen?
- 42** Heb je software nodig en is dat genoeg?
- 46** Voedselveilig recyclaat begint bij ontwerp
- 48** Zó verandert je etiket in 2028
- 50** Moet je verpakkingen hergebruiken?
- 52** Verpakkingen die in de ban gaan
- 55** Niet alles duidelijk? Stuur op 'no regrets'
- 56** Inzet van recyclaat loont
- 58** Toekomstige deadlines
- 60** PPWR afvinken of echt circuaair ondernemen?
- 63** Bijlage I: Stappenplan DoC
- 66** Bijlage II: Deze adviseurs kunnen je helpen
- 69** Bijlage III: Aangifte doen bij Verpact
- 70** Bijlage IV: Verpact drukt de pauzeknop in
- 71** Bijlage V: De wet is er, de discussie ook

PPWR VAN KRACHT SINDE 12 AUGUSTUS 2026

‘ALLEEN ARTIKEL 5 HOEFT NU; DE REST KOMT LATER’

Terwijl de sector zich zorgen maakt over onduidelijkheden in de PPWR, houdt adviseur Siem Haffmans van Partners for Innovation het hoofd koel. Hij begeleidt bedrijven in onder meer de frisdrank-, wijn- en spiritssector, de sierteelt en de voedingsmiddelenindustrie bij hun conformiteits-traject. Zijn boodschap voor iedereen die lichtelijk in paniek naar 12 augustus 2026 toe heeft geleefd: wat nu écht moet, is minder dan je denkt.

‘Er staat geen woord Chinees in de PPWR,’ zegt Haffmans. Hij zegt dat omdat onduidelijkheden de discussie over de PPWR domineren, op het gevaar af dat ze bedrijven in de wachtstand zetten. ‘Sommige partijen zijn voorzichtig met uitspraken over de verordening, en daardoor blijft alles voor veel bedrijven vaag lijken. Maar heel veel is wél duidelijk, en dat moet je gewoon durven zeggen. Als Partners for Innovation doen wij dat wel, en desnoods zeggen we erbij: dit is op eigen risico onze vertaling naar jullie sector.’

Alleen artikel 5, dus geen paniek

Wie sinds 12 augustus 2026 ongerust is, moet volgens Haffmans vooral goed kijken wat er sinds die datum daadwerkelijk geldt. ‘Als je geen voedingsmiddelen levert, hoef je nu eigenlijk alleen een verklaring te hebben dat er geen zware metalen in je verpakking zitten. Voor voedselverpakkingen komt daar een PFAS-verklaring bij. En werk je met herbruikbare verpakkingen, dan moet daar nog iets kleins mee. De rest komt allemaal later.’

Zijn advies voor de conformiteitsverklaring, die nu verplicht is, is even praktisch: ‘Bij artikel 5 zet je “ja, ik voldoe”, met een link naar je bewijs. Bij de artikelen die nog niet gelden of niet van

toepassing zijn, zet je dat erbij, dus letterlijk n.v.t. Dan teken je alleen voor wat je weet, en heb je niks beloofd waarvan je niet weet wat je belooft.’

Werk modulair, per familie

De conformiteitsverklaring geldt per unieke product-verpakkingscombinatie. Voor een ander formaat zakje moet dus een nieuwe verklaring worden opgesteld. Dat klinkt als een berg werk, maar Haffmans relativeert dat meteen. ‘Er zit heel veel copy-paste bij. Doe het per familie: alle zakjes bij elkaar. Deze weegt twaalf gram, die vijftien, andere afmeting en klaar. Zelfde leverancier, alles hetzelfde.’ Hetzelfde geldt voor onderdelen: ‘Bouw het modulair op. Alle dopjes apart. Heb je een blauw dopje en een rood dopje, dan moet je dat rode wel apart uitvragen, want daar kan zomaar cadmium in zitten.’ En voor standaardonderdelen als pallets hoef je het wiel niet opnieuw uit te vinden, zegt hij: ‘Verwijs gewoon naar het dossier van je palletleverancier. Die heeft die vraag echt wel vaker gehad.’ Eén waarschuwing plaatst hij er nadrukkelijk bij: een dossier tekenen zonder het te beoordelen kan niet. ‘Door je handtekening te zetten neem je verantwoordelijkheid. Je moet er dus

**Siem Haffmans tijdens CIRCO
training Circulair Ontwerpen.**

Er wordt gehandhaafd

Wie denkt dat het met de controle wel losloopt, wijst Haffmans op een casus uit een sector die hij begeleidde. De toezichthouder controleert wel degelijk of een bedrijf niet meer verpakkingsmateriaal gebruikt dan noodzakelijk en het gewicht van je verpakking moet je met een dossier kunnen onderbouwen. Dat kun je niet uitstellen tot 2030.' Materiaal-minimalisatie geldt via de essentiële eisen wettelijk al heel lang, maar de PPWR scherpt het nu aan met technische specificatie en een DoC. 'En het minimaliseren zelf kost echt tijd, dat begin er zo snel mogelijk aan. Het scheelt je bovendien gewoon geld', voegt hij toe.

PFAS: eerst denken, dan testen

Voor voedselverpakkingen is PFAS hét onderwerp van dit moment. Haffmans adviseert bedrijven om niet blind te gaan testen: 'Doe eerst een risicoanalyse. Is er een reële kans dat er PFAS in mijn verpakking zit? Zo ja, ga testen. Zo nee, ga niet iets testen wat er niet in zit.' Het risico zit vooral in specifieke categorieën, zoals papieren en

[illegible]

Voorbeeld van een Conformiteitsverklaring.

kartonnen afhaalverpakkingen met een vetwerende laag.

Rustig naar volgende deadline

Wie zijn artikel 5-verklaring op orde heeft, kan de datastroom richting 2030 rustig opbouwen. 'Vraag bij je leverancier meteen het gewicht, het materiaal en een tekeningetje van dat dopje op, want dat is basisinformatie die je toch nodig zult hebben. Maar ik zou nog niet beginnen met de inkt en de lijm. Dat is een detailniveau dat nu nog niet hoeft. Kan je leverancier het al leveren? Registreer dat dan nu, dan ben je klaar voor 2030. Zo niet, dan komt dat later.'

Concurrentievoordeel

Haffmans ziet ondanks al het werk ook een positief aspect voor bedrijven. 'Alles wat van buiten de EU komt, moet hier straks ook aan voldoen. Als jij je zaken op orde hebt, heb je dus een concurrentievoordeel. Straks is alles recyclebaar en gebruiken we minder materiaal, dus we komen dankzij de PPWR echt ergens.'

3x
PPWR

WAT MOET NU?

Wat geldt sinds 12 augustus 2026?*
Sinds 12 augustus 2026 is vooral artikel 5 van de PPWR van toepassing. Voor veel bedrijven betekent dat: een conformiteitsverklaring, onderbouwing van zware metalen en bij voedselverpakkingen ook een PFAS-verklaring.

PRAKTISCHE TIP

Werk modulair

Maak geen afzonderlijk dossier voor iedere verpakking. Werk per verpakkingsfamilie en hergebruik informatie over identieke onderdelen. Dat bespaart veel tijd en maakt toekomstige updates eenvoudiger.

VOORUITKIJKEN

Verzamel nu alvast data

Vraag leveranciers nu al naar materiaal-soorten, gewichten en technische tekeningen. Die gegevens zijn later toch nodig en vormen de basis voor de verdere PPWR-verplichtingen richting 2030.

WAAROM DE ENE VERPAKKING KLAAR IS VOOR PPWR EN DE ANDERE NIET

Eshuis: ook het etiket telt voor PPWR

Op 12 augustus 2026 zijn de eerste verplichtingen ingegaan voor de nieuwe Europese verpakkingswetgeving, de PPWR. Fabrikanten moeten hun verpakking dan kunnen aantonen en onderbouwen met technische documentatie. Sanne van der Molen, packaging technologist bij [etiketten- en verpakkingdrukkerij Eshuis](#), zegt hierover: 'Niet ieder bedrijf begint op hetzelfde punt. De één is verder dan de ander.'

'Grote foodproducenten zijn hier via de Nederlandse Recycle-check van Verpact al jaren mee bezig,' vertelt Sanne. 'Maar kleinere partijen hebben die basis vaak niet. Zij staan voor een grotere opgave.'

De Design-for-Recycling-eisen (DfR) zijn nog niet bekend. 'Wij hanteren de Recycle-check als basis om klanten te adviseren. De verwachting is dat de DfR-eisen daarop gaan lijken. Daarbij telt niet alleen de fles, tray of pot, maar de hele combinatie: inclusief etiket, lijm, inkt en lak.' Neem een sausfles van PET. Op zichzelf goed recyclebaar. 'Maar met een papieren etiket erop vervuil je de recyclestroom,' legt Sanne uit. 'Zo'n verkeerde combinatie zal in de toekomst niet meer zijn toegestaan.'

Materiaalkant is een vak apart

Welke combinatie in de praktijk werkt, staat in geen enkel dossier. Daar komt de ervaring van Eshuis bij kijken. Adviesbureaus kennen de PPWR-regels goed, maar de materiaalkant is een ander vak. 'Wij denken met klanten mee over welk labelmateriaal en welke lijm bij hun type verpakking passen,' zegt Sanne. Daarbij kijkt Eshuis verder dan recyclebaarheid alleen: een ander materiaal of lijm moet ook in het proces van de klant goed verwerkbaar blijven, onder de juiste temperatuur en omstandigheden. Soms zijn extra tests nodig.

En Eshuis kijkt vooruit. 'Met ons eigen R&D team volgen we de ontwikkelingen op de voet en zoeken naar alternatieven die aansluiten op toekomstige eisen, zon-

Sanne van der Molen, packaging technologist bij etiketten- en verpakkingdrukkerij Eshuis.

der dat de klant verschil merkt in kwaliteit of verwerking. 'Zo voldoen de inkten en lakken van Eshuis al ruime tijd aan de PFAS-eis, waar de PPWR op aanstuurt.'

Aantonen en onderbouwen

De PPWR draait om aantonen en onderbouwen. 'Daar zitten wij precies op het snijvlak van materiaalkeuze, etiketkennis en praktijkervaring.'

Eshuis levert de materiaalkennis, zodat klanten daarmee zelf aan de slag kunnen met hun verpakking en verpakkingss dossier. Klanten vinden hun actuele productinformatie op één plek online terug, per product op te vragen wanneer ze het nodig hebben.

Voor wie nog aan het begin staat, heeft Sanne dit advies: 'Splits je verpakking op in losse onderdelen en vraag per component de juiste informatie op. Dan weet je waar je staat.'

DIT ZIJN JE ACTIEPUNTEN

Artikel 5

- Als je aangifteplichtig bent, hoef je op dit moment eigenlijk alleen aan artikel 5 te voldoen.
- PFAS en zware metalen: verklaring nodig
- Als je geen voedingsmiddelen levert, moet je voor zware metalen een verklaring hebben dat die niet in de verpakking zitten. Voor voedselverpakkingen heb je daarnaast een PFAS-verklaring nodig.
- Als je pallets gebruikt, moet je contact opnemen met je palletleverancier voor specificaties die in je dossier komen.
- Let ook op de etikettering en de toekomstige weggooisymbolen. Wanneer je artwork gaat veranderen, moet je al vooruitkijken.
- Vervolgens moet je een conformiteitsverklaring ondertekenen.

Daarvoor moet je wel controleren of de achterliggende gegevens op orde zijn. Je kunt de verklaring niet blind ondertekenen.

Actiepunten:

- Bepaal je rol onder de PPWR. Stel per verpakking vast of je organisatie fabrikant, producent of beide is.
- Maak een volledig verpakkingsregister. Leg per verpakking materiaalsoort, gewicht, toepassing en afzetland vast.
- Breng verantwoordelijkheden in kaart. Controleer per product en per juridische entiteit wie welke PPWR-verplichtingen draagt.
- Richt een dataproces in. Zorg dat leveranciers de benodigde gegevens over materiaalsoorten en gewichten aanleveren.
- Controleer de etikettering.

Beoordeel of verpakkingen voldoen aan de toekomstige identificatie-eisen uit de PPWR.

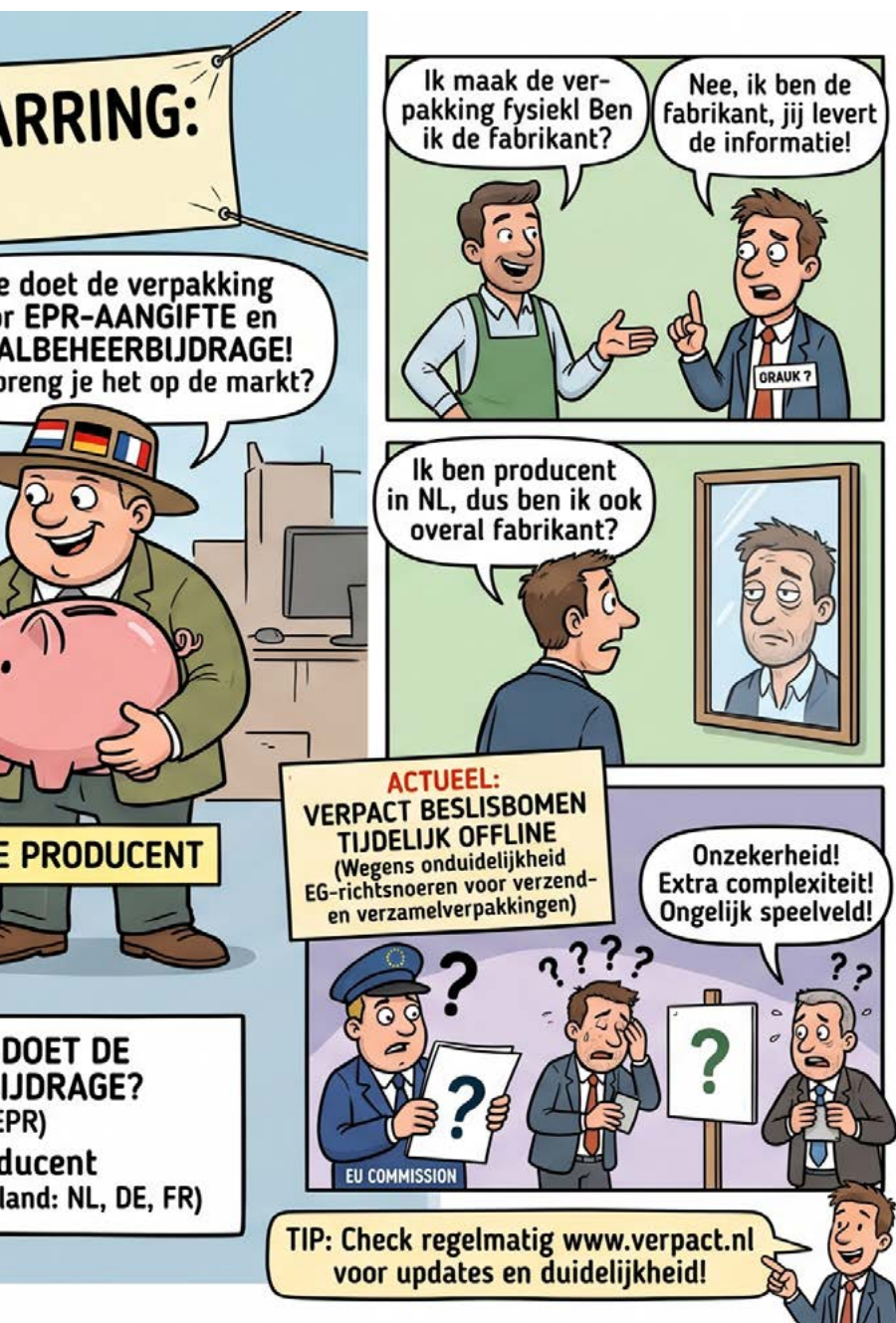
- Controleer registraties en EPR-verplichtingen. Ga na of je organisatie in elk relevant land correct is geregistreerd en aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voldoet.
- Pas contracten aan. Leg verantwoordelijkheden, informatie-uitwisseling en aansprakelijkheden met leveranciers en opdrachtgevers expliciet vast.
- Begin tijdig. Veel verplichtingen vragen aanpassingen aan verpakkingen, systemen en processen die niet op korte termijn kunnen worden gerealiseerd.

Deze gids geeft uitleg, antwoorden en suggesties voor hulpbronnen

DE ALLESBEPALENDE VRAAG: WAT IS MIJN ROL?

Sinds de Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) van kracht is, worstelen veel bedrijven met dezelfde vraag: wat ben ik eigenlijk onder deze wet? Het antwoord lijkt een formaliteit, maar bepaalt wie verantwoordelijk is voor de verpakking, wie de UPV-verplichtingen heeft en wie de afvalbeheerbijdrage betaalt.

Twee vragen zijn genoeg

Twijfelt u over uw rol onder de PPWR?

Dan zijn twee vragen meestal voldoende.

1. Staat mijn naam of merk op de verpakking of bepaal ik de eigenschappen ervan? Dan bent u de fabrikant.
2. Breng ik deze verpakking als eerste op de markt in een bepaalde lidstaat? Dan bent u daar de producent en verantwoordelijk voor de EPR-aangifte en de afvalbeheerbijdrage.

en is verantwoordelijk voor de conformiteit.

Een co-packer of private-label-producent kan die wettelijke rol niet overnemen, tenzij de merkeigenaar een micro-onderneming is én de leverancier in dezelfde lidstaat gevestigd is (Artikel 3, lid 1, punt 13, onder b) en Artikel 15, lid 12). In dat geval verschuift de fabriantenrol (inclusief de plicht voor het technisch dossier en de DoC) wél naar de leverancier/co-packer. Hij moet op grond van artikel 16 wél de informatie leveren die de fabrikant nodig heeft om aan zijn verplichtingen te voldoen.

Producent: een rol per land

De producent is iets anders. Dat is geen type bedrijf, maar een rol die per lidstaat wordt bepaald. Producent is degene die een verpakking of verpakt product als eerste in een lidstaat op de markt brengt. Die partij is verantwoordelijk voor de EPR-verplichtingen, zoals de aangifte en de afvalbeheerbijdrage.

Lees verder op pagina 14

Het is dus essentieel om je rol, of je rollen, te kennen. De verwarring ontstaat doordat de PPWR twee verschillende rollen kent die vaak door elkaar worden gehaald: fabrikant en producent.

Eén verpakking, twee verschillende rollen

Bij iedere verpakking spelen twee afzonderlijke vragen.

1. Mag deze verpakking op de markt worden gebracht?

Dat gaat over het ontwerp, de conformiteit, de technische documentatie en de recycleerbaarheid. Hiervoor is de fabrikant verantwoordelijk.

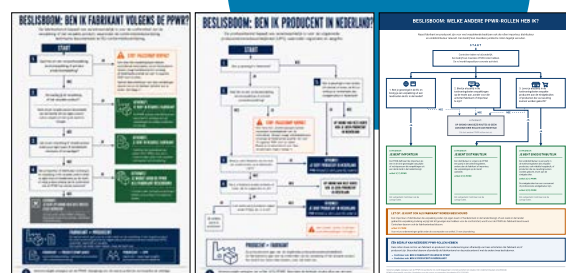
2. Wie doet de EPR-aangifte en betaalt de afvalbeheerbijdrage?

Dat is de rol van de producent. Die wordt per lidstaat bepaald. Deze rollen vallen lang niet altijd samen.

Fabrikant: meestal de merkeigenaar

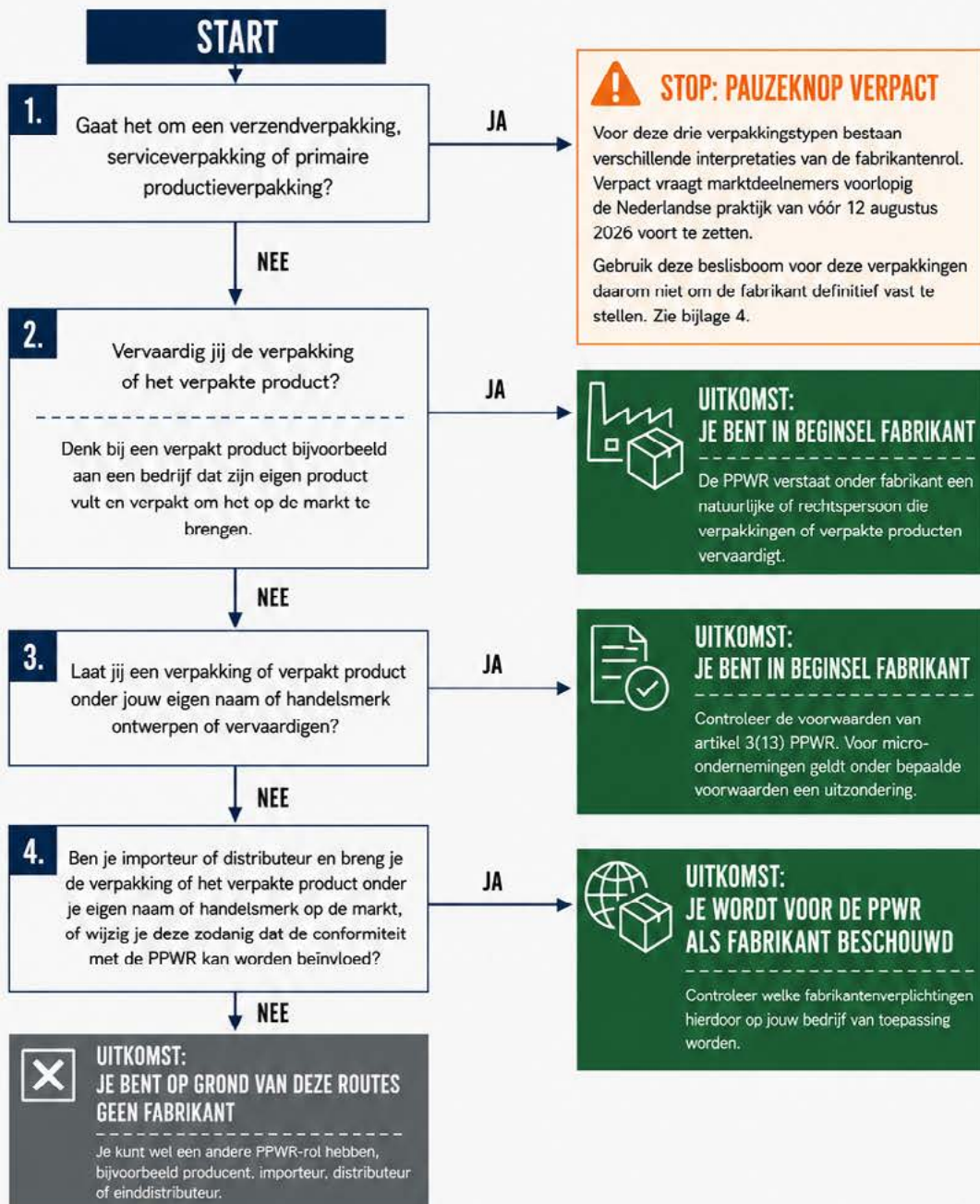
De PPWR maakt duidelijk dat de fabrikant niet automatisch degene is die de verpakking fysiek produceert. Zodra een verpakking of verpakt product onder een naam of handelsmerk op de markt wordt gebracht, geldt de merkeigenaar in principe als fabrikant. Die partij bepaalt immers uiteindelijk de eigenschappen van de verpakking

Check de infographics op de volgende pagina's

BESLISBOOM: BEN IK FABRIKANT VOLGENS DE PPWR?

De fabrikantenrol bepaalt wie verantwoordelijk is voor de conformiteit van de verpakking of het verpakte product, waaronder de conformiteitsbeoordeling, technische documentatie en EU-conformiteitsverklaring.

FABRIKANT ≠ PRODUCTENT

De fabrikantenrol gaat over de conformiteit van de verpakking of het verpakte product. De producentenrol gaat over de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV), waaronder registratie en aangifte. Een bedrijf kan beide rollen hebben, maar dat hoeft niet.

FABRIKANT → PRODUCTCOMPLIANCE

conformiteitsbeoordeling • technische documentatie • EU-conformiteitsverklaring

PRODUCTENT → UPV

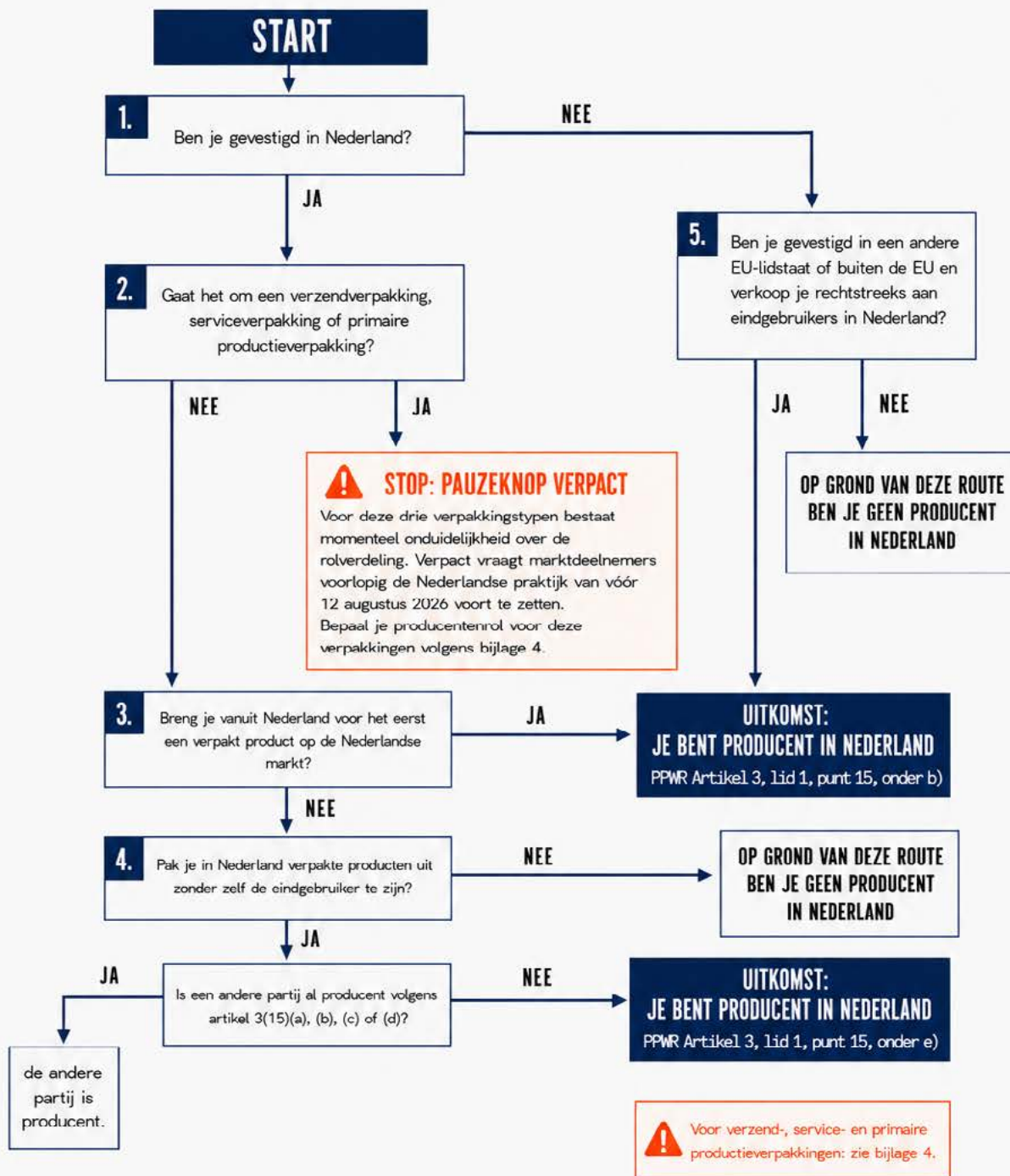
registratie • rapportage/aangifte • producentenverantwoordelijkheid

Vereenvoudigde weergave van de PPWR. Raadpleeg voor de exacte juridische voorwaarden de volledige verordening. Voor verzend-, service- en primaire productieverpakkingen geldt momenteel de tijdelijke stand-still van Verpact; zie bijlage 4.

BESLISBOOM: BEN IK PRODUCENT IN NEDERLAND?

De producentenrol bepaalt wie verantwoordelijk is voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV), waaronder registratie en aangifte.

PRODUCENT ≠ FABRIKANT

De producentenrol gaat over de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. De fabrikantenrol gaat over de conformiteit van de verpakking of het verpakte product. Een bedrijf kan beide rollen hebben, maar dat hoeft niet.

Vereenvoudigde weergave van artikel 3(15) PPWR. Beoordeel de feitelijke situatie altijd aan de hand van de volledige PPWR. Voor verzend-, service- en primaire productieverpakkingen geldt momenteel de tijdelijke stand-still van Verpact; zie bijlage 4.

Daardoor kan één product in verschillende landen verschillende producenten hebben.

Een voorbeeld: koffiemark X

Koffiemark X laat zijn verpakkingen produceren door een co-packer, maar verkoopt onder eigen merk.

- X is de fabrikant, omdat het merk op de verpakking staat.
- Verkoopt X rechtstreeks in Nederland, dan is X ook de producent in Nederland.
- Verkoopt X aan een Duitse afnemer, dan is de partij die het product als eerste in Duitsland op de markt brengt daar de producent.
- Levert X rechtstreeks aan Franse consumenten via een webshop, dan is X in Frankrijk opnieuw zelf de producent.

De fabrikant blijft dus dezelfde, terwijl de producent per land kan verschillen.

De meest voorkomende misverstanden

In de praktijk gaat het vaak op twee manieren mis.

Het eerste misverstand is dat de fabrikant automatisch overal verantwoordelijk zou zijn voor de EPR-verplichtingen. Dat is onjuist. Die verplichtingen horen bij de producent en die rol kan per land verschillen.

Het tweede misverstand is dat een partij die in een land de producent is, daarmee ook fabrikant wordt.

Ook dat klopt niet. De fabrikant blijft de merkeigenaar die verantwoordelijk is voor de conformiteit van de verpakking.

Kort samengevat

Mag deze verpakking op de markt worden gebracht? → Fabrikant
Wie doet de EPR-aangifte en

betaalt de afvalbeheerbijdrage? → Producent

Er zijn nog andere rollen, zoals distributeur. Die moet controleren of de producent is geregistreerd in het nationale producentenregister en of de verpakkingen correct zijn voorzien van de verplichte etikettering. De distributeur moet ook controleren of de fabrikant en importeur aan hun specifieke identificatie- en informatieplichten (zoals het aanbrengen van de contactgegevens op de verpakking) hebben voldaan. Voegt een distributeur zelf iets toe, bijvoorbeeld een pallet en wikkelfolie, dan heeft hij daarvoor verantwoording.

Wat je hiermee kunt doen

Check voor alle verpakkingen die je op de markt brengt wat je rol is/rollen zijn. Neem bij twijfel contact op met Verpact, of schakel een adviseur in. Ook je brancheorganisatie en toeleveranciers kunnen behulpzaam zijn.

Actueel

Verpact heeft de beslisbomen tijdelijk offline gehaald in verband met mogelijke onduidelijkheden. De Europese Commissie heeft recent richtsnoeren gepubliceerd om de PPWR verder toe te lichten. Op een belangrijk punt hebben deze richtsnoeren echter geleid tot nieuwe vragen, namelijk over de uitleg van het begrip 'producent' voor verzend-, service- en primaire-productieverpakkingen.

Tussen verschillende Europese lidstaten bestaan hierover uiteenlopende interpretaties. Daardoor ontstaat onzekerheid over wie verantwoordelijk is voor bepaalde verplichtingen en kosten.

Begin augustus 2026 heeft de EC een nieuwe Q&A uitgebracht (de eerste verscheen in juni 2026), om onduidelijkheden op te lossen. Zo stelt dat document bijvoorbeeld dat een rol wikkelfolie een verpakking is. Daar denkt EUNR, de organisatie van nationale registers, heel anders over. Nu is er in dit zeer specifieke voorbeeld duidelijkheid, maar meteen ook een fundamenteel verschil van interpretatie. De PPWR gaat over verpakkingen en in de verpakkingsector lijkt de mening te overheersen dat een rol wikkelfolie geen verpakking is. Voor juiste verantwoordelijkheid en aangifte onder de PPWR is duidelijkheid cruciaal. Juist daarom heeft Verpact op de pauzeknop gedrukt voor deze categorie verpakkingen.

De onduidelijkheid kan leiden tot:

- onzekerheid voor bedrijven over hun rol en verantwoordelijkheden;
- verschillen in rapportages en uitvoering tussen lidstaten;
- extra complexiteit voor internationaal opererende bedrijven;
- een ongelijk speelveld binnen de Europese interne markt.

Een geharmoniseerde Europese uitleg is daarom van groot belang.

Handhaving (nog) niet 'hard'

Belangrijk in de nieuwe versie van de Q&A van augustus: De Commissie stelt nu expliciet dat producten op 12 augustus 2026 níet van de markt worden geweerd wegens non-conformiteit. De handhaving is getrapt: de marktautoriteit moet eerst waarschuwen en gelegenheid geven tot herstel, en pas als de overtreding blijft bestaan mag zij verder gaan (verbod, terugroepen, uit de markt nemen). De aanpak is nadrukkelijk ondersteunend, niet sanctiegericht. Overal in deze gids waar bij de datum 12 augustus 2026 staat dat producten van de markt worden gehaald als ze niet conform zijn, geldt dus bovenstaande ondersteunende, niet sanctiegerichte aanpak.

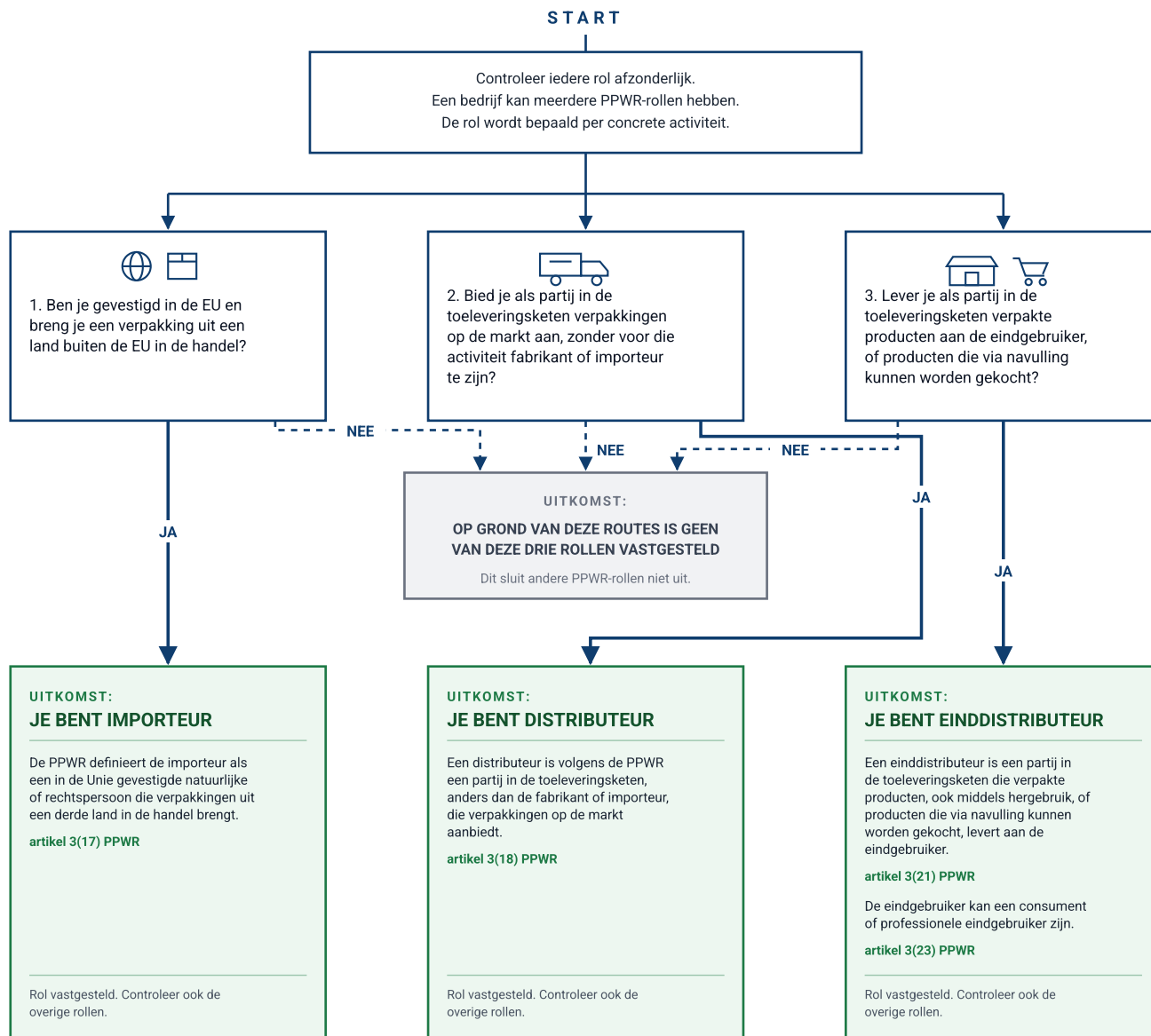
bron: Verpact

Zie voor meer informatie over rollen (met voorbeelden) ook bijlage 5.

Check regelmatig www.verpact.nl

BESLISBOOM: WELKE ANDERE PPWR-ROLLEN HEB IK?

Naast fabrikant en producent zijn voor veel verpakkende bedrijven ook de rollen importeur, distributeur en einddistributeur relevant. Een bedrijf kan meerdere juridische rollen tegelijk vervullen.

LET OP: JE KUNT OOK ALS FABRIKANT WORDEN BESCHOUWD

Een importeur of distributeur die verpakking onder zijn eigen naam of handelsmerk in de handel brengt, of een reeds in de handel gebrachte verpakking zodanig wijzigt dat dit gevolgen kan hebben voor de conformiteit, wordt voor de PPWR als fabrikant beschouwd. Controleer daarom ook de fabrikantenbeslisboom.

artikel 21 PPWR

Voor micro-ondernemingen geldt onder de voorwaarden van artikel 21 een uitzondering.

ÉÉN BEDRIJF KAN MEERDERE PPWR-ROLLEN HEBBEN

Deze rollen staan niet los van fabrikant en producent. Een onderneming kan afhankelijk van haar activiteiten óók fabrikant en/of producent zijn. Beoordeel daarom afzonderlijk de fabrikantenrol en de producentenrol met de andere twee beslisbomen.

- Controleer ook: **BEN IK FABRIKANT VOLGENS DE PPWR?**
- Controleer ook: **BEN IK PRODUCENT IN NEDERLAND?**

PPWR ALS KANS:

Hoe SOMIC regelgeving vertaalt naar klantwaarde

Nu de Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) de eisen aan verpakkingen verandert, ziet [SOMIC](#) de regelgeving als een stimulans voor verdere ontwikkeling. De machinebouwer verwerkt doelstellingen rond preventie, hergebruik, hoogwaardige recycling en transparantie in de ontwikkeling van haar verpakkingsmachines. Daarbij ligt de nadruk op het verminderen van materiaalgebruik, flexibiliteit in verpakkingsmaterialen en het beschikbaar maken van relevante data.

‘In plaats van naleving als een afvinklijst te beschouwen, integreren we de doelstellingen van de PPWR rechtstreeks in onze machines en diensten. Zo creëren we concrete meerwaarde voor onze klanten’, zegt Angelina Eilenberger, Sustainability Manager bij SOMIC.

Minder materiaal en lege ruimte

De verpakkingsmachines zijn volgens SOMIC ontworpen om materiaalgebruik en lege ruimte in verpakkingen te beperken. Daarmee speelt het bedrijf onder meer in op de eisen van de PPWR rond verpakkingsminimalisatie en de zogenoemde void ratio. Door verpakkingsformaten te optimaliseren, kan minder materiaal nodig zijn zonder dat dit ten koste hoeft te gaan van de bescherming of presentatie van het product.

De modulaire machinearchitectuur maakt het daarnaast mogelijk om over te schakelen op lichtere kartonkwaliteiten en alternatieve verpakkingsformaten. Ook kunnen de machines papieren en monomateriaal-

verpakkingen verwerken. Die flexibiliteit moet producenten ondersteunen bij de overgang naar beter recyclebare verpakkingen, zonder grote aanpassingen aan de productielijn.

Voorbereid op hergebruik

SOMIC houdt bij de ontwikkeling van machines ook rekening met retour- en herbruikbare verpakkingsconcepten. Schaalbare systemen moeten aanpassingen mogelijk maken wanneer dergelijke verpakkingsmodellen verder worden ingevoerd. Volgens de machinebouwer hoeven prestaties en verduurzaming daarbij niet tegenover elkaar te staan. Flexibiliteit, automatisering en energie-efficiëntie moeten bijdragen aan zowel naleving van regelgeving als een efficiënte productie.

Meetbaarheid en transparantie

De PPWR zorgt bovendien voor een grotere behoefte aan betrouwbare data. SOMIC werkt daarom aan een gestandaardiseerde verzameling van gegevens van machi-

nes en toeleveranciers voor onder meer de berekening van de Product Carbon Footprint (PCF) en parameters die relevant zijn voor recyclebaarheid. Deze informatie wordt voorbereid op het toekomstige Digital Product Passport. Gebruikers kunnen daarmee gegevens over onder meer CO₂-uitstoot, energieverbruik, onderhoud en de eindelevensfase van machines vastleggen en gebruiken voor rapportages en audits.

Regelgeving als uitgangspunt

Preventief onderhoud, gerichte machine-upgrades en flexibiliteit in verpakkingsformaten moeten ervoor zorgen dat productielijnen kunnen meegroeien met veranderende eisen. Door materiaalreductie, recyclebare verpakkingsoplossingen, mogelijkheden voor hergebruik, energie-efficiëntie en betrouwbare data te combineren, wil [SOMIC producenten ondersteunen](#) bij de gefaseerde invoering van de PPWR. ‘Wij helpen je om compliant en concurrerend te blijven’, aldus Angelina Eilenberger.

DE BELANGRIJKE DEADLINES

Wil je weten wanneer je moet handelen? Dan is er één datum die je nu al in je agenda moet zetten: 12 augustus 2026. Niet 2030. Die latere datum hoor je het vaakst, omdat daar de grote doelen liggen, recyclebaarheidsklassen, hergebruikpercentages. Maar de eerste verplichtingen gelden nu.

Wat veranderde er op 12 augustus 2026?

- Conformiteitsverklaring verplicht. Vanaf deze datum mag een verpakking alleen op de markt komen als de fabrikant een technische beoordeling heeft uitgevoerd en een conformiteitsverklaring heeft opgesteld. Zonder die verklaring: geen verkoop.
- Technische documentatie op orde. Je moet kunnen aantonen welke materialen je gebruikt, wat het gewicht is, en hoe je aan de duurzaamheidseisen voldoet. Deze documentatie is de basis onder de conformiteitsverklaring.
- PFAS-beperkingen. Voedselcontactverpakkingen mogen vanaf deze datum niet meer op de markt worden gebracht als ze boven de toegestane PFAS-grenswaarde uitkomen. Een (gevulde) verpakking die je vóór 12 augustus al hebt verkocht, hoeft niet te worden teruggehaald.
- Nieuwe definities van verpakking. Theezakjes, koffiecapsules en koffiepads vallen vanaf deze datum officieel onder de wettelijke definitie van verpakking, met een aangifteplicht die meteen ingaat.

Wat volgt daarna

• 12 februari 2027

- Eigen bakjes en bekertjes (Bring Your Own): Einddistributeurs in de horeca die warme of koude dranken of kant-en-klare afhaalmaaltijden aanbieden,

moeten vanaf 12 februari 2027 een systeem aanbieden waarbij consumenten hun eigen houder of beker kunnen meenemen om te laten vullen. (Artikel 32). De sancties moeten door de lidstaten zijn vastgesteld en de Groene Punt mag niet meer los op de verpakking staan. De Europese Commissie moet uiterlijk op deze datum verschillende details verder hebben uitgewerkt

• 30 juni 2027:

- bekendmaking van de uitvoeringshandeling die vastlegt hoe hergebruikdoelstellingen precies worden berekend.

• 12 augustus 2028:

- Uniforme weggooi- en afvallogo's ingevoerd in de EU (artikel 12, lid 1).
- Herbruikbare bakjes en bekertjes (met systeem voor hergebruik): Einddistributeurs in de horeca die warme of koude dranken of kant-en-klare afhaalmaaltijden aanbieden, moeten vanaf 12 februari 2028 een systeem aanbieden waarbij consumenten de optie hebben om een herbruikbare verpakking te kiezen die onder een systeem voor hergebruik valt. (Artikel 33)

• 1 januari 2029:

- de minimumeisen voor statiegeldsystemen gaan gelden.

• 1 januari 2030:

- de grote, bekende doelen komen samen: recyclebaarheidsklassen, verboden verpakkingsformaten

uit bijlage V, en hergebruikdoelstellingen voor transport- en verkoopverpakkingen.

• 1 juni 2030:

- Er zijn Nationaal Registers. Eerste aangifte over het volledige eerste geharmoniseerde kalenderjaar 2029. Vanaf deze datum geldt voor de hele EU hetzelfde systeem voor producentenregistratie. In Nederland verandert er voor de aangifte zelf relatief weinig, Verpact zorgt dat de juiste informatie bij het Nationale Register komt. Wie ook in andere lidstaten verpakkingen op de markt brengt, heeft daar met registratieplicht te maken.

Wat je hiermee kunt doen

Begin niet bij 2030. Begin bij de rol die je in hoofdstuk 1 hebt vastgesteld, en leg die naast de lijst hierboven: welke van de vijf punten voor 12 augustus raakt jouw rol direct? Voor een fabrikant zijn dat alle vijf. Voor een distributeur is het vooral de vraag of de fabrikant zijn conformiteitsverklaring op orde heeft. Die ene vraag, per verpakking, is het enige wat je deze maand echt moet beantwoorden.

Zie ook bijlage II, adviesbureaus

Check de infographic op de volgende pagina

Welke deadlines gelden voor je

De belangrijkste momenten onder de PPWR

Eerste grote mijlpaal

12 AUGUSTUS 2026

Dit verandert er vanaf deze datum:

Conformiteitsverklaring verplicht

Verpakking mag alleen op de markt komen met een technische beoordeling en conformiteitsverklaring.

Technische documentatie op orde

Je moet materialen, gewicht en duurzaamheid kunnen aantonen. De basis onder de conformiteitsverklaring.

PFAS-beperkingen

Voedselcontactverpakkingen mogen niet boven de toegestane PFAS-grens op de markt komen. Verpakkingen die je vóór 12 augustus al hebt verkocht, hoeven niet teruggehaald te worden.

Nieuwe definities van verpakking

Theezakjes, koffiecapsules en koffiepads vallen vanaf deze datum officieel onder de wettelijke definitie van verpakking, met een aangifteplicht die meteen ingaat.

Belangrijk om te weten

De grote doelen zoals recyclebare hergebruikpercentages liggen eerste verplichtingen gelden al

Wat volgt daarna?

**12 FEBRUARI
2027**

- Bring Your Own (BYO): horeca moet een systeem aanbieden waarmee consumenten hun eigen beker of bakje kunnen meenemen om te laten vullen. (Art. 32)
- Sancties door lidstaten vastgesteld
- Groene Punt mag niet meer los op één verpakking staan
- Europese Commissie werkt verschillende details verder uit

**30 JUNI
2027**

Uitvoeringshandeling die vastlegt hoe herbruikbaarheids-eisen worden berekend.

12

Het p
regis
uiter
datum

Vragen of hulp nodig?

In deze gids vind je adviesbureaus die je kunnen on

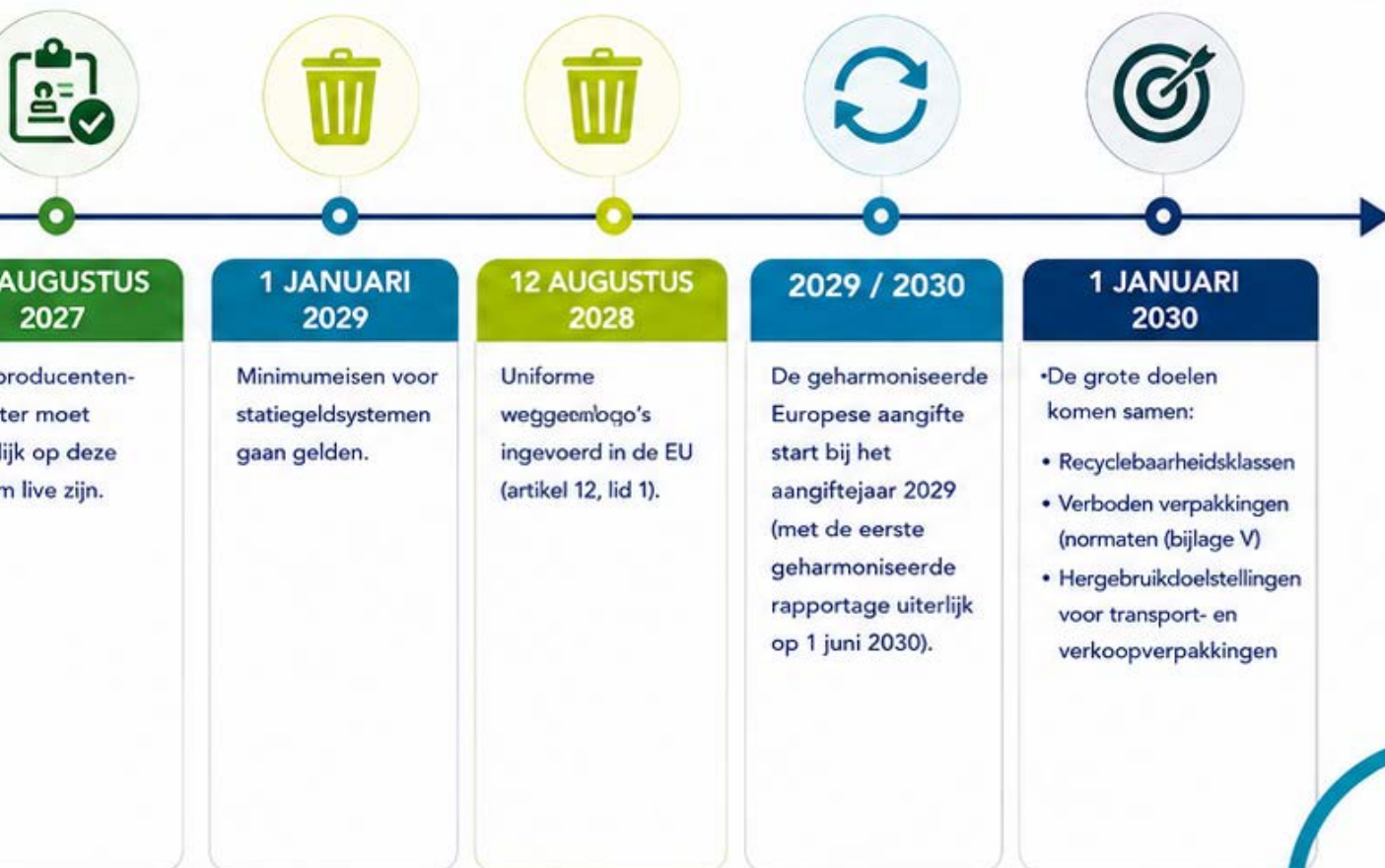
ou?

baarheidsklassen en
in 2030, maar de
veel eerder.

Wat je nu kunt doen

Begin niet bij 2030. Kijk eerst naar jouw rol (hoofdstuk 1) en check welke punten voor 12 augustus 2026 direct voor jou gelden. Beantwoord per verpakking de ene belangrijke vraag: heeft de fabrikant zijn conformiteitsverklaring op orde?

ondersteunen.

Zie pagina 66, bijlage II

HOE BEGIN JE ALS JE GEEN VERPAKKINGS-SPECIALIST IN HUIS HEBT?

Zó deed Westland Kaas het

De meeste bedrijven weten inmiddels dat de PPWR eraan komt. Waar het vastloopt, is de vertaling naar de werkvloer: wie pakt dit op, waar beginnen we, en hoe houden we het bij? Westland Kaas, het familiebedrijf achter Maaslander en Old Amsterdam liep tegen precies die vraag aan.

Een portfolio van 250 verpakkingen, zonder specialist

Westland Kaas beheert ongeveer 250 SKU's die wereldwijd worden verkocht. Er is geen eigen verpakkingsspecialist. De verantwoordelijkheid voor verpakkingen was

verdeeld over marketing, inkoop, productontwikkeling en sales afdelingen die elk een deel van het plaatje zagen, maar geen van allen het geheel. Daan Mes, duurzaamheidsmanager bij Westland Kaas: "Voorheen kostte het ons veel tijd om dingen uit te zoeken, of

twijfelden we of we het wel goed deden. Nu pakken we de telefoon en kunnen we direct onze vragen stellen. Dat geeft rust."

Die rust ontstond niet vanzelf. Ze is het resultaat van een aanpak in vier stappen, uitgevoerd met verpakkingsontworpbureau Now New Next. Emmilie Kuks, die het traject begeleidde: "De PPWR wordt nog vaak gezien als een duurzaamheidsproject, terwijl de impact veel breder is. Verpakkingsontworp gaat allang niet meer alleen over grafisch design of materiaalkeuze. Duurzaamheid, recycling, wetgeving en data-management zijn inmiddels net zo belangrijk."

STAP 1: breng het verpakkingportfolio in kaart, niet het productportfolio

Dit klinkt simpeler dan het is. Een productportfolio en een verpakkingportfolio zijn twee verschillende dingen. Verschillende producten kunnen dezelfde verpakking gebruiken, en één verpakking bestaat uit meerdere componenten die elk afzonderlijk gedocumenteerd moeten worden. Een kuipje heeft een deksel, een seal en een etiket — en die onderdelen tellen elk als zelfstandig verpakkingcomponent onder de PPWR.

‘De PPWR wordt nog vaak gezien als een duurzaamheidsproject’

Check de infographic op de volgende pagina

een merk voert, is eindverantwoordelijk voor de documentatie. Leveranciers leveren aan, jij beoordeelt en borgt.

STAP 3: beoordeel wat al voldoet en wat niet

Na de data-uitvraag en -validatie volgt de inhoudelijke toets: welke verpakkingen voldoen al aan de PPWR-eisen per 12 augustus 2026, welke moeten worden aangepast, en welke vereisen een diepgaander traject richting 2028 of 2030? Dit is het moment om prioriteiten te stellen: wat moet nú geregeld zijn, en wat kan in fasen. Hoofdstuk 5 (recyclebaarheid) en hoofdstuk 6 (conformiteitsverklaring) helpen je daarna de inhoudelijke toets per verpakking te maken.

STAP 4: bouw kennis op in de organisatie

Bij Westland Kaas was kennisoverdracht een expliciet onderdeel van het traject. Medewerkers van marketing, inkoop en productontwikkeling werden meegenomen in sessies over materialen, recycling en de gevolgen van de nieuwe wetgeving. Daarnaast werd intern beleid opgesteld zodat toekomstige verpakkingskeuzes automatisch aansluiten bij de PPWR — in plaats van dat elke nieuwe verpakking opnieuw een afzonderlijk compliance-traject vereist. Dat laatste is misschien wel het

meest onderschatte onderdeel. De PPWR is geen eenmalig project. De eisen verschuiven door tot 2030 en verder. Wie nu alleen de papieren op orde brengt, staat over twee jaar opnieuw van nul af. Wie nu ook de interne kennis en processen opbouwt, heeft een systeem dat meegroeit.

Wat je nu kunt doen

Begin met stap 1, ook als je de rest nog niet helder hebt. Een compleet en actueel overzicht van je verpakkingsportfolio is de basisvoorwaarde voor elk vervolgtraject — voor de conformiteitsverklaring, voor de recyclebaarsheidscheck, voor de data-aangifte bij Verpact. Kuks: “Wie nu structuur aanbrengt, houdt straks grip op zijn verpakkingsportfolio én op de nieuwe wetgeving.” Wie wacht, krijgt alles tegelijk.

Heb je intern niemand met verpakkingsexpertise? Dan is uitbesteding een reële optie. Now New Next introduceert daarvoor bijvoorbeeld een dienstverleningsvorm onder de naam Packaging as a Service: een vast aantal uren per week, waarbij een extern bureau optreedt als verlengstuk van de organisatie voor PPWR-documentatie, leverancierscontact, materiaalkeuzes en kennissessies. Het is één van de manieren om de PPWR aan te pakken zonder zelf een specialist aan te nemen, zolang je maar zorgt dat de kennis ook intern landt.

Begin hier: maak een lijst van alle verpakkingen die je op de markt brengt, ongeacht het merk of het product erin. Noteer per verpakking de componenten, de materialen, en welke leverancier elk component levert. Dit overzicht is de basis voor alles wat daarna komt.

STAP 2: vraag data op bij leveranciers en controleer wat je terugkrijgt

Zodra het portfolio in kaart is, volgt een data-uitvraag bij alle leveranciers van verpakkingscomponenten. Kuks is hierover realistisch: “We hebben eerst alle gegevens opgevraagd die nodig zijn voor 2026, maar tegelijkertijd ook zoveel mogelijk informatie verzameld die later richting 2030 nodig zal zijn.” Want de data die nu voor de conformiteitsverklaring nodig zijn, zijn deels ook de basis voor de recyclebaarsheidsberekening van straks.

Een waarschuwing: niet alle leveranciers hebben alle gevraagde gegevens paraat. Dat is geen uitzondering, maar de regel. “Datavalidatie is echt specialistisch werk,” zegt Kuks. “Je kunt niet zomaar aannemen dat alle aangeleverde informatie klopt.” En de verantwoordelijkheid voor de juistheid ligt niet bij de leverancier — die ligt bij de merkeigenaar. Wie

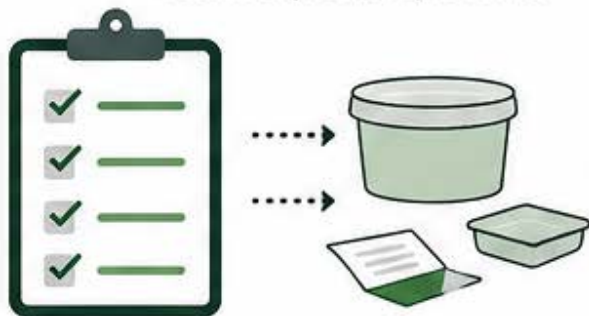
Emmilie Kuks

De aanpak van Now New

Vier stappen naar

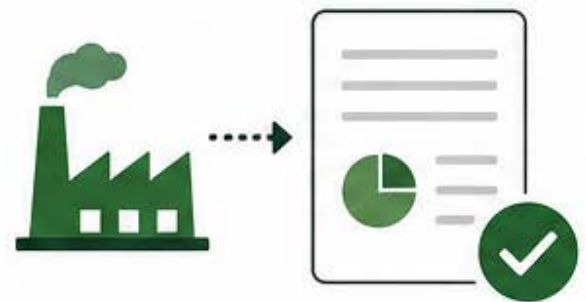
1 Breng het verpakkingsportfolio in kaart

Niet het productportfolio

- Maak een lijst van alle verpakkingen die je op de markt brengt (ongeacht merk of product).
- Noteer per verpakking de componenten, materialen en welke leverancier elk component levert.
- Dit overzicht is de basis voor alles wat daarna komt.

2 Vraag data op bij leveranciers en controleer wat je terugkrijgt

- Doe een data-uitvraag bij alle leveranciers van verpakkingscomponenten.
- Vraag de data voor 2026 op én zoveel mogelijk voor 2030.
- Niet alle leveranciers hebben alles paraat.
- Datavalidatie is specialistisch werk. De verantwoordelijkheid voor de juistheid ligt bij de **merkeigenaar**.

Wat je nu kunt doen

Begin met stap 1, ook als je de rest nog niet helder hebt. Een compleet en actueel overzicht van je verpakkingsportfolio is de basisvoorwaarde voor elk vervolgtraject: conformiteitsverklaring, recyclebaarheidscheck en data-aangifte bij Verpact.

“

De PPWR is geen eenmalig project, maar een doorlopend proces.
Wie nu de juiste structuur, data en kennis opbouwt, heeft de toekomst.

Now Next bij Westland Kaas

PPWR-compliance

3 Beoordeel wat al voldoet en wat niet

- Toets per verpakking aan de PPWR-eisen per 12 augustus 2026.
- Bepaal welke verpakkingen al voldoen, welke moeten worden aangepast en welke een traject richting 2028 of 2030 vereisen.
- Stel prioriteiten: wat moet nú geregeld zijn, en wat kan in fasen.
- Gebruik de eisen uit hoofdstuk 5 (recyclebaarheid) en hoofdstuk 6 (conformiteitsverklaring) voor de toets per verpakking.

4 Bouw kennis op in de organisatie

- Neem teams (marketing, inkoop, productontwikkeling) mee in sessies over materialen, recycling en wetgeving.
- Stel intern beleid op zodat nieuwe verpakkingskeuzes automatisch aansluiten bij de PPWR.
- Bouw processen en kennis op die meegroeien met de wetgeving tot en met 2030 en verder.
- Zo voorkom je dat je over twee jaar opnieuw van nul moet beginnen.

"Wie nu structuur aanbrengt, houdt straks grip op zijn verpakkingsportfolio én op de nieuwe wetgeving."

– Emmilie Kuks, Now New Next

Geen verpakkingsexpertise in huis?

Uitbesteding is een reële optie. Packaging as a Service: een vast aantal uren per week als verlengstuk van je organisatie voor PPWR-documentatie, leverancierscontact, materiaalkeuzes en kennissessies.

Opend proces tot 2030 en verder.
een systeem dat meegroeit.

DOMINO PRINTING SCIENCES: KENNISPARTNER IN CODEREN

PPWR stimuleert duurzame verpakkingen én inkten

De Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) stelt nieuwe eisen aan verpakkingen gedurende hun volledige levenscyclus, met een sterke focus op afvalreductie, hergebruik en recycling. Wat betekent dat voor de keuze van printinkten en de manier waarop verpakkingen worden ontworpen? En welke kansen brengt dit met zich mee voor fabrikanten en merkeigenaren?

Natasha Jeremic, Ink Development Manager bij Domino Printing Sciences (Domino), deelt haar inzichten over de invloed van de PPWR op de ontwikkeling van printinkten en de toekomst van duurzame verpakkingen.

Minder inkt

Een belangrijk doel van de PPWR is het verminderen van het gewicht en volume van verpakkingen. Ook het gebruik van inkt moet worden teruggedrongen om recyclingprocessen efficiënter te maken. Daarom groeit de belangstelling voor oplossingen zoals direct-to-shape-printen en [QR Codes powered by GS1](#). Door informatie digitaal beschikbaar te maken, is minder printoppervlak nodig en kunnen merken de beschikbare ruimte op verpakkingen efficiënter benutten.

Inkten voor hergebruik

De PPWR stimuleert daarnaast het hergebruik van verpakkingen. Dit vraagt om duurzame identificatie- en trackingsystemen, bijvoorbeeld via QR-codes. Inkten moeten worden afgestemd op hun toepassing. Vaste informatie zoals branding en gebruiksinstructies moet bestand zijn tegen reinigingsprocessen, terwijl variabele gegevens zoals batchcodes en houdbaarheidsdata juist eenvoudig verwijderd moeten kunnen worden zodat verpakkingen opnieuw gebruikt kunnen worden door ontinkting.

Nieuwe uitdagingen voor recycling

Verpakkingen moeten meer informatie bevatten over materialen, recyclelaat en recyclingmethoden. Tegelijkertijd zullen

gerecyclede en composteerbare materialen vaker worden toegepast. Omdat de prestaties van inkt sterk afhankelijk zijn van de ondergrond, brengt dit nieuwe uitdagingen met zich mee op het gebied van hechting, duurzaamheid en printkwaliteit. Om recycling te optimaliseren moeten [etiketten, lijmen en inkten](#) bovendien eenvoudig verwijderd kunnen worden. Ontinkting speelt hierbij een cruciale rol, omdat kleurpigmenten en coatings recyclingprocessen kunnen verstoren. Daarom wordt gewerkt aan nieuwe materialen, hechtmiddelen en inktssystemen die gemakkelijker verwijderbaar zijn en geen schadelijke stoffen achterlaten in de recyclingstroom.

Samenwerking en innovatie

De invoering van de PPWR vraagt om nauwe samenwerking tussen merkeigenaren, verpakingsproducenten, etiketleveranciers en inktfabrikanten. Naarmate verpakingsmaterialen en recyclingtechnieken zich verder ontwikkelen, zullen ook printinkten moeten blijven innoveren. Daarmee vormt de PPWR een belangrijke aanjager voor duurzame verpakingsoplossingen en een meer circulaire economie.

Klaar voor de PPWR? [Ontdek hier samen met ons](#) hoe de juiste codeer- en markeeroplossingen kunnen bijdragen aan duurzame, recyclebare en toekomstbestendige verpakkingen.

Wacht niet op details. Dit kun je nu al doen

Niet alles aan de PPWR is onduidelijk. Een deel van de regels moet nog verder worden uitgewerkt, maar een ander deel ligt al vast en daar kun je vandaag mee beginnen, zonder risico dat je het straks weer moet terugdraaien.

Drie ontwerpkeuzes die je nu moet maken:

- Vermijd carbon black in zwarte verpakkingen. Sorteermachines herkennen plastic met infraroodlicht. Koolzwarte pigmenten, de gangbaarste manier om iets zwart te kleuren, absorberen dat licht, waardoor de machine het materiaal niet herkent. Het gevolg: een op zichzelf goed recyclebare verpakking belandt toch in de verkeerde afvalstroom, puur door de kleur.
- Maak etiketten afneembaar/afwasbaar. Vast bedrukken of de hele verpakking inkleuren maakt het voor een recycler moeilijker. In bijna elk voorbeeld uit de internationale praktijkgids voor recyclebaar ontwerp, een sausfles, een trekkerspray, een PET-bakje, is een afneembaar etiket de aanbevolen keuze om het basismateriaal hoogwaardig te kunnen recycleren.
- Kies waar mogelijk één materiaal.

Een bakje en deksel van hetzelfde materiaal is eenvoudiger te recycleren dan een combinatie van materialen die elkaar tijdens het recyclingproces tegenwerken, een van de weinige punten waarover binnen de sector al volledige overeenstemming bestaat.

Stop met lucht verpakken

Vanaf 2030 mag een verzendverpakking nog maximaal 50 procent lege ruimte bevatten, en luchtkussens, papierproppen en schuimpellets tellen daarbij gewoon mee als lege ruimte. Een deel van de e-commerce sector loopt hier al jaren op voor simpelweg omdat lucht verpakken ook gewoon materiaalverspilling is.

De cijfers laten zien dat dit allang geen pilotproject meer is. Amazon verzond in 2024 al 12 procent van zijn orders wereldwijd zonder extra omdoos. Bol.com liet in 2023 ruim vijf miljoen pakketten verpakingsvrij de deur uit, goed voor een besparing van bijna een half miljoen kilo karton.

Wat je hiermee kunt doen

Kleurkeuze, etiket en materiaalkeuze zijn aanpassingen die je los van je productieproces kunt doorvoeren, vaak al bij je volgende bestelling bij een leverancier. Begin met wat je leverancier nu al kan leveren, niet met wat er nog moet worden uitgevonden.

Leestip

Bedrijven kunnen nu al acteren

**‘Maak etiketten
afneembaar/afwasbaar’**

**Check de
infographic
op de volgende
pagina**

Wat kun je nú al doen, zonder op duidelijkheid te wacht

Een deel van de PPWR ligt al vast. Daar kun je vandaag mee beginnen.
Drie ontwerpkeuzes die nu al 'no regret' zijn:

1. Vermijd carbon black in zwarte verpakkingen

Koolzwarte pigmenten absorberen infraroodlicht, waardoor sorteermachines het materiaal niet herkennen.
Gevolg: een goed recyclebare verpakking belandt toch in de verkeerde stroom.

2. Maak etiketten afneembaar/afwasbaar

Afneembare etiketten maken het voor recyclers makkelijker om het basismateriaal hoogwaardig te recyclen. Dit is in bijna elk voorbeeld uit de internationale praktijkgids de aanbevolen keuze.

3. Kies waar mogelijk één materiaal

Een bakje en deksel van hetzelfde materiaal zijn eenvoudiger te recyclen dan een combinatie van materialen die elkaar tijdens het recyclen tegenwerken.

Niet elke ambitie werkt meteen

"No regret" betekent niet dat elke circulaire ambitie ook slaagt.

Zalando testte in Scandinavië herbruikbare polybags voor retourzendingen.

In theorie geschikt voor meerdere ritten.

In de praktijk gingen de zakken vaak na één rit verloren.

Consumenten brachten schade aan en nieuwe labels maakten hergebruik niet mogelijk.

Zalando heeft iets simpels geprobeerd met papieren

Wat je hiermee kunt doen

Kleurkeuze, etiket en materiaalkeuze zijn aanpassingen die je los van je productieproces kunt doorvoeren, vaak al bij je volgende bestelling bij een leverancier.

Leg...
maa...
dat...
min...

STOP met lucht verpakken!

Vanaf 2030 mag een verzendverpakking nog maximaal 50% lege ruimte bevatten. Luchtkussens, papierproppen en schuimpellets tellen mee als lege ruimte.

Lucht betalen?
Dat is zonde en zonde!

mogelijk
al

hetzelfde
te recycleren
materialen
clingingproces

ZÓ NIET

Veel lege ruimte = materiaalverspilling
en straks niet meer toegestaan.

ZÓ WÉL

Slim verpakken = minder volume,
minder kosten, minder impact.

De cijfers laten zien: het kan nú al

amazon

Amazon verzond in 2024
al **12%** van zijn orders
wereldwijd zónder
extra omdoos.

12%

bol.com®

Bol.com liet in 2023 ruim
5 miljoen pakketten
verpakkingsvrij de deur uit,
goed voor een besparing
van bijna een half miljoen
kilo karton.

5 miljoen
pakketten

koos daarom voor
elers: kleinere,
verzendzakken.

Een kleinere
stap die werkt,
weegt zwaarder
dan een grote
ambitie die
niet werkt.

ruimte vraagt een grotere ingreep,
ar de CurTU-voorbeelden laten zien
zelfs een tussenstap al een kwart
der volume oplevert.

Begin met wat je leverancier
nú al kan leveren, niet met
wat er nog moet worden
uitgevonden.

Minder materiaal, is minder afval

MINDER IS
NIET MINDERWAARDIG,
HET IS
PPWR-WAARDIG!

DE ESSENTIE: MINIMALISEER JE VERPAKKING!

Achter alle regels, klassen en data zit één doel:

ER MOET SIMPELWEG MINDER VERPAKKINGSAFVAL KOMEN IN EUROPA.
Elke lidstaat wordt daar hard op afgerekend!

2030
-5%
t.o.v. 2018

2035
-10%
t.o.v. 2018

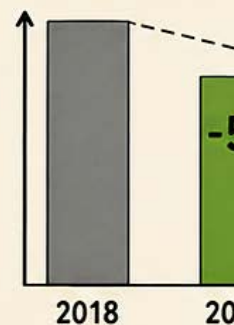
2040
-15%
t.o.v. 2018

Omdat afval sinds 2018 is gestegen, is de werkelijke opgave veel groter.
Voor Nederland komt de feitelijke reductie neer op zo'n **18%**.

Haalt een land dat niet? Dan kijkt de overheid wie er te weinig bijdraagt.

PPWR-RE
VERPAKKING

WAT ZEGT DE PPWR?

Artikel 10: verpakkingen moeten in gewicht en volume beperkt blijven tot het minimum dat nodig is voor functionaliteit.

- ✓ Geharmoniseerde standaard: 2030
- ✓ Essentiële eisen & norm EN 13428: minimalisatie aantonen geldt **FEITELIJK NÚ AL!**

REGELS ZIJN
BELANGRIJK,
MAAR GEZOND
VERSTAND OOK!

DE REKENSOM WERKT IN JE VOORDEEL!

MINDER MATERIAAL
= MINDER
INKOOPKOSTEN

MINDER GEWICHT
= LAGERE VRACHTKOSTEN
EN MINDER CO₂

MINDER KILO'S OP
DE MARKT = LAGERE
AFVALBEHEERBIJDRAGE

MINDER GRAMMEN,
MEER RESULTAAT!

WAT JE HIERMEE KUNT DOEN

- 1 Loop je verpakingsportfolio langs met drie vragen:

Kan het
lichter?

Kan er een
laag af?

Kan de lege
ruimte kleiner?

- 2 Documenteer bij elke verpakking waarom het huidige gewicht nodig is, inclusief de testresultaten die je ondergrens aantonen.

TESTRESULTATEN

- 3 R...
he...
p...
ni...

MINDER VERPAKKING. MEER WAARDE. DAT IS DE KERN VAN DE PPWR! ★

Achter alle conformiteitsverklaringen, recyclebaarheidsklassen en datavereisten zit één doel dat je makkelijk uit het oog verliest: er moet simpelweg minder verpakkingsafval komen in Europa. De R van Reduce. Elke lidstaat wordt daar hard op afgerekend: in 2030 moet het verpakkingsafval per inwoner 5 procent lager liggen dan in 2018, oplopend naar 10 procent in 2035 en 15 procent in 2040 (PPWR artikel 43).

En omdat de hoeveelheid verpakkingsafval sinds 2018 juist is gestegen, is de werkelijke opgave veel groter dan die 5 procent suggereert. Voor Nederland komt de feitelijke

reductie neer op zo'n 18 procent. Haalt een land dat niet, dan gaat de overheid kijken wie er onvoldoende aan bijdraagt.

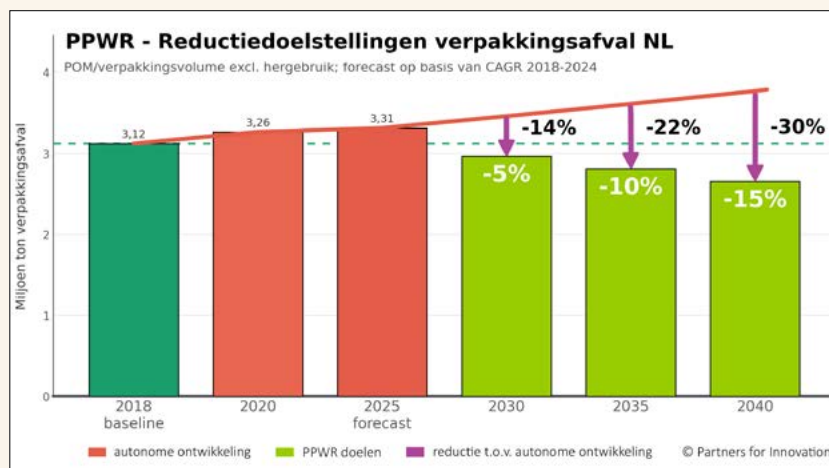
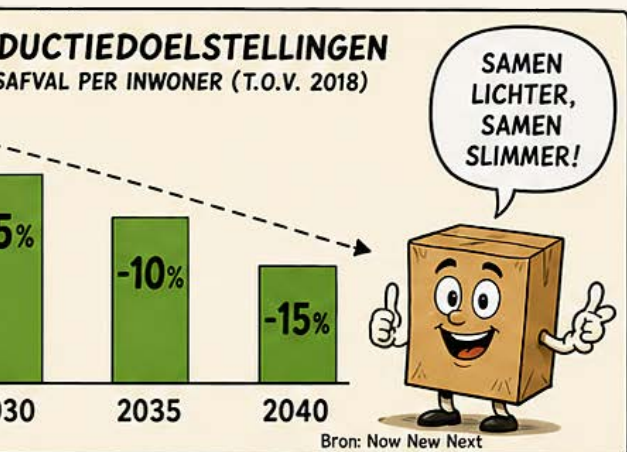
Dit geldt nu al en niet pas in 2030. Voor jou als bedrijf vertaalt dat doel zich in artikel 10: verpakkingen moeten in gewicht en volume beperkt blijven tot het minimum dat nodig is voor functionaliteit. De geharmoniseerde standaard op basis van de PPWR komt in 2030, maar via de essentiële eisen en norm EN 13428 geldt de verplichting om minimalisatie aan te tonen feitelijk nu al. (zie ook het interview met Siem Haffmans op pagina 6)

De rekensom werkt in je voordeel. Anders dan de meeste PPWR-verplichtingen kost deze niet alleen geld, maar levert juist geld op. Minder materiaal is direct minder inkoopkosten. Minder gewicht is minder transportgewicht, dus lagere vrachtkosten en minder CO₂-uitstoot. En minder kilo's op de markt betekent een lagere

afvalbeheerbijdrage bij je aangifte. Een fles van 500 naar 300 gram bespaart 40% materiaal op elke fles die de fabriek verlaat. Wie zijn verpakkingen tegen het licht houdt, vindt bijna altijd zulke winst: overbodige omdozen, lege ruimte, dikkere folie dan functioneel nodig. Dat is ook precies waarom opzichtig overbodige verpakkingen zoals de plastic presentatiedozen en extra strikken van cadeauverpakkingen hun langste tijd hebben gehad.

Wat je hiermee kunt doen.

Zet reduce bovenaan je PPWR-agenda. Loop je verpakkingsportfolio (hoofdstuk 3) langs met drie vragen: kan het lichter, kan er een laag af, kan de lege ruimte kleiner? Documenteer bij elke verpakking waarom het huidige gewicht nodig is, inclusief de testresultaten die je ondergrens aantonen. En reken de besparing door: het is het ene onderdeel van de PPWR waarvoor je de businesscase niet hoeft te zoeken.

IS JOUW VERPAKKING RECYCLEBAAR?

Wil je weten of je verpakking na 2030 nog op de markt mag? Dan moet je weten in welke klasse jouw verpakking valt (PPWR artikel 6).

De vier klassen

Artikel 6 verdeelt verpakkingen in vier klassen, op basis van het percentage doelmateriaal dat eruit kan worden teruggewonnen:

- Klasse A — 95 procent of meer. Wordt aangemoedigd.
- Klasse B — 80 procent of meer. Wordt getolereerd.
- Klasse C — 70 procent of meer. Wordt nu nog ontmoedigd, en mag vanaf 2038 helemaal niet meer.
- Klasse D — minder dan 70 procent. Mag al vanaf 2030 niet meer op de markt komen.

Vanaf 2030 verdwijnt dus klasse D, en vanaf 2038 ook klasse C. Dan blijft alleen A of B over. De criteria om te bepalen in welke klasse jouw verpakking valt volgen nog.

De weggooi-eenheid

De klasse-indeling geldt niet voor de hele verpakking in één keer, maar voor elke weggooi-eenheid apart, het deel dat een consument als één geheel weggooit. Een dessert met een bekertje, een kartonnen sleeve en een folieaf-dichting kan uit meerdere weggooi-eenheden bestaan, elk met

een eigen percentage doelmateriaal. Verpact en Wageningen University & Research geven hier een heel concrete oefening voor: ga voor elke verpakking die je nu voert na uit hoeveel weggooi-eenheden ze bestaat en welk percentage doelmateriaal elke eenheid heeft, en leg dat vast. Niet omdat het nu verplicht is, maar omdat je het straks toch moet weten.

De definitieve regels zijn er nog niet

CEN werkt aan de criteria, verdeeld over twee werkgroepen, kunststofverpakkingen en overige materialen. Die werken nu met een stoplichtbeoordeling: groen, geel, rood. Het Joint Research Centre van de Europese Commissie rekent dat systeem vervolgens om naar de exacte massapercentages per

Dit verlaagt je score:

Alles aan de verpakking dat niet uit doelmateriaal bestaat, drukt de score. Neem de PET-fles: de fles zelf is PET, maar het etiket is PE, de dop is PE, de lijm en de inkt zijn weer andere stoffen. Al die niet-PET-onderdelen tellen mee in het gewicht van de verpakking, maar komen niet als bruikbaar PET uit het recyclingproces. Hoe groter hun aandeel, hoe lager het percentage en hoe lager de klasse. Daarom zijn kleine ontwerpkeuzes zo bepalend: een kleiner etiket, minder lijm of een dop van hetzelfde materiaal als de fles verhogen direct het aandeel doelmateriaal.

Het verklaart ook waarom sommige verpakkingen die 'gewoon recyclebaar' lijken, toch laag scoren. Een papieren beker met een plastic coating heeft papier als doelmateriaal, maar de coating maakt dat een fors deel van het gewicht niet als papiervezel terugkomt. En bij samengestelde verpakkingen kan het doelmateriaal per weggooi-eenheid verschillen: van het toetje verderop in dit hoofdstuk volgt het bekertje de recyclingroute van vormvast plastic, de kartonnen sleeve die van papier, elk met een eigen doel-materiaal en een eigen score.

**Check de
infographic
op de volgende
pagina**

klasse, voor 22 soorten verpakkingen, met een advies dat in 2027 wordt verwacht. Tot die tijd geeft Verpact één concreet advies: blijf de Recyclechecks gebruiken. Die zijn ontwikkeld als voorschot op precies deze criteria.

Een tweede horde: recycling 'op schaal'

Zelfs een verpakking die in klasse A, B of C valt, is daarmee nog niet automatisch veilig. Vanaf 2035 moet het materiaal van die verpakking ook daadwerkelijk, in heel de EU, voldoende worden ingezameld, gesorteerd en gerecycled. Volgens de wettelijke definitie van recycling op grote schaal moet het percentage minimaal 55% zijn voor alle materialen, behalve voor hout, waarvoor een drempelwaarde van 30% geldt. Dat is een ander

criterium dan de klasse-indeling: de klasse zegt iets over het ontwerp, het schaalcriterium zegt iets over de werkelijke infrastructuur.

Conclusie: Een goed ontwerp alleen is niet voldoende. Een verpakking moet niet alleen recyclebaar zijn (klasse A, B of C), maar vanaf 2035 moet het materiaal van die verpakking ook daadwerkelijk, in heel de EU, voldoende worden ingezameld, gesorteerd en gerecycled, met een streefpercentage van 55 procent."

Wat is doelmateriaal?

Het doelmateriaal is het hoofdmateriaal van de weggooi-eenheid, het materiaal dat de recycler eruit wil halen en waarvoor de recyclingtechnologie is ingericht. Bij een transparante PET-fles is het

doelmateriaal PET; bij een golfkartonnen doos is dat papiervezel; bij een conservenblik staal. Het recyclebaarheidspercentage meet vervolgens hoeveel van de verpakking daadwerkelijk als dat doelmateriaal kan worden teruggewonnen.

Wat je hiermee kunt doen

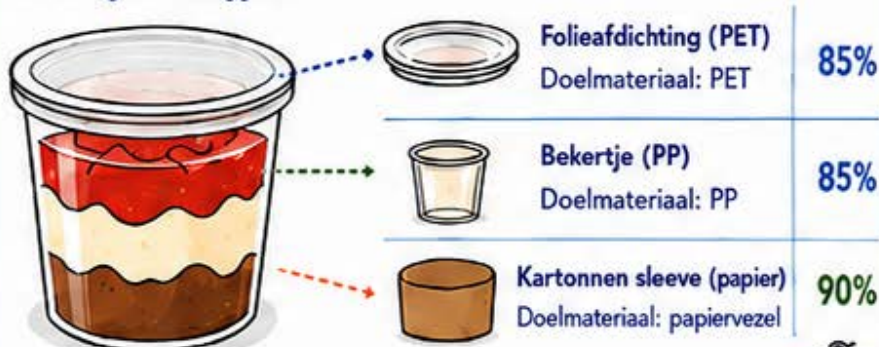
- Gebruik de **Recyclechecks** als praktische graadmeter, zolang de definitieve CEN-criteria er nog niet zijn.
- Bepaal voor elke verpakking de weggooi-eenheden en het doelmateriaalpercentage, en leg dat nu al vast.

Is jouw verpakking recyclebaar, en hoe weet je dat?

Wil je weten of je verpakking na 2030 nog op de markt mag?
Dan moet je weten in welke klasse ze valt.

De weggooi-eenheid: meet per deel

De klasse-indeling geldt niet voor de hele verpakking in één keer, maar voor elke weggooi-eenheid apart: het deel dat een consument als één geheel weggooit.

Elk onderdeel = een eigen weggooi-eenheid met een eigen percentage doelmateriaal.

De definitieve regels zijn er nog niet

CEN werkt aan de criteria (twee werkgroepen: kunststofverpakkingen en overige materialen) en gebruikt daarvoor een stoplichtbeoordeling.

Advies in 2027 verwacht.

Tot die tijd: gebruik de Recyclechecks van Verpact.

Wat je hiermee kunt doen

1. Gebruik de Recyclechecks als praktische graadmeter, zolang de definitieve CEN-criteria er nog niet zijn.

De vier klas

Verpakkingen wo
doelmateriaal da

KLASSE A

95% of meer

Wordt aangemoedigd.

Een tweede horde: recy

Zelfs een verpakking in klasse A, B of C
Vanaf 2035 moet het materiaal ook in h
ingezameld, gesorteerd en gerecycled.

De klasse zegt iets over he
Het schaalcriterium zegt iet

Voor hout geldt 30

2. Bepaal per verpakking de weggooi-eenheden en het doelmateriaalpercentage en leg dat nu al vast.

lassen (Artikel 6)

worden ingedeeld op basis van het percentage
eruit kan worden teruggewonnen.

KLASSE B

80% of meer

Wordt
getolereerd.

KLASSE C

70% of meer

Wordt nu nog
ontmoedigd en mag
vanaf 2038 helemaal
niet meer.

KLASSE D

minder dan 70%

Mag al vanaf
2030 niet meer
op de markt komen.

Vanaf 2030
verdwijnt klasse D.

Vanaf 2038
verdwijnt ook
klasse C.

Dan blijft alleen
klasse A of B over.

cling 'op schaal'

C is nog niet automatisch veilig.
eel de EU voldoende worden

recyclen

Streefpercentage
55% in de EU

t ontwerp.

s over de werkelijke infrastructuur.

% als doel.

e,

Wat is doelmateriaal?

Het doelmateriaal is het hoofdmateriaal van de weggooi-eenheid:
het materiaal dat de recycler eruit wil halen en waarmee de
recyclingtechnologie is ingericht.

--- PET-fles
--- Doelmateriaal:
--- PET

Golfkartonnen doos
Doelmateriaal:
papiervezel

Conservenblik
Doelmateriaal:
staal

Alles aan de verpakking dat niet uit doelmateriaal bestaat, drukt de score.
Kleine keuzes maken een groot verschil:

--- Dop (PE)
--- Etiket (PE)
--- Lijm & inkt
(diverse)

Komt niet als
doelmateriaal
terug uit het
recyclingproces

Lager
percentage,
lagere klasse

Voorbeelden:

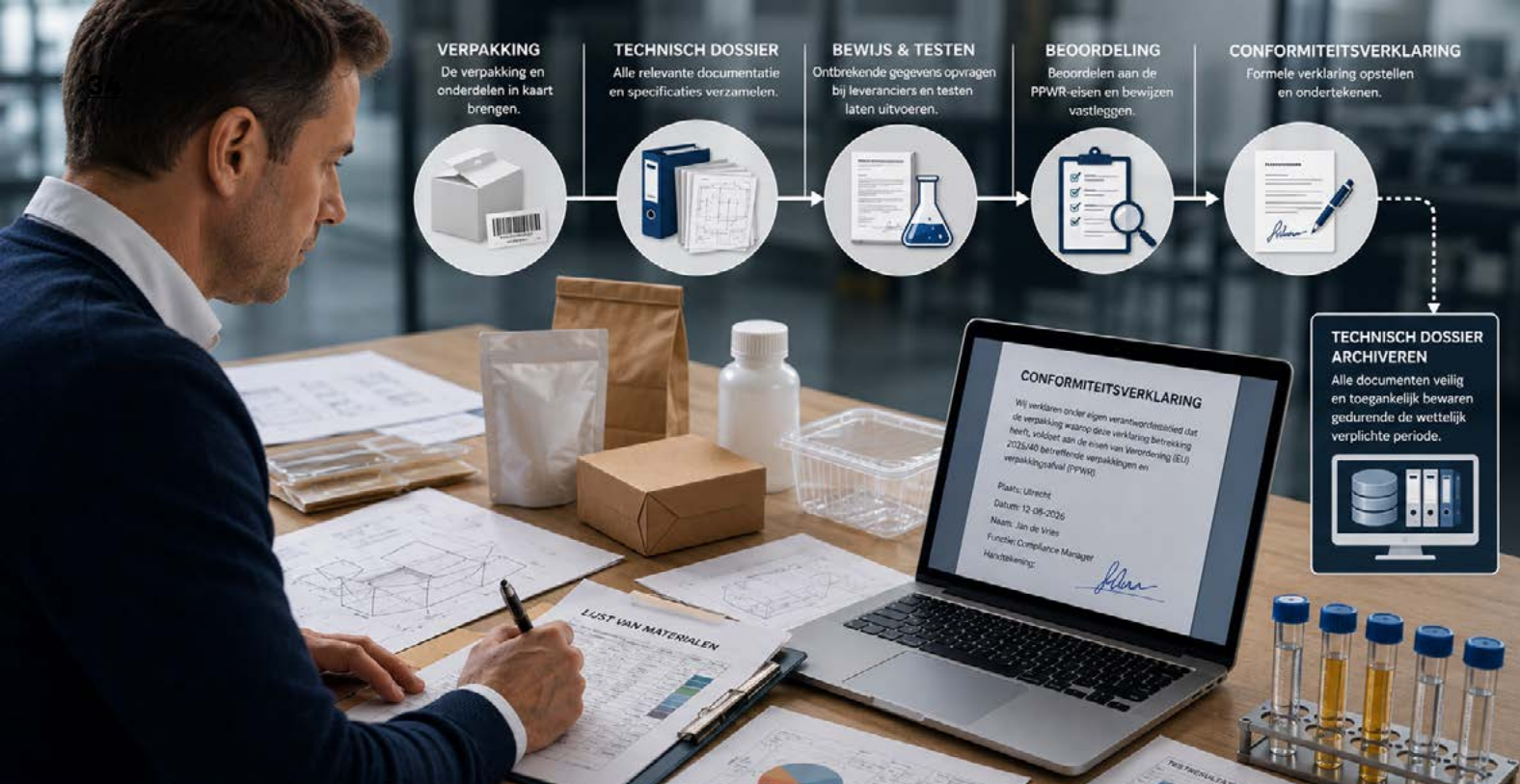
Een papieren beker met plastic coating? Doelmateriaal = papier,
maar de coating verlaagt de score.

Bij samengestelde verpakkingen kan per weggooi-eenheid
het doelmateriaal verschillen (bijv. PP voor het bekertje,
papier voor de sleeve) – elk met een eigen score.

Heb je vragen?

In bijlage 2 van deze gids vind je bureaus
die je kunnen helpen.

HOE STEL JE EEN CONFORMITEITS-VERKLARING OP?

Zonder conformiteitsverklaring (DoC) mag je verpakking vanaf 12 augustus 2026 niet meer de winkel in. Bij een controle kan de verpakking dan zonder die verklaring direct uit de handel worden gehaald. Het opstellen ervan is geen losse handeling, maar een vast proces van vijf stappen (bron: Verpact):

- Stap 1: bepaal je context
- Stap 2: leg de onderdelen vast
- Stap 3: verzamel de basisdata
- Stap 4: toets aan de eisen
- Stap 5: stel de verklaring vast

Hieronder staan deze vijf stappen, met toelichting. Siem Haffmans van Partners for Innovation zegt het volgende over DoC:

De familie-aanpak

Om de administratieve last van honderden unieke verklaringen beheersbaar te houden, moet je slim schalen. Je hoeft het wiel niet telkens opnieuw uit te vinden. Werk met 'verpakkingsfamilies'.

Producten die enkel verschillen in smaak, gewicht (bijv. 12g vs 15g) of afmeting, maar bestaan uit exact dezelfde materialen van dezelfde leverancier, kunnen in één dossier worden gegroepeerd. Door middel van copy-paste en het aanpassen van de variabelen kun je snel dossiers opschalen.

Modulariteit via de drie V's

Deel je documentatie op volgens de drie verpakkingsniveaus:

1. Verkoopverpakking (de primaire eenheid)
2. Verzamelverpakking (de omdoos)
3. Verzendverpakking (de pallet)

Door een centraal 'palletdossier' aan te maken, kun je in alle individuele productdossiers simpelweg naar dit modulaire onderdeel verwijzen. Verandert er een dopje? Dan past u enkel de module 'verkoopverpakking' aan; uw palletinformatie blijft ongewijzigd.

Datamanagement en de toekomst (2028-2030)

De verschuiving van papieren mappen naar digitale systemen is noodzakelijk. Wanneer de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) voor de deur staat, heb je namelijk slechts 10 dagen de tijd om het volledige dossier te overleggen. Zonder digitale structuur is dat onhaalbaar.

Anticipeer op 2028

Hoewel 2030 ver weg lijkt, komen de uniforme Europese weggooi-symbolen al in 2028 verplicht op de verpakking. Als je nu je artwork herziet, is het essentieel om hier al rekening mee te houden en je

digitale datastructuur klaar te hebben.

Actieve leveranciersdialoog

'Vraag goed door' bij je toeleveranciers. Maak het een standaard-onderdeel van elke nieuwe levering om de volgende data op te vragen:

- Stanstekeningen (uitslagen van dozen).
- Exacte gewichten van alle onderdelen (ook inlays en lijm).
- Materiaalspecificaties (welk type PP, welk type aluminium?).

PFAS: niet meteen testen

Haffmans adviseert om niet blindelings elk onderdeel te laten testen in een laboratorium. Gebruik een risicogebaseerde aanpak, vergelijkbaar met de CBL-handreiking PFAS (Centraal Bureau Levensmiddelenhandel). Voer eerst een risico-evaluatie uit op basis van materiaalsoort; papiergebaseerde takeaway-verpakkingen hebben een hoger risicoprofiel dan glas of metaal. Alleen bij een reële kans op aanwezigheid is testen noodzakelijk. Leg de onderbouwing van deze evaluatie vast in je dossier.

Hieronder de door Verpact voorgestelde stappen

STAP 1:

Bepaal je context. Voordat je iets vastlegt, beantwoord je vier vragen: welke rol heb je in de keten (hoofdstuk 1), welke verpakkings-typen breng je op de markt, welke producten verpak je, en komt de verpakking van buiten de EU? Dat laatste is belangrijk want voor voedingsmiddelen, babyvoeding, medische producten, cosmetica en gevaarlijke stoffen gelden eigen aanvullende eisen, net als voor specifieke productgroepen zoals zuivel, wijn, groente en fruit, koffie en thee. Vraag dit bij twijfel na bij je branchevereniging.

STAP 2:

Leg de onderdelen vast. Breng de structuur van je verpakking in kaart: de totale verpakking, de weggooi-eenheden waaruit ze bestaat, en de afzonderlijke onderdelen daarbinnen. Vanaf 2028 wordt dit nog belangrijker, omdat dan duidelijk moet zijn welke onderdelen precies samen één weggooi-eenheid vormen, de

Zonder conformiteitsverklaring (DoC) mag je verpakking niet de winkel in

basis voor de recyclebaarheidsberekening uit hoofdstuk 6.

STAP 3:

Verzamel de basisdata. Voor elk verpakkingsonderdeel (bijvoorbeeld fles, dop, etiket) moet een Bill of Material beschikbaar zijn: samenstelling, technische specificaties, tekeningen. Daarnaast moet je via testresultaten aantonen dat een onderdeel geen schadelijke stoffen of zware metalen bevat, met voor voedselverpakkingen een aparte PFAS-verklaring.

Belangrijk: een Document of Compliance van je leverancier is hierbij niet voldoende. De fabrikant blijft eindverantwoordelijk en moet de onderliggende informatie zelf

Lees verder op pagina 37

Bewijsvoering vs. de verklaring

Het dossier is de onderbouwing; de verklaring is het juridische sluitstuk.

Onderdeel	Inhoud Dossier (Achterliggend)	In de Conformiteitsverklaring (DoC)
 Technische Basis	 • Stanstekeningen, materiaalspecificaties, gewichten van individuele componenten (dop, inlay).	 Algemene beschrijving/identificatie (Bijlage VIII) en verwijzing naar Artikel 10 (vanaf 2030, nu N.v.t.).
 Schadelijke stoffen	 • Testrapporten of risicoanalyses (specifiek PFAS voor food).	 Uitdrukkelijke bevestiging dat grenswaarden niet worden overschreden conform Artikel 5.
 Toekomstige eisen	 • Voorbereidende data (bijv. recyclebaarheid checks).	 Vermelding "Niet van toepassing" voor Art. 6–12.

Waarschuwing: De handtekening onder een DoC is geen administratieve formaliteit. Het is een juridische garantie. Je verklaart hiermee volledig vertrouwen te hebben in de onderliggende data van jouw leveranciers.

SLIMMER VERPAKKEN VOOR E-COMMERCE

Packsize helpt bedrijven voldoen aan PPWR

Minder verpakkingsmateriaal gebruiken en onnodige lege ruimte in dozen voorkomen. Het zijn belangrijke uitgangspunten van de PPWR die veel fulfillmentorganisaties voor een concrete uitdaging stellen: het huidige verpakkingsproces aanpassen aan de nieuwe eisen.

[Packsize](#) helpt bedrijven hierop in te spelen met geautomatiseerde verpakkingsoplossingen voor dozen op maat. In plaats van een order in de best passende standaarddoos te verpakken, wordt het formaat van de verpakking afgestemd op de producten die daadwerkelijk worden verzonden. Zo wordt de hoeveelheid loze lucht in de verpakking tot een minimum beperkt.

Box first en box last

Packsize beschikt over een breed portfolio aan [verpakkingsoplossingen](#) voor zowel box-first als box-last processen. Bij box-first wordt automatisch een doos op maat geproduceerd, die vervolgens veelal handmatig wordt gevuld. Bij box-last wordt de verzenddoos pas gemaakt nadat de volledige order is samengesteld. De machine doet vervolgens de rest. Dankzij deze verschillende oplossingen kunnen de verpakkingssystemen goed worden afgestemd op uiteenlopende warehouse- en fulfillmentprocessen.

Box-first oplossingen worden vaak toegepast in greenfieldprojecten, waarbij verpakkingsautomatisering al vanaf de ontwerpfasen wordt meegenomen. Zo sluit deze optimaal aan op de inrichting van het

fulfillmentcenter. Box-last systemen lenen zich juist bij uitstek voor integratie in bestaande warehouseoperaties. Ze kunnen worden ingepast in de aanwezige processen en infrastructuur, waardoor de voordelen van verpakkingsautomatisering snel zichtbaar worden zonder de bestaande operatie ingrijpend te veranderen.

Resultaten

De resultaten zijn concreet. [Klanten](#) van Packsize realiseren gemiddeld 40% minder verpakkingsvolume, circa 30% besparing op golfkarton en tot 80% minder opvulmateriaal. Een reductie van het doosvolume werkt bovendien door in de rest van de keten. Kleinere dozen nemen minder ruimte in tijdens opslag en transport, waardoor meer pakketten op een pallet, in een rolcontainer of vrachtwagen passen. Dat betekent een verdere verlaging van transportkosten, brandstofver-

bruik en CO₂-uitstoot. Het complete software-ecosysteem dat onder andere realtime inzicht geeft in kartonverbruik maken besparingen binnen het verpakkingsproces inzichtelijk en kunnen direct worden gebruikt voor rapportage en analyse.

PPRW ready

Voor veel bedrijven vraagt de PPWR om meer dan enkele kleine aanpassingen aan hun verpakkingen. De richting is duidelijk: minder materiaal, minder afval en minder onnodige lege ruimte. Packsize ziet dit niet alleen als een wettelijke uitdaging, maar ook als een kans om verpakkingsprocessen slimmer en efficiënter in te richten. Met verpakking op maat kunnen bedrijven zich voorbereiden op toekomstige PPRW-eisen en tegelijkertijd materiaalgebruik, transportkosten en milieu-impact verlagen.

Conformiteitsverklaring Verpakking (Declaration of conformity DoC)
Voor elke verpakkings-type, verzend-, verzamel- en verkoopverpakking, stel je een conformiteitsverklaring op.

Verpact template maart 2025

1. Algemene informatie

Onderwerp: _____
Bedrijfsnaam: _____
Adres: _____
Rol in de keten: _____
Productnaam: _____
Productcategorie: _____
Verpakkings-type: _____
Verpakkings-eenheid: _____
Verpakkingsonderdeel / weggoor-eenheid: _____
Verpakkingsidentificatie: _____
Beschrijving van de verpakking: _____

Informatie: _____
e.g., fabrikant, leverancier, importeur

Verzendverpakking / verzamelverpakking / verkoopverpakking
e.g., FrieslandCampus
e.g., fles, label, dop, etiket, seal, sticker
e.g., EAN code, batchnummer

Abbeiding verpakking/weggoor-eenheid

Datum beoordeling: _____
Herziening van de verklaring: _____
DoC-identificatienummer: _____

2. PPWR (EU) 2025/40 - Packaging and packaging waste regulation

De onderstaande tabel toont de beoordeling van de verpakking ten opzichte van de relevante artikelen uit de Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR).

Artikel	Onderwerp	Conform	Toelichting / beoordeling
Artikel 5	Stoffen in verpakkingen (o.a. Substanties of Concern, PFAS)	Ja / Nee / N.v.t.	E.g., verwijzing naar geharmoniseerde standaard, gebruikte gemeenschappelijke specificaties, (technische) specificatie
Artikel 6 (vanaf 2030)	Recyclebare verpakkingen	Ja / Nee / N.v.t.	
Artikel 7 (vanaf 2028)	Minimumaanpak van kunststof verpakkingen	Ja / Nee / N.v.t.	
Artikel 8 (vanaf 2028)	Biobased grondstoffen	Ja / Nee / N.v.t.	
Artikel 9 (vanaf 2028)	Conformiteitsaanpak van verpakkingen	Ja / Nee / N.v.t.	
Artikel 10 (vanaf 2030)	Herbruikbare verpakkingen	Ja / Nee / N.v.t.	
Artikel 11	Herbruikbare verpakkingen	Ja / Nee / N.v.t.	
Artikel 12 (vanaf 2028)	Eenheid van informatie	Ja / Nee / N.v.t.	

Zijn er voor jouw verpakking eventuele specifieke artikelen die van toepassing zijn, voeg die toe aan de tabel en verklaar dat je daaraan voldoet.
Let op, om compliant te zijn met artikel 6 en 11 moet men op de afbeelding een kwalitatieve beschrijving geven over de beoordelingen en hoe die zijn uitgevoerd. Dit kan men opnemen in de technische specificatie.

3. PPWD 94/62/EC - Packaging and packaging waste directive (geldig tot 2030)

De verpakking voldoet aan de eisen uit de Packaging and Packaging Waste Directive (94/62/EC) en het Besluit Beheer Verpakkingen 2014.

Artikel	Onderwerp	Conform	Toelichting / beoordeling
Artikel 9, lid 1, bijlage I, lid 1	Materialaanpak van de verpakking	Ja / Nee / N.v.t.	E.g., verwijzing naar geharmoniseerde standaard, gebruikte gemeenschappelijke specificaties, (technische) specificatie
Artikel 9, lid 1, bijlage I, lid 2	Herbruikbaar	Ja / Nee / N.v.t.	E.g., getoetst volgens NEN-EN 15430
Artikel 9, lid 1, bijlage I, lid 3	Terugnwinning van verpakkingen - Recyclebaarheid	Ja / Nee / N.v.t.	
Artikel 9, lid 1, bijlage I, lid 4	Terugnwinning van verpakkingen - Energie terugwinning	Ja / Nee / N.v.t.	
Artikel 9, lid 1, bijlage I, lid 5	Terugnwinning van verpakkingen - Composteerbaarheid	Ja / Nee / N.v.t.	

4. Verklaring

De ondergetekende verklaart dat de hierboven beschreven verpakking, op basis van de beschikbare informatie en testresultaten, voldoet aan de relevante artikelen en eisen uit de Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) en de Packaging and Packaging Waste Directive (PPWD).
Deze conformiteitsverklaring wordt uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de fabrikant, zoals benoemd in deze verklaring, afgegeven.

ontvangen, niet alleen een verklaring dat het in orde is. Voor die PFAS-verklaring: er bestaat nog geen geharmoniseerde testmethode, maar wel een aanbevolen volgorde. Eerst de totale hoeveelheid fluor meten. Onder 50 mg/kg is een monster conform. Komt dat daarboven uit, dan bepaalt een pyrolyse-GC/MS-test of het fluor organisch of anorganisch is. Geeft dat nog geen uitsluitsel, dan volgt een TOP-analyse tegen de grenzen van 25 en 250 µg/kg. Eén nuance is hier belangrijk: zelfs Verpact noteerde begin 2026 dat de Commissie weliswaar vasthoudt aan de deadline van 12 augustus 2026, maar dat er nog aanvullend onderzoek loopt met de Europese voedselveiligheidsautoriteit EFSA. Het is dus nog niet honderd procent zeker dat de testmethode ongewijzigd blijft.

STAP 4:

Toets aan de eisen. Werk dit per eis systematisch uit: wat is het artikel, wat is de deadline, is het doel kwalitatief of kwantitatief, en wat is de kritische waarde? Twee voorbeelden uit de praktijk:

De verschuiving van papieren mappen naar digitale systemen is noodzakelijk

- Artikel 5, zorgwekkende stoffen — deadline 12 augustus 2026, maximaal 100 ppm zware metalen. Een test die op 25 ppm uitkomt, is dus conform.
- Artikel 11, herbruikbare verpakkingen — deadline 12 augustus 2028, minimaal aantal omlopen wordt in juni 2027 vastgesteld. Twee verschillende eisen, twee verschillende deadlines, en beide moet je apart kunnen aantonen.

STAP 5:

Stel de verklaring vast. Dit is de formele afronding: een verklaring dat jouw bedrijf bevestigt dat de verpakking voldoet aan de geldende eisen, op basis van de documentatie en toetsing uit de vorige stappen. Bewaar deze verklaring vijf jaar voor eenmalige verpakkingen, en tien jaar voor herbruikbare. De verklaring geldt voor de hele

EU-markt in één keer — verkoop je in meerdere landen, stel de documentatie dan bij voorkeur in het Engels op, dat bespaart je vertaalwerk achteraf.

Wat je hiermee kunt doen

Verpact heeft naast de beslisbomen uit hoofdstuk 1 ook een opgenomen webinar en een format voor de verklaring zelf gepubliceerd (zie ook PPWR-bijlage VIII). Ga naar bijlage I voor een uitgebreid stappenplan.

De conformiteitsverklaring hoeft niet vooraf bij een instantie te worden ingediend. Fabrikanten moeten de verklaring en de onderliggende documentatie wel beschikbaar hebben voor markttoezicht. Bij een controle moet kunnen worden aangetoond dat de verpakking aan de PPWR-eisen voldoet.

Welke data moet je vastleggen, en waar laat je die staan?

Wil je voorkomen dat je voor elke nieuwe eis weer helemaal opnieuw begint met data verzamelen? Dan draait het niet om hoeveel data je al hebt, maar om hoe je die structureert.

Het probleem: versnipperde data

Voor veel bedrijven is verpakkingsdata op orde krijgen lastiger dan het lijkt. De meest genoemde knelpunten:

- Documenten van leveranciers, zoals materiaalverklaringen of

chain-of-custody-certificaten, ontbreken vaak.

- Veel mkb-bedrijven houden hun verpakkingsdossier nog handmatig bij, in een productinformatiesysteem of gewoon in Excel.
- Leveranciers leveren niet altijd de juiste testresultaten aan.

- Internationaal opererende bedrijven moeten met landspecifieke eisen jongleren, terwijl de Europese regels nog niet overal zijn uitgewerkt.

De oplossing: één component, één keer invoeren

GS1 Nederland ontwikkelde voor dit probleem GS1 PAC. Het uitgangspunt is simpel: je voert een onderdeel — een fles, een dop, een etiket — één keer in. Verandert de samenstelling? Dan pas je dat ene onderdeel aan, en die wijziging werkt automatisch door in elk

Geen reden om te wachten

Pauzeknop, lopende discussies over de interpretatie, niet direct harde handhaving. Het kunnen valkuilen zijn, in de zin van: we wachten nog even af. Vanuit Verpact en andere organisaties is de reactie steeds hetzelfde: er staat heel veel wel vast, dus zorg dat je nu compliant bent en voorbereid bent op de toekomst. De wet is vanaf nu van kracht,

Verpakkingsdata slim organiseren

1

Inventariseer verpakingscomponenten

Breng alle onderdelen van de verpakking in kaart.

2

Leg componentgegevens vast

Leg per component de relevante gegevens vast.

3

Koppel componenten aan GTIN's en eindproducten

Verbind componenten met GTIN's en de eindproducten waarin ze worden gebruikt.

4

Verzamel leveranciersdocumentatie

Verzamel en koppel alle benodigde documenten en bewijsvoering.

5

Synchroniseer met PIM-, ERP- en GS1-systemen

Synchroniseer de data met uw kernsystemen voor één centrale en betrouwbare databron.

6

Eén wijziging, overal bijgewerkt

Wijzig één component en de update werkt automatisch door naar alle producten en toepassingen.

HET PRINCIPE IN ÉÉN OOGOPSLAG

EUROPAL: 'PPWR IS NIET LOUTER EEN LAST'

'PPWR biedt kansen voor karton'

De Europese Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) stelt vanaf 12 augustus 2026 nieuwe eisen aan verpakkingen en de bedrijven die deze op de markt brengen. Voor [Europal NV](#), producent van papier-gebaseerde verpakkingsoptimaliseringen, betekent de regelgeving niet alleen extra verplichtingen. Het bedrijf ziet ook kansen voor karton en voor het verder optimaliseren van verpakkingen. Daarbij richt Europal zich onder meer op documentatie, etikettering en het terugdringen van loze ruimte.

Voor papier-gebaseerde verpakking pakt de verordening in veel opzichten gunstig uit, aldus Europal.

Karton is al recycleerbaar, wordt lokaal geproduceerd en bevat een hoog aandeel gerecycleerd materiaal. Bovendien stelt de verordening kartonnen dozen expliciet vrij van de hergebruikdoelen die voor transport- en gegroepeerde verpakking gelden. Dat is een belangrijk gegeven voor wie materiaalsystemen tegen elkaar afweegt.

Europal NV, de Belgische producent van

papier-gebaseerde verpakkingsoptimaliseringen, benadert de PPWR vanuit die invalshoek: als een kans om verpakking te optimaliseren. Het bedrijf richt zich daarbij op drie punten.

Documentatie

Vanaf 12 augustus 2026 moeten bedrijven een volledige conformiteitsbeoordeling, technische documentatie en een Europese conformiteitsverklaring (DoC) kunnen voorleggen. Europal NV stelt die stukken nu al ter beschikking op eenvoudige aanvraag, zodat klanten niet in tijdsnood komen.

Labelen

De geharmoniseerde etikettering die de EU voorbereidt, met de QR-code als datadrager, wordt bij Europal NV proactief uitgewerkt, zodat klanten klaar zijn wanneer de uitvoeringsbesluiten landen.

Loze ruimte

De verordening legt een maximale loze-ruimteverhouding van 50% vast voor gegroepeerde, transport- en e-commerce-

verpakking, van toepassing vanaf begin 2030. Opvulmateriaal wordt daarbij als loze ruimte beschouwd. Europal NV begeleidt klanten, die als vuller van de verpakking de verplichte partij zijn, bij het terugdringen daarvan. Dat gebeurt met een gamma van oplossingen waarbij verpakkingen zo nauw mogelijk aansluiten bij de producten die ze horen te beschermen. Denk dan bijvoorbeeld aan eindloos karton (Limitless Packaging®), dat zowel de conformiteit als de globale transport- en materiaalkosten ten goede komt.

Kritische blik

'De PPWR dwingt bedrijven om kritisch naar hun verpakkingen te kijken, en daar willen wij hen bij helpen,' zegt Valentine Dejager, CEO van Europal NV. 'Wie loze ruimte aanpakt, stelt zich niet alleen in regel, maar bespaart ook op transport en materiaal. Conformiteit en kostenefficiëntie gaan hier hand in hand.'

Bedrijven die willen weten hoe hun verpakking zich verhoudt tot de nieuwe regels, kunnen bij Europal NV terecht voor een vrijblijvend gesprek.

Wat is GTIN?

GTIN (Global Trade Item Number) is een wereldwijd unieke productcode waarmee een product eenduidig kan worden geïdentificeerd in de hele keten, van fabrikant tot retailer. De GTIN wordt meestal weergegeven in een barcode, zoals de EAN-code op consumentenverpakkingen.

Voorbeelden:

- GTIN-13: de 13-cijferige EAN-code op producten in de supermarkt.
- GTIN-14: wordt vaak gebruikt voor omverpakkingen en logistieke eenheden.

Kort gezegd: de GTIN is het unieke identificatienummer van een product.

Check bij Verpact wanneer de drempel van 50.000 kg naar 10.000 kg gaat

product dat het gebruikt. "Een producent met tien varianten in dezelfde fles hoeft zo geen tien keer dezelfde wijziging door te voeren", zegt key accountmanager Richard Schenkel. Elk eindproduct wordt gekoppeld aan een GTIN — de barcode die al op vrijwel elk product staat, waardoor de data ook bruikbaar wordt voor de Verpact-aangifte en, op termijn, voor de PPWR zelf.

Praktische stappen om nu te beginnen:

- Maak een componentenbibliotheek. Inventariseer alle verpakkingselementen (fles, dop, label, tray) en leg per onderdeel materiaal, lagen, functie en gerecycled aandeel vast.
- Koppel componenten aan eindproducten via de GTIN. Bij een wijziging hoef je dan alleen het component bij te werken, niet elk product apart.
- Werk met de GS1-definities. De codelijsten uit het GS1-data-model maken delen en exporteren voor Verpact en andere rapportages eenduidig.
- Betrek je leveranciers. Vraag hen om componentdata aan te leveren volgens de GS1-standaard — dat verkleint interpretatieverschillen en versnelt audits.

- Koppel met je eigen systemen. Begin desnoods handmatig en bereid een koppeling met je PIM of ERP voor zodra die beschikbaar is.
- Bewaar onderbouwing als digitale bijlage. Niet alle bewijsvoering past in een dataveld, maar documentuitwisseling kan wel worden ondersteund.

Hoe dat in de praktijk werkt: Albert Heijn

Albert Heijn is voor het huiskamer zowel fabrikant als producent en moet dus EPR-aangifte doen. Teamleider verpakkingsdata Petra van der Molen: "We ondersteunen onze verpakkingsspecialisten en inkopers met data, zodat keuzes onderbouwd zijn en we gericht kunnen sturen op recyclebaarheid." Een Product Informatie Managementsysteem legt alle specificaties vast, met automatische validaties zodra leveranciers gegevens aanleveren. Het resultaat is meetbaar: "Toen we begonnen ging een specificatie gemiddeld 7,8 keer de lus rond voordat hij goed was, nu is dat 2,3 keer. We zijn helderder in onze uitvraag en leveranciers hebben ervaring opgebouwd." Diezelfde data voeden nu het CBL-brancheplan, het duurzaamheidsverslag, én de

aangifte bij Verpact, één bron, meerdere toepassingen.

Let op: een drempel die mogelijk verandert

Op dit moment is nog een drempel voor aangifte van kracht van 50.000 kg. Zie ook bijlage 4 over de pauzeknop. Onder de PPWR is er altijd aangifteplicht, maar onder de 10.000 kg is dat een vereenvoudigde aangifte. Die eerste aangifte zal zijn over het jaar 2029, getuige de recente PPWR-Q&A

Wat je hiermee kunt doen

Begin niet met een nieuw systeem, maar met een lijst: welke componenten heb je, en welke daarvan komen in meerdere producten terug? Die inventarisatie alleen al voorkomt dat je straks bij elke nieuwe eis weer bij nul begint.

Meer weten?

- [Lees hier meer over verpakkingsaangifte](#)

- [Lees hier meer over GS1Pack](#)

HEB JE SOFTWARE NODIG EN ZO JA, IS DAT GENOEG?

Het antwoord op deze vraag is: nee, niet per se. En nee, software alleen is nooit genoeg. Het antwoord begint bij de vraag hoe groot je probleem eigenlijk is.

Wanneer Excel voldoende is

Voor een bedrijf met een handvol verpakkingen, één afzetmarkt en een stabiel assortiment is een goed ingericht spreadsheet een volwaardig verpakkingsdossier. De PPWR schrijft geen systeem voor, alleen dat de informatie klopt, compleet is en beschikbaar blijft: vijf jaar voor eenmalige, tien jaar voor herbruikbare verpakkingen. Wie zijn componenten, materialen en testresultaten netjes in een spreadsheet bijhoudt en dat proces borgt, voldoet.

Software helpt

Het omslagpunt zit niet in de bedrijfsgrootte, maar in drie factoren die elkaar versterken:

- Portfolio-omvang: bij tientallen tot honderden verpakkingen met elk meerdere componenten wordt handmatig bijhouden foutgevoelig. Ter herinnering: Westland Kaas telde 250 verpakkingen (hoofdstuk 3).
- Meerdere afzetlanden: elke lidstaat kent eigen EPR-regels, tarieven en aangifteformats. Wat in één land een jaarlijkse klus is, wordt bij tien landen een parallel proces.
- Veranderende regels: de eisen verschuiven door tot 2030 en daarna. Een spreadsheet houdt geen wetwijzigingen bij; jij moet dat zelf doen.

Wie op twee van de drie punten "ja" antwoordt, heeft aan Excel

waarschijnlijk niet genoeg. Dan zijn er twee routes: uitbesteden aan een bureau (zoals Westland Kaas deed, hoofdstuk 3) of zelf een tool in huis halen. Voor die tweede route presenteerden op interpack 2026 meerdere bedrijven digitale oplossingen. Drie daarvan laten zien dat er niet één aanpak bestaat, maar minstens drie invalshoeken elk gericht op een ander probleem.

PackIntelX: software én begeleiding

Het Duitse bedrijf uit Mainz zag al snel dat techniek alleen niet volstaat. Business Development-verantwoordelijke Julia Linz: 'Je kunt niet alles automatiseren. De regelgeving is daarvoor te complex.' De software volgt de structuur van de PPWR en koppelt verpakkingsdata aan de bijbehorende wetsartikelen, met onder meer een EPR Navigator waarmee

bedrijven hun verplichtingen in meerdere EU-landen centraal beheren, een samenwerking met SGS Institut Fresenius voor PFAS- en zware-metalentests, en een samenwerking met RecyClass voor onafhankelijke recyclebaarheidsbeoordelingen. Linz merkt dat de aard van de vragen verandert: 'Een paar maanden geleden waren gesprekken nog vrij algemeen. Nu worden de vragen veel specifiek. Bedrijven realiseren zich dat de deadlines dichterbij komen.'

Recyda: internationaal actief

Deze Duitse startup uit Freiburg richt zich op merkeigenaren en converters, met klanten als Beiersdorf en Lavazza. Recyda werkt internationaal. Oprichter Christan Knobloch ziet de rol van EPR fundamenteel veranderen: 'In sommige landen liggen de EPR-kosten voor bepaalde

Software lost het structureringsprobleem op, niet het interpretatieprobleem

verpakkingen inmiddels hoger dan de grondstofkosten. Dan komt het onderwerp automatisch op bestuursniveau terecht.' Zijn advies sluit aan op wat in hoofdstuk 4 al bleek: wachten tot het ontwerp klaar is, is te laat. Je moet tegenwoordig al tijdens de packaging development begrijpen wat de impact van EPR en recyclebaarheid is.'

PackStrat: automatiseren wat er al ligt

In plaats van bedrijven hun data opnieuw te laten invoeren, scant

deze tool (met AI) documenten die al bestaan, materiaalverklaringen, chain-of-custody-certificaten, en structureert die automatisch. Oprichter Anne van Seters: "Ons systeem zorgt ervoor dat gegevens compleet worden gemaakt en dat je ook weet wat je niet weet." Voor bedrijven die hun verpakkingsdossier nu in Excel bijhouden en tegen de grenzen daarvan aanlopen, is dit mogelijk de laagdrempeligste eerste stap van de drie.

PackR8

PackR8 is het verpakkingscompli-

*Lees verder
op pagina 45*

VOORSORTEREN OP DE PPWR-EISEN

Hordijk kijkt met klanten vooruit naar 2030

De PPWR stelt nieuwe eisen aan de duurzaamheid en circulariteit van verpakkingen. Voor bedrijven betekent dit dat zij keuzes moeten maken over onder meer materiaalgebruik, recycalaat en design for recycling, terwijl een deel van de regelgeving nog verder wordt uitgewerkt. [Hordijk Verpakkingen](#) ziet in de praktijk welke vragen dit bij klanten oproept en werkt samen met hen aan verpakkingso oplossingen die aansluiten bij de PPWR-eisen richting 2030 en daarna.

De aangescherpte eisen uit de PPWR vragen enerzijds om innovatie en aanpassing van bestaande verpakkingen en creëren anderzijds onzekerheid door de nog te verwachten besluiten en amendementen. Veel bedrijven staan voor de vraag voor welke investeringen en innovaties nu gekozen kan worden, terwijl tegelijkertijd ook aan toekomstige PPWR-eisen moet worden voldaan. Hordijk ziet bij klanten een aantal terugkerende thema's die sterk bepalend zijn voor de keuze van materiaal en verpakkingso ontwerp met het oog op een [PPWR-conforme verpakking](#) in 2030 en daarna.

Post-consumer recycalaat

Een belangrijk vraagstuk is het beleid rondom het gebruik van post-consumer

recycalaat (PCR) richting 2030, het jaar waarin per materiaalsoort en verpakkingstype verplichte minimumpercentages gaan gelden. Daarbij spelen vragen als: wat betekent het gebruik van PCR voor de functionaliteit en verwerkbaarheid van een verpakking, welke gevolgen heeft dit voor het uiterlijk, wat zijn de kosten en wat is de impact op de verpakkingso belasting? Ook de inrichting van verpakkingso dossiers vraagt aandacht. Organisaties willen weten of hun verpakkingso dossiers actueel zijn en zodanig zijn opgezet dat deze efficiënt kunnen meegroeien met toekomstige uitvoeringsbesluiten en amendementen. Daarbij is het van belang inzicht te hebben in de kritische factoren van een verpakking, zodat een solide basis ont-

staat voor het verpakkingso dossier en essentiële eisen efficiënt kunnen worden aangevuld met nieuwe duurzaamheidsvereisten die de komende jaren worden ingevoerd.

Design for recycling

Daarnaast leeft er veel belangstelling voor design for recycling. Hoewel de richtlijnen nog niet definitief zijn vastgesteld, zijn de nieuwe NEN-standaarden al gepubliceerd. Klanten willen inzicht krijgen in hoe hun verpakkingen presteren ten opzichte van deze standaarden en waar kansen en risico's liggen op het gebied van verduurzaming in lijn met de PPWR. Daarbij wordt gekeken naar mogelijke optimalisaties in het verpakkingso ontwerp, de materiaalkeuze en de samenstelling van verpakkingso elementen om de score op design for recycling te verbeteren.

Hordijk werkt vanuit kennis van innovaties in materialen en technieken samen met klanten aan het oplossen van uitvoeringsvraagstukken en het ontwikkelen van toekomstbestendige, PPWR-conforme verpakkingso oplossingen. Daarbij ligt de focus op duurzaamheid, circulariteit en ontwerp voor recycling.

5 goede redenen om software te gebruiken voor EPR-compliance in de PPWR-tijd

Wetgeving, markten en verpakkingen zijn dynamisch. Software zorgt dat jij compliant blijft – efficiënt, accuraat en toekomstbestendig.

1

Altijd compliant, in elk land

EPR-wetgeving, drempelwaarden en registratie-eisen verschillen per EU-land en veranderen regelmatig. Software helpt je automatisch bij registreren, herregistreren en blijven voldoen.

✓ Geen risico op fouten of gemiste verplichtingen.

2

Eén betrouwbare bron van waarheid

Beheer al je verpakkingsdata, materialen, gewichten en drempelwaarden centraal. Gebaseerd op een common dataset voor producten en verpakkingen.

✓ Consistente, actuele en audit-bare data.

3

Efficiënt en schaalbaar met jouw groei mee

Of je nu 10 SKU's hebt of duizenden, en of je nu in 1 land of 20 landen actief bent – software schaaft mee en bespaart tijd en mankracht.

✓ Minder handmatig werk, meer focus op je business.

4

Transparant en audit-baar

Rapporteer eenvoudig aan meerdere PRO's en autoriteiten. Software registreert wijzigingen, bewaart documentatie en maakt audits en controles een stuk eenvoudiger.

✓ Grip op risico's en aantoonbaar compliant.

5

Voorbereid op de toekomst

De PPWR, digitalisering (zoals DPP) en EU-initiatieven zoals een EPR Gateway ontwikkelen zich snel. Software is flexibel en past zich aan.

✓ Klaar voor nieuwe eisen en kansen.

Software is geen luxe, maar een strategische keuze.

Het versterkt nationale EPR-systemen, ondersteunt interoperabiliteit en helpt jou om compliant te blijven in een complexe en dynamische omgeving.

Samengevat:

Minder risico. Minder werk. Meer zekerheid.

ance-platform dat je data behandelt als infrastructuur, geversioneerde, gevalideerd, geïntegreerd, auditklaar. Zodat PPWR-conformiteitsverklaringen, UPV-aangiften voor meerdere markten en recyclebaarheid rapporten zichzelf schrijven, in plaats van elk kwartaal opnieuw te worden opgebouwd.

CoolSet

PPWR-compliance voor importeurs en distributeurs – ook voor verpakkingen die je zelf niet hebt ontworpen. Coolset geeft importeurs en distributeurs het systeem om bewijs te verzamelen, conformiteit bij te houden en risico's aan te pakken – voor elke SKU, leverancier en verpakkingswijziging.

Drie vragen voor je een contract tekent

Wie na dit hoofdstuk een demo inplant, kan het gesprek sturen met drie vragen:

- Sluit de tool aan op de datastanaard die mijn keten gebruikt.

Techniek lost het interpretatieprobleem niet op

Software leveranciers benadrukken hetzelfde, ondanks hun verschillende aanpak: software lost het structureeringsprobleem op, niet het interpretatieprobleem. Wie zelf niet weet welke rol hij heeft (hoofdstuk 1) of welke deadline voor hem geldt (hoofdstuk 2), heeft aan een dashboard weinig. Oprichter Knobloch van Recyda verwoordt het helder: "2030 is pas het begin." De normen blijven zich ontwikkelen, en daarmee blijft de behoefte aan uitleg bestaan naast de software.

Kan hij bijvoorbeeld overweg met GS1 PAC (hoofdstuk 8)?

- Wie werkt de tool bij als de regels veranderen, en hoe snel na een nieuwe uitvoeringshandeling gebeurt dat?
- Wat gebeurt er met mijn data als ik overstap? Kan ik mijn verpakingsdossier meenemen?

Wat je hiermee kunt doen

Kies niet op naam, maar op probleem. Heb je vooral behoefte aan uitleg bij complexe regelgeving? Dan ligt een combinatie van

software en advies voor de hand. Werk je vooral in de ontwerpfase en wil je recyclebaarheid daar al meenemen? Dan is een tool die zich daarop richt logischer. Heb je vooral een berg ongestructureerde documenten van leveranciers? Dan begint de winst bij automatisering van wat er al ligt, niet bij een nieuw systeem erbij. En volstaat je huidige spreadsheet nog prima? Dan is de beste investering van dit moment misschien geen software, maar het proces eromheen.

Wil je voedselveilig recyclaat? Dan begint het bij het ontwerp

Een verpakking die voedselveilig is voor eenmalig gebruik, is dat niet automatisch ook na recycling. Wil je dat wél voor elkaar krijgen, dan ligt de oplossing niet bij de recycler, maar bij het ontwerp van de verpakking zelf: design for recycling (PPWR artikel 6).

Het probleem: bedrukking

Senior onderzoeker Ulphard Thoden van Velzen van Wageningen Food & Biobased Research wijst een onverwacht alledaagse hoofdschuldige aan. 'Wat hebben we geleerd de afgelopen tien jaar in de wetenschap? Dat monomateriaalverpakkingen die bedrukt zijn, of die labels hebben met

bedrukking die er niet af kunnen, heel veel ongewenste chemicaliën in het recyclaat brengen.' Bedrukking is niet de enige bron, kleeflaagjes, pigmenten en labellijm spelen ook een rol, maar wel de grootste.

Wacht niet tot 2030

Veel levensmiddelenbedrijven denken dat 2030 nog ver weg is. Thoden van Velzen waarschuwt dat dat een misrekening is, omdat het opzetten van een recyclingproces vaak een kwestie van tien jaar is: 'Het is in een piep en een zucht 2030.'

De oplossing: haal de bedrukking weg

Wat Wageningen Design for Food Safe Recycling noemt, is in de kern simpel: haal de bedrukking van de verpakking af, en breng die aan op

een afneembare sleeve of een goed afwasbaar etiket. Dat dit werkt, bewijzen een paar producenten al:

De rauwkost van Bieze zit in een transparante PP-schaal met goed afwasbare etiketten.

De toetjes van Ehrmann zitten in transparante PP-bekers, eveneens met afwasbare etiketten.

De coleslaw van Johma zit in een transparante PP-beker met een bedrukt kartonnen manchete dat eenvoudig is af te nemen.

"Dat is echt een geweldige stap vooruit", zegt Thoden van Velzen, al voegt hij toe dat de meeste levensmiddelenbedrijven nog niet zo ver zijn.

Een tussenoplossing bestaat, maar is duur

Recyclers gebruiken nu al kunstmatige intelligentie om verpakkin-

Ulphard
Thoden van
Velzen

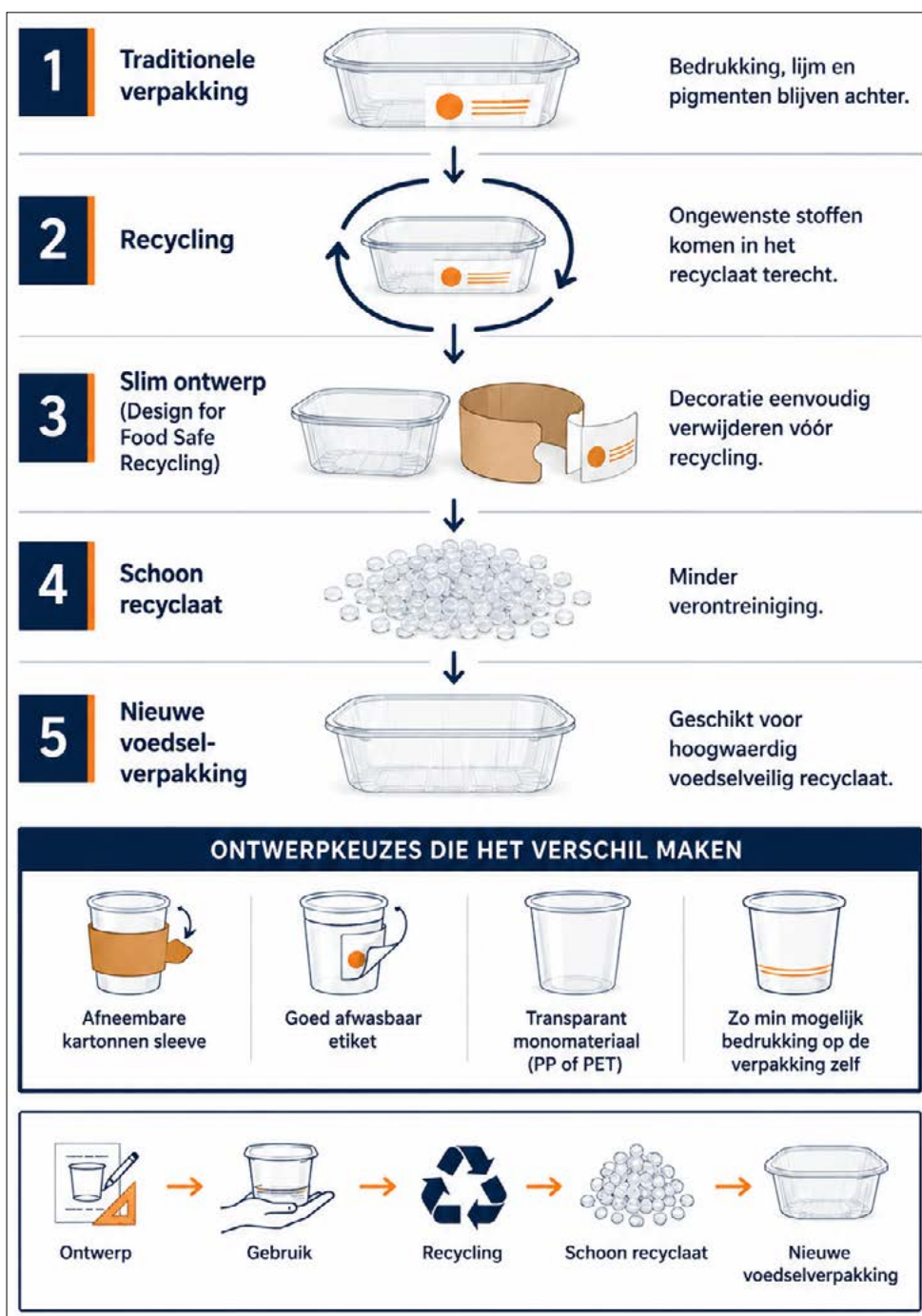
Een voedselveilig ontwerp vraagt de nodige beslissingen vooraf. Denk bijvoorbeeld aan bedrukking.

gen van merken te herkennen waarvan bekend is dat ze ongewenste chemicaliën bevatten, en die actief uit te sluiten. Wat overblijft, wordt verwerkt tot schoon, contactgevoelig recyclaat voor de personal-caremarkt, voor bijvoorbeeld shampoo, huidcrème, zonnebrand. Voor de cosmetica-industrie is dat een werkbare oplossing. Voor de voedingsmiddelenindustrie is dezelfde aanpak op schaal te duur: precies de reden waarom de oplossing uiteindelijk bij het ontwerp moet liggen, niet bij het sorteerproces achteraf.

Niet altijd een eenvoudige uitweg

Drankkarton tegenover de PET-fles is daar een goed voorbeeld van. Sommige bedrijven kozen bewust voor drankkarton, omdat dat, hoe je het ook berekent, minder CO₂ uitstoot dan een PET-fles. Het probleem ontstaat bij recycling: Europese drankkartonrecyclers verwerken Nederlandse drankkartons liever niet, omdat er te veel resten van yoghurt, vla en tomatensaus in zitten. Verpakt zet daarom een hoger tarief op drankkarton dan op PET. Thoden van Velzen ziet hier vooral een communicatieprobleem: 'Mensen praten over twee verschillende dimensies van duurzaamheid, namelijk recyclebaarheid versus klimaatverandering, langs elkaar

Merken laten zien dat de bedrukking van de verpakking af kan

heen. Ik geloof inderdaad dat een drankkarton klimaatneutraler is dan een PET-fles. Maar we hebben nu een recyclingdoelstelling die Verpact moet halen.' Geen fout antwoord, maar twee verschillende meetlatten die toevallig hetzelfde product beoordelen.

Wat je hiermee kunt doen

Begin bij je eigen bedrukking, niet bij je hele assortiment. Kijk naar je

meest verkochte verpakking en stel jezelf de vraag die Bieze, Ehrmann en Johma zich al stelden: kan de bedrukking eraf, en op een sleeve of label dat de consument er gewoon af kan trekken? Thoden van Velzen geeft hierbij nog één strategische tip: 'Het is beter nu een flinke stap te zetten, dan straks twintig kleine stapjes.' Liever in één keer goed herontwerpen dan jaar na jaar bijschaven.

Zo verandert je etiket in 2028

Van alle PPWR-veranderingen is dit de meest zichtbare voor de consument: er komen nieuwe symbolen op de verpakking, en een paar bestaande verdwijnen. (PPWR artikel 12)

De symbolen die eraan komen, en wanneer ze gelden:

Sorteersymbool (materiaalsamenstelling)

Verplicht vanaf 12 augustus 2028. Gebaseerd op pictogrammen, gebouwd op de bestaande Nordic Symbols. Belangrijk: de definitieve versie ligt nog niet vast — het huidige JRC-rapport is indicatief, de Commissie moet de uitvoeringshandeling nog vaststellen.

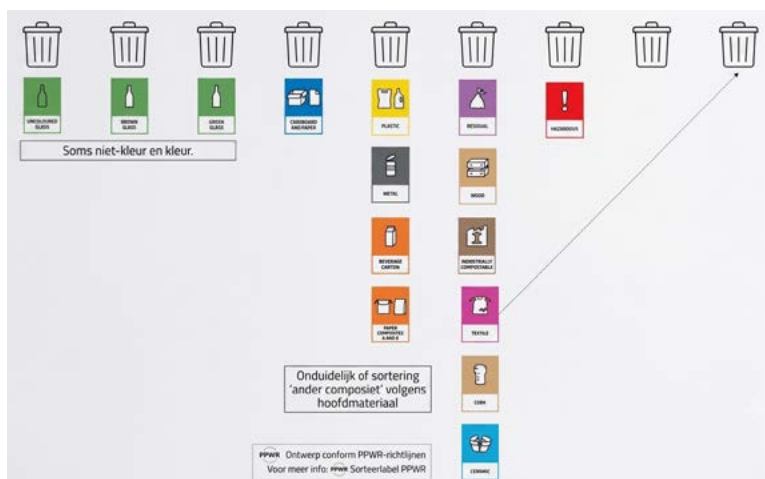
Symbool voor herbruikbare verpakkingen

De deadline hangt af van wanneer je verpakking op de markt kwam: vóór 11 februari 2025 is geen symbool verplicht, kwam ze daarna

op de markt dan geldt uiterlijk 12 februari 2032, en alles wat na 12 februari 2029 op de markt komt moet direct een symbool hebben. Met een kleine kanttekening: het EU Joint Research Centre (JRC) heeft voor dit symbool nog helemaal geen ontwerp gepubliceerd.

Symbool voor gerecycled of biobased materiaal

Wordt vanaf 12 augustus 2028 EU-breed geharmoniseerd, maar het gebruik blijft vrijwillig. Je bent niet verplicht te vermelden hoeveel gerecycled materiaal je verpakking bevat — wil je dat wél doen, dan moet je de geharmoniseerde EU-specificatie volgen.

Het Joint Research Centre van de EU heeft voorstellen gedaan publiceerde begin dit jaar een technisch voorstel, ook voor Nederland.

Logo's voor producentenverantwoordelijkheid, zoals de Groene Punt, mogen vanaf 12 februari 2027 niet meer los op de verpakking staan. De regelgeving staat voor dit type informatie alleen nog digitale weergave toe, bijvoorbeeld via een QR-code.

Statiegeldsymbool

Blijft een nationale keuze. Lidstaten mogen een geharmoniseerd kleurenetiket eisen, maar zijn dat niet verplicht, en moeten statiegeldetiketten uit andere lidstaten gewoon toelaten. Kleur is een aanbeveling, geen verplichting. Voor de sorteersymbolen wordt kleurgebruik aangeraden, vooral op afvalbakken en containers. Maar

WAT VERANDERT ER OP JE ETIKET?

1. SYMBOOL SAMENSTELLING

VANAF
12 AUGUSTUS 2028

Definitieve versie
nog niet vast!

2. SYMBOOL HERBRUIKBAAR

AFHANKELIJK VAN
MARKTINTRODUCTIE

< 11 FEB 2025
GEEN SYMBOOL
VERPLICHT
11 FEB 2025 –
12 FEB 2025
SYMBOOL UITERLIJK
> 12 FEB 2025
DIRECT VERPLICHT

Ontwerp nog
helemaal niet
beschikbaar!

3. GERECYCLED OF BIOBASED MATERIAAL

VANAF
12 AUGUSTUS 2028

Gebruik is
vrijwillig!

4. PRODUCENTEN- VERANTWOORDELIJKHEID (GROENE PUNT e.d.)

VANAF
12 FEBRUARI 2027

Mog niet meer
los op verpakking!

ALLEEN DIGITAAL
VIA QR-CODE

5. STATIEGELD- SYMBOOL

NATIONALE KEUZE

Lidstaten mogen
kleur eisen, maar
niet verplicht!

STATIEGELD?
DAT BESLISSEN
WE ZELF!

Het statiegeld- symbool blijft nationale keuze

een achromatische versie — zonder kleur — is toegestaan als kleur te duur of onpraktisch is, of als zwart-wit juist beter leesbaar is.

De Groene Punt: deadline nadert, maar gebruik afgeraden

Het symbool is een handelsmerk: gebruik is niet gratis en betekent dat een bedrijf heeft betaald aan

de organisatie die de producentenverantwoordelijkheid regelt, in Nederland Verpact. Vanaf 12 februari 2027 mag dat teken niet meer los op de verpakking staan. Het alternatief is opname in een QR-code, met niet-misleidende begeleidende tekst. Verpact geeft hier zelf al een advies dat verder gaat dan strikt noodzakelijk: gebruik van de Groene Punt wordt afgeraden, mede omdat een verpakking met meerdere QR-codes, bijvoorbeeld ook voor productinformatie verwarrend kan worden voor de consument.

Wat je hiermee kunt doen.

Wacht met het definitief vastleggen van je sorteeretiket-ontwerp:

de definitieve logo's worden naar verwachting eind 2026 bekend-gemaakt.

Begin wel nu al met het schrappen van de losse Groene Punt van nieuw drukwerk, vooruitlopend op februari 2027.

Heb je een herbruikbare verpakking die vóór 11 februari 2025 al op de markt kwam? Dan hoeft je voorlopig niets te doen — controleer alleen of dat nog steeds zo is voor elk van je verpakkingen.

Leestip

Lees hier meer over de nieuwe symbolen onder de PPWR.

Moet je hergebruik aanbieden, en aan wie?

Hergebruik klinkt als één doelstelling, maar artikel 29 van de PPWR werkt met verschillende percentages voor verschillende soorten verpakkingen. Welke daarvan voor jou gelden, hangt af van wat je verstuurt en aan wie.

De doelstellingen, per categorie:

- Transportverpakkingen in het algemeen (pallets, kratten, vaten, dozen, bulkverpakkingen) Minimaal 40 procent herbruikbaar vanaf 1 januari 2030, met een streven naar 70 procent vanaf 2040. Dit geldt ook voor producten die via e-commerce worden gedistribueerd. Eén belangrijke uitzondering: kartonnen dozen zijn hiervan vrijgesteld.
- Transport tussen je eigen vestigingen, of naar een verbonden onderneming Hier geldt geen geleidelijke opbouw: vanaf 2030 moet dit volledig herbruikbaar zijn.
- Levering aan een ander bedrijf binnen dezelfde lidstaat Ook hier geldt vanaf 2030 volledige herbruikbaarheid, geen percentage. Deze hergebruiksdoelstellingen zijn uitsluitend van

toepassing zijn op transporten binnen het grondgebied van de Europese Unie

Verzamelverpakkingen

- Dozen (niet van karton) die buiten de verkoopverpakking om een aantal producten bundelen tot een voorraadeenheid, minimaal 10 procent vanaf 2030, met een streven naar 25 procent vanaf 2040.
- Drank die aan consumenten wordt aangeboden (horeca, winkels, verkoop op afstand). Minimaal 10 procent vanaf 2030, met een streven naar 40 procent vanaf 2040.

Vrijstellingen om te kennen:

- Vervoer van gevaarlijke goederen.
- Op maat ontworpen verpakking voor grote machines of apparatuur — wel met een documentatieplicht: je moet kunnen aantonen dat het ontwerp specifiek op dat ene product is afgestemd.
- Flexibele verpakking die rechtstreeks in contact komt met levensmiddelen of diervoeders.
- Kartonnen dozen, in alle gevallen.
- Micro-ondernemingen die in een kalenderjaar niet meer dan 1.000 kilo verpakkingen in een lidstaat op de markt brengen.

- Eind-distributeurs met een verkoopoppervlak van maximaal 100 vierkante meter, specifiek voor de drankendoelstelling. Lidstaten mogen daarnaast winkels op kleine eilanden of in dunbevolkte gemeenten vrijstellen.

Buiten de EU

Voor verzendverpakkingen die van buiten de EU komen, geldt de doelstelling vanaf het moment dat de verpakking is ingevoerd en alle douaneprocedures heeft doorlopen, meestal de plaats van eerste opslag in de EU. Gaat een zending daarna direct naar één eindbestemming, dan hoeft ze niet alsnog te worden uitgepakt en in herbruikbare verpakking te worden overgezet.

Wat je hiermee kunt doen

Begin met het categoriseren van je eigen verpakkingen langs de lijst hierboven: transport, verzamelverpakking of verkoopverpakking aan consumenten, elk met een ander percentage en een andere deadline. Check daarna meteen de vrijstellingen: voor karton en op maat ontworpen verpakking is de winst soms dat je helemaal niets hoeft te doen.

Hergebruik: percentages verschillen per verpakkingssoort

Moet jouw verpakking herbruikbaar worden?

Beslisboom en doelstellingen volgens de PPWR

Vrijstellingen

Begin hiermee

Niet iedere verpakking heeft dezelfde verplichting.

DEZE VERPAKKINGEN MAG JE STRAKS NIET MEER GEBRUIKEN

Bijlage V van de PPWR is de meest concrete lijst in de hele verordening: zes categorieën kunststof verpakkingen die vanaf 1 januari 2030 niet meer mogen worden gebruikt.

De zes categorieën:

- Kunststof groepsverpakkingen voor eenmalig gebruik. Bedoeld om consumenten aan te moedigen meer dan één product te kopen: denk aan wikkelfolie of krimpfolie om flessen, blikken of potten. Belangrijke uitzondering: groepsverpakking die nodig is om de hantering te vergemakkelijken, valt hier niet onder. Nergens in de PPWR staat echter wanneer een verpakking als handlingverpakking kwalificeert. Die grens is niet in de wetstekst getrokken en wacht op secun-

daire richtsnoeren die er nog niet zijn. Daardoor ontstaat juridische onzekerheid over verpakkingsformaten die dagelijks in miljoenen eenheden door de Europese toeleveringsketen bewegen. The Brewers of Europe en de European Beer Group bespraken dit onlangs tijdens een bijeenkomst in het Europees Parlement: krimpfolie met een logistieke functie was nooit de beoogde

doelgroep van het verbod, maar valt er door de huidige formulering mogelijk toch onder. Tsjechië diende inmiddels een informeel beleidsdocument bij de Commissie in om verduidelijking te vragen.

- Kunststof verpakking met minder dan 1,5 kilo onbewerkte groente en fruit Netten, zakken, bakjes en potten. Lidstaten mogen uitzonderingen toestaan, bijvoorbeeld om voedselverspilling, waterverlies of microbiologische risico's te voorkomen.

Een groepsverpakking voor blikjes bier: handling-unit of promotieverpakking? De bierbrouwers willen duidelijkheid van de EU en zien het als logistiek hulpmiddel.

**Sommige verpakkingen
mogen niet meer worden
gebruikt na 2030.**

- Kunststof eenmalige verpakking voor eten en drinken dat je ter plekke in de horeca consumeert. Bakjes, borden en bekertjes voor eenmalig gebruik, zakken, dozen. Horecazaken zonder toegang tot drinkwater zijn vrijgesteld.
- Kunststof eenmalige portieverpakkingen in de horeca: voor smaakstoffen, conserven, sauzen, koffiemelk, suiker en kruiden. Twee uitzonderingen: verpakkingen die bij een kant-en-klare afhaalmaaltijd horen, en verpakkingen die nodig zijn voor hygiëne in een medische omgeving zoals een ziekenhuis of verpleeghuis.
- Eenmalige toiletartikelen in de accommodatiesector, gebonden aan één boeking. Shampoo- en lotionflesjes, zeepzakjes, bestemd om te worden weggegooid voordat de volgende gast aankomt. Dispensers worden hier de norm.
- Zeer lichte kunststof draagtassen. Met uitzondering van tassen die uit hygiënische overweging nodig zijn, of die voedselverspilling helpen voorkomen.

Let op: het gaat om het materiaal, niet om het idee

Een sauzakje van plastic bij een patatje valt onder het verbod. Een suikerzakje van papier of een melkkuijpe van aluminium niet, simpelweg omdat de beperking alleen voor kunststof geldt. Diezelfde precisie geldt voor de groente- en fruitregel: kwetsbare

producten zoals bessen, frambozen en aardbeien kunnen mogelijk een nationale uitzondering krijgen, juist omdat verpakking daar voedselverspilling voorkomt. Het is op dit moment nog onduidelijk hoe Nederland die uitzondering concreet zal invullen.

Wat je hiermee kunt doen

Loop de zes categorieën langs je eigen assortiment: val je onder een van de zes, en gebruik je toevallig al een uitzondering (afhaalmaal-

tijd, medische zorg, hygiëne)? Dan is er weinig actie nodig. Val je er onder zonder uitzondering, dan resteert nog ruim drie jaar om een alternatief materiaal of format te vinden.

**HOOFDSTUK 13:
DEZE KUNSTSTOF
VERPAKKINGEN ZIJN
VERBODEN!**

GROEPSVERPAKKINGEN (folie)	HORECA PORTIES (sauzen, melk)
GROENTE & FRUIT (<1.5 kg)	HORECA PORTIES (sauzen, melk)
HORECA TER PLEKKE (bekers, borden)	LICHTE DRAAGTASSEN
TOILETARTIKELEN (mini's)	LICHTE DRAAGTASSEN

Let op: Een papieren (portie)verpakking met een coating valt niet onder de verboden, mits het kunststofaandeel minder dan 5 gewichtsprocent van de totale verpakking uitmaakt.

PPWR

NEE (forbidden): Plastic bags, plastic containers, plastic cups, plastic bottles, plastic bags.

JA (allowed): Paper bags, paper containers, paper cups, paper bottles, paper bags.

Leestip

PPWR vraagt om nieuwe kijk op portieverpakkingen

ELVIS HOUDT DE BOEL BIJ ELKAAR

Minder folie, stabiele pallet

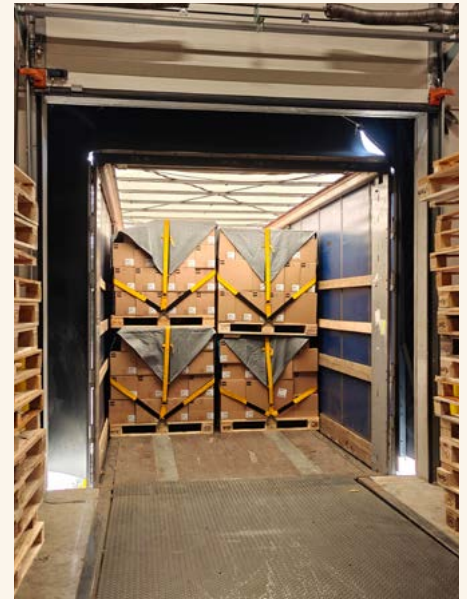
Iedere logistiek manager kent het dilemma. Je wilt minder verpakkingsafval, maar je wilt ook dat iedere pallet onbeschadigd en veilig bij de klant aankomt. Minder stretchfolie gebruiken klinkt logisch, maar niet als dat ten koste gaat van de stabiliteit van de lading. Precies op dat spanningsveld zet de PPWR extra druk.

De Europese regelgeving maakt duidelijk dat bedrijven de komende jaren anders naar transportverpakking moeten kijken. Niet omdat morgen alles anders moet, maar omdat de keuzes die je vandaag maakt bepalend zijn voor de manier waarop je in 2030 aan de regelgeving voldoet. 'Wie wacht tot de deadline, is eigenlijk al te laat', zegt Johan Bonner van Return2sender. 'De grootste fout die je vandaag kunt maken, is denken dat 2030 nog ver weg is.'

Eerste stap

De eerste stap is gelukkig niet om direct alle bestaande verpakkingen te vervangen. De eerste stap is inzicht krijgen. Waar wordt stretchfolie gebruikt? Welke palletstromen lenen zich voor hergebruik? Waar komen pallets terug? En op welke locaties kun je testen?

Daar ligt voor veel organisaties de echte uitdaging. De regelgeving vraagt om minder verpakkingsafval. De organisatie wil voorbereid zijn op toekomstige verplichtingen.

Inkopers zoeken een haalbare businesscase. Maar op de werkvloer blijft uiteindelijk één vraag over: Blijft de pallet veilig tijdens opslag, intern transport en distributie?

'Minder verpakkingsafval heeft alleen waarde als de pallet ook veilig aankomt', zegt Bonner. 'Daarom is niet ieder herbruikbaar alternatief automatisch een goede oplossing. Een systeem dat wel plastic bespaart, maar leidt tot instabiele ladingen, extra handling of meer transportschade, lost het probleem niet op.' Dat vraagt om oplossingen die hergebruik combineren met aantoonbare ladingstabieliteit. [Elvis, van return2sender](#) is ontwikkeld vanuit precies dat uitgangspunt. De herbruikbare palletwrap helpt bedrijven het gebruik van stretchfolie sterk terug te dringen, zonder concessies te doen aan de primaire functie van transportverpakking: het veilig stabiliseren van de lading.

Start met een pilot

De beste manier om te beginnen is niet met een grootschalige uitrol, maar met een pilot. Steeds meer bedrijven kiezen ervoor om niet af te wachten, maar nu al ervaring op te doen.

De bedrijven die straks vooroplopen, zijn niet per se degenen die als eerste investeren. Het zijn de bedrijven die vandaag beginnen met testen, leren en verbeteren. Want uiteindelijk draait de PPWR niet alleen om minder verpakkingsafval, maar vooral om slimmer verpakken zonder concessies te doen aan de logistieke prestaties.

OOK ALS NIET ALLES DUIDELIJK IS: STUUR OP 'NO REGRETS'

Tijdens een EU Waste Expert Group-bijeenkomst op 20 mei 2026 kondigde de Commissie aan dat haar eigen, op dat moment geldende richtsnoeren-document verouderd was. De officiële versie die op 5 juni volgde, bleek vervolgens op een paar voetnoten na identiek. Een kleine anekdote, maar een veelzeggende: wie wacht tot de Commissie alles heeft uitgekristalliseerd, wacht mogelijk op iets dat zichzelf voortdurend bijstelt.

Verpact en enkele zusterorganisaties binnen de EU hebben een No Regrets-document gepubliceerd. Verpact-directeur Hester Klein Lankhorst zei het ook in een interview met VerpakkingsManagement: stelt niets uit want er is heel veel wél duidelijk. Als je nu niet begint, ben je straks te laat, was de strekking. Vanaf 12 augustus 2026 is de PPWR van kracht en wordt er gehandhaafd. In de eerste hoofd-

stukken van deze gids staat alles wat je moet weten en vooral: wat je moet doen.

Onzekerheid is geen reden om te wachten, wel een reden om je voor te bereiden op verandering:

- Documenteer de afweging die je nu maakt bij je verpakkingskeuze, inclusief de aannames waarop die gebaseerd is.
- Volg de updates actief, via Verpact, je brancheorganisatie of een van de adviesbureaus uit

hoofdstuk bijlage II, in plaats van te vertrouwen op een moment-opname.

- Als een regel in de praktijk evident verkeerd uitpakt voor jouw situatie, weet dat eerdere precedentes laten zien dat aankaarten via een brancheorganisatie wel degelijk tot aanpassing kan leiden.

Download het 'No Regrets' document hier.

Met inzet van recyclaat krijg je kortingen

Tariefdifferentiatie is het instrument waarmee Verpact stuurt: verpakkingen die beter scoren op recyclebaarheid en op de inzet van gerecycled materiaal, kosten minder.

Hoe de korting nu werkt:

- Verpact stimuleert de inzet van post-consumer recyclaat via de tariefdifferentiatie. Voor 2026 gelden daarbij verschillende minimumpercentages voor contactgevoelige en niet-contactgevoelige kunststofverpakkingen.

Voor contactgevoelige verpakkingen, zoals verpakkingen voor voedsel, moet minimaal 10% post-consumer recyclaat zijn toegepast om voor de korting in aanmerking te komen.

Voor niet-contactgevoelige verpakkingen geldt een minimum van 20% post-consumer recyclaat. Wordt aan deze

voorwaarde voldaan, dan bedraagt de korting € 0,20 per kilogram kunststof.

Binnen de huidige regeling geldt geen beperking op basis van de geografische herkomst van het recyclaat. Of het recyclaat binnen of buiten Europa is

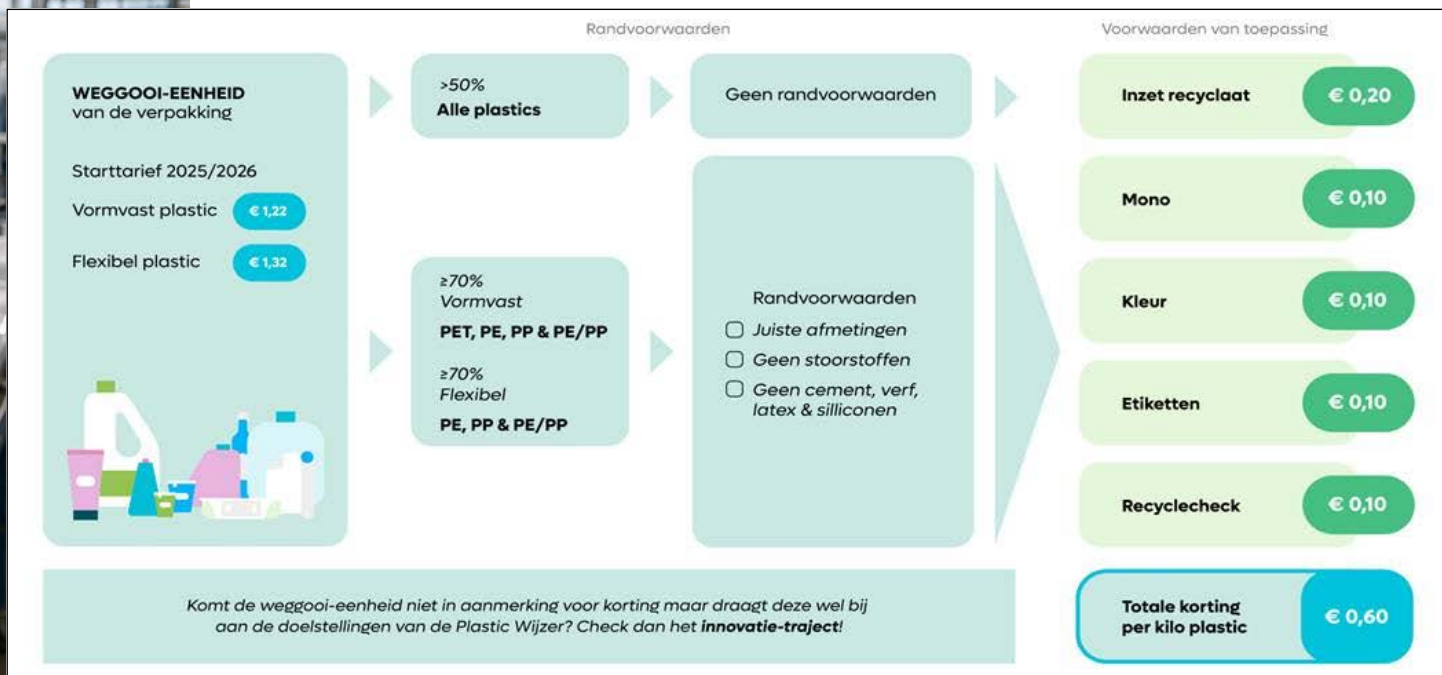
Het aanbod recyclaat krimpt, de vraag stijgt

geproduceerd, heeft op dit moment dus geen invloed op de hoogte van de korting.

Verpact-directeur Hester Klein Lankhorst legt uit waarom dit instrument zo direct werkt: 'Als binnen een ontwerp een materiaalkeuze op de lange termijn meer kost, ga je er anders over nadenken.' Geen verplichting, maar een financiële prikkel.

Waarom dit nodig is: een markt onder druk

De Europese recyclingindustrie verkeert niet in een florissante staat. Volgens cijfers van Plastic Recyclers Europe verdwenen tussen 2024 en 2026 in de EU en omliggende landen ongeveer 900 kiloton recyclingcapaciteit door sluitingen, 270 kiloton daarvan in Nederland, het grootste aandeel van alle landen. Plastics Europe meldt in haar tweejaarlijkse rapport dat de Nederlandse

plasticproductie in twee jaar met 14,4 procent daalde, de sterkste daling van Europa, terwijl het binnenlandse verbruik juist met 4 procent steeg. De Nederlandse recyclinggraad daalde voor het eerst licht, naar 37 procent. Daarmee is Nederland nog altijd koploper in Europa (het gemiddelde ligt op 29,6 procent), maar de richting is verkeerd. Rob Ingram, voorzitter van Plastics Europe, verwoordt de kern van het probleem: 'Door hoge energie- en grondstofprijzen, emissiekosten en een gebrek aan eerlijke handel voeren Europese plasticfabrikanten een overlevingsstrijd.' Het gevolg is een rekensom die niet sluit: de PPWR vraagt om een groei van de recyclaatinzet in Nederlandse verpakkingen van ongeveer 10 procent in 2022 naar 20 tot 25 procent in 2030, terwijl het aanbod van Europees geproduceerd recyclaat juist krimpt.

Verpact verwacht dat de vraag naar recyclaat tussen 2022 en 2030 verdubbelt, op het moment dat de Nederlandse productiecapaciteit daalt.

Het Deltaplan: vraag en aanbod actief samenbrengen

Om dat gat te dichten, lanceerde Verpact medio 2025 het Deltaplan Circulaire Plastic Verpakkingen, samen met een groep merkeigenaren. Het plan bestaat uit een paar onderdelen die op elkaar inhaken:

- Matchmaking Verpact verbindt actief vraag en aanbod, en brengt waar nodig hele sectoren met elkaar in contact.
- Certificering – de herkomst en herleidbaarheid van recyclaat door de keten heen vastleggen.
- Innovatie een programma dat inspringt waar vraag en aanbod niet vanzelf samenkomen, met koppeling aan externe financiering.

De eerste concrete match kwam begin maart 2026 tot stand: de drie-liter frituurolieflessen van Jumbo bevatten nu 30 procent gerecycled plastic. "We startten met pionieren, verbinden en matchmaken", zei Klein Lankhorst bij de presentatie. "Nu kunnen we de eerste match met een grote

retailer presenteren."

Een tweede, uitgebreider voorbeeld laat zien hoe zo'n match er door de hele keten uit ziet: ingezamelde PMD-mengstroom gaat naar sorteerder PreZero, die er PET-trays uithaalt; recycler Sulayr verwerkt die tot rPET-pellets; converters Luiten Food en New Packaging Group maken daar weer nieuwe vleesverpakkingen en PET-folie van; en die belanden uiteindelijk bij merkeigenaren als Hessing Supervers en Bolletje. Verpact trad in dit hele traject op als verbindende partij tussen schakels die elkaar zonder die tussenkomst niet vonden.

Wat je hiermee kunt doen

Vraag bij je eigen verpakking niet alleen 'is dit recyclebaar?', maar ook hoeveel post-consumer recyclaat erin zit. Dat kan rechtstreeks van invloed zijn op de afvalbeheerbijdrage die je betaalt. De geografische herkomst van het recyclaat heeft binnen de huidige tariefdifferentiatie geen invloed op de hoogte van de korting. Loop je tegen een mismatch aan tussen het recyclaat dat je zoekt en wat er beschikbaar is, dan is het Deltaplan juist voor dat probleem opgezet: meld je aan voor de matchmaking in plaats van zelf te blijven zoeken.

Toekomstige deadlines: wat komt er nog aan?

Deze gids beschrijft de PPWR zoals die er nu voor staat. Maar de verordening is niet klaar. De Europese Commissie schrijft het zelf met zoveel woorden in haar eigen richtsnoeren: nadere bepalingen volgen nog via uitvoeringshandelingen, gedelegeerde handelingen, normalisatieverzoeken en richtsnoeren, die de Commissie de komende twee à drie jaar zal voorstellen.

Eén onderdeel krijgt daarbij expliciet geen voorrang: de Commissie is niet voornemens prioriteit te geven aan de uitvoeringshandeling voor een methode om de materiële samenstelling van verpakkingen via digitale etikettering vast te stellen. Met andere woorden: als je wacht op duidelijkheid over digitale materiaalherkenning op het etiket, kun je nog langer wachten.

De data die nog volgen

Verspreid door deze gids kwamen al veel deadlines voorbij, 12 augustus 2026, 2030, 2035, 2040. Twee data liggen verder weg en zijn nog niet genoemd:

- 12 februari 2032: uiterste datum waarop de Commissie het toegestane percentage lege ruimte in verpakkingen evalueert, inclusief de vrijstellingen daarop (artikel 24, lid 6).
- 1 januari 2038: vanaf dan moet elke verpakking minimaal aan recyclebaarheidsklasse B voldoen om nog op de markt gebracht te mogen worden (artikel 6, lid 3), de achtervang voor de klasse C-verpakkingen die tot dan toe nog waren toegestaan, zoals beschreven in hoofdstuk 4.

Is de PPWR definitief?

De Circular Economy Act

Tijdens een webinar van Packaging Europe noemde moderator Tim Sykes de PPWR 'een live en voortdurend veranderend onderwerp.' Eén concrete aanleiding daarvoor ligt al op de plank: de aangekondigde Circular Economy Act, die later in 2026 kan

PPWR stopt niet in

2026

PPWR van kracht

- Uitvoeringshandelingen volgen
- Richtsnoeren worden aangevuld

12 februari 2032

Evaluatie lege

- Europese evaluatie
- Vrijstellingen worden opnieuw bekeken

De PPWR blijft in ontwikkeling

- Nieuwe uitvoeringsregels volgen de
- Mogelijke aanpassingen via nieuwe
- Blijf ontwikkelingen volgen

worden gepresenteerd en mogelijk onderdelen van de PPWR opnieuw raakt. Wat dat precies betekent, was tijdens het webinar nog niet te zeggen. Wel was het panel eensgezind over één ding: ondanks oproepen uit delen van de industrie om deadlines uit te stellen, verwachtten de aanwezige experts dat de huidige planning grotendeels overeind blijft.

De European Product Act

Naast de Circular Economy Act werkt de Commissie aan een European Product Act, en ook daar wordt aan de PPWR geraakt. Op 7 juli 2026 vroeg een coalitie van 88

branche-, consumenten- en milieuorganisaties, van EXPRA en de Consumentenbond tot Duitse Umwelthilfe, de Commissie om in die wet een fundamenteel handhavingsgat te dichten. In 2025 kwamen naar schatting 5,9 miljard laagwaardige e-commercepakketten de EU binnen, en douanecontroles laten zien dat een aanzienlijk deel niet voldoet aan Europese regels, inclusief de EPR-verplichtingen waar jij als lezer van deze gids wél aan moet voldoen. De kern van het probleem: voor veel van die producten is er binnen de EU niemand aanspreekbaar. De coalitie wil dat online platforms

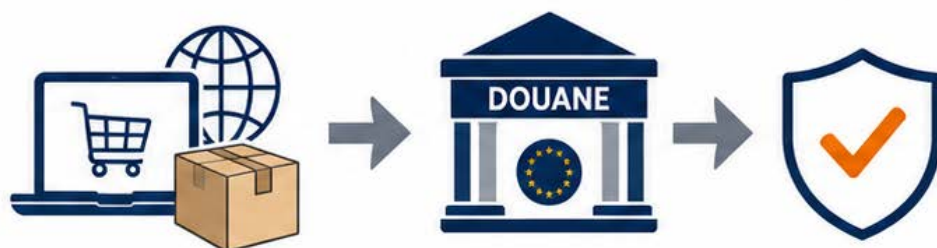
De huidige planning blijft grotendeels overeind

zelf als verantwoordelijke marktdeelnemer gelden zodra er geen andere EU-partij aanwijsbaar is. Voor wie investeert in PPWR-compliance is dit een dossier om te volgen: het bepaalt of het gelijke speelveld dat de verordening belooft, er ook daadwerkelijk komt.

2026: dit komt er nog aan

ontwikkeling
komende jaren
Europese wetgeving

European Product Act

Gelijk speelveld voor Europese en buitenlandse aanbieders.

DE PPWR NALEVEN OF ÉCHT CIRCULAIR ONDERNEMEN?

Alle voorgaande hoofdstukken gingen over wat de wet vereist. Dit hoofdstuk stelt een andere vraag: is dat genoeg? Wageningen Food & Biobased Research stelde een holistische definitie van duurzaam verpakken op, met een concrete zelftoets om dat te beantwoorden.

De drie stappen van verduurzaming

Het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken, onderdeel van Verpact, onderscheidt drie niveaus waarop een verpakking kan zitten:

STAP 1:

Van eenmalig naar recyclebaar.

Een probleembeperkende aanpak. Het overgrote deel van de consumentenverpakkingen voor levensmiddelen bevindt zich nu op dit niveau.

STAP 2:

Van recyclebaar naar circulair.

Herbruikbaar, of meermalig recyclebaar. Een proactievare aanpak, met voorbeelden die al bestaan: de herbruikbare glazen Bruine Nederlandse Retourfles, een PET-drankfles met een hoog aandeel recycleaat, en de golfkartonnen doos die bijna uitsluitend uit oud papier wordt gemaakt.

STAP 3:

Intrinsiek duurzaam.

De meest proactieve strategie: problemen voorkomen voordat ze

ontstaan. Hier bestaan nog maar weinig voorbeelden van. De shampoo-bar in een kartonnen doosje maakt een flesverpakking overbodig. De moulded fibre eierendoos beschermt eieren goed, is recyclebaar, en is zelfs onschadelijk als die toch in de natuur belandt — na een paar regenbuien valt ze uiteen en breekt daarna biologisch af.

Verpact's eigen voorkeursvolgorde zet dezelfde drie stappen om in een ranglijst: intrinsiek duurzaam eerst, dan circulair, dan recyclebaar als basisniveau. Waar staat jouw verpakking op die lijst?

De zelftoets: hand- en voetafdrukken

Iedere verpakking heeft nadelen ('voetafdrukken') en voordelen ('handafdrukken'), in drie dimensies. Loop ze voor je eigen verpakking langs:

• Milieu en gezondheid.

Handafdrukken: gaat de verpakking voedselverlies tegen, draagt ze bij aan voedselveiligheid en -zekerheid?

Voetafdrukken: wat is de bijdrage aan klimaatverandering, planeetvervuiling en biodiversiteitsverlies? En is er een terugkaatseffect, waarbij de verpakking juist meer consumptie aanmoedigt?

• Sociaal.

Handafdrukken: faciliteert de verpakking moderne levensstijlen, werkgelegenheid, en maakt ze producten toegankelijk voor

mensen met een beperking? Voetafdrukken: hoeveel extra inspanning vraagt gescheiden houden en inzamelen van deze verpakking?

• Economisch.

Handafdrukken: levert de verpakking winst op voor het bedrijf, draagt ze bij aan belastinginkomsten? Voetafdrukken: welke investeringen in nieuwe infrastructuur vraagt ze, en leidt ze tot meer administratieve last?

Geen verpakking scoort op alle punten goed en dat is ook niet het doel. Het doel is dat je weet waar de voor- en nadelen liggen, in plaats van alleen te kunnen aantonen dat je aan artikel 6 voldoet.

Wat je hiermee kunt doen

Gebruik deze zelftoets niet in plaats van je conformiteitsdossier uit hoofdstuk 7, maar ernaast. Het dossier toont aan dat je aan de wet voldoet. De hand- en voetafdrukkenkaart laat zien of je daar genoeg mee neemt, of dat er voor jouw verpakking nog een stap te zetten is richting circulair, of, in een klein aantal gevallen, richting intrinsiek duurzaam.

Iedere verpakking heeft 'voetafdrukken' en 'handafdrukken'

Leestip

Lees hier het interview met StiMo.

DE ZELFTOETS: HAND- EN VOETAFDrukKEN

Iedere verpakking heeft nadelen ('voetafdrukken') en voordelen ('handafdrukken'), in drie dimensies.
Loop ze voor je eigen verpakking langs!

HANDAFDRUKKEN = voordelen

VOETAFDrukKEN = nadelen

1. MILIEU EN GEZONDHEID

Handafdrukken:

- gaat de verpakking voedselverlies tegen?
- draagt ze bij aan voedselveiligheid en -zekerheid?

Voetafdrukken:

- wat is de bijdrage aan klimaatverandering, planeetvervuiling en biodiversiteitsverlies?
- en is er een terugkaatseffect, waarbij de verpakking juist meer consumptie aanmoedigt?

2. SOCIAAL

Handafdrukken:

- faciliteert de verpakking moderne levensstijlen?
- werkgelegenheid?
- maakt ze producten toegankelijk voor mensen met een beperking?

Voetafdrukken:

- hoeveel extra inspanning vraagt gescheiden houden en inzamelen van deze verpakking?

3. ECONOMISCH

Handafdrukken:

- levert de verpakking winst op voor het bedrijf?
- draagt ze bij aan belastinginkomsten?

Voetafdrukken:

- welke investeringen in nieuwe infrastructuur vraagt ze?
- en leidt ze tot meer administratieve last?

WEG MET HET VINKJE,
AAN DE SLAG MET ÉCHTE IMPACT!

EÉN SCAN, ALLE VERPAKKINGSINFORMATIE:

Maak van PPWR een strategische voorsprong

De nieuwe Europese verpakkingswetgeving (PPWR) stelt strengere eisen aan transparantie dan ooit tevoren. Waar veel bedrijven dit zien als een administratieve last, transformeert [kartonspecialist Akarton](#) deze verplichting tot een direct commercieel en logistiek voordeel.

Binnenkort geldt in de gehele Europese Unie dat producenten van elke verpakking exact moeten kunnen aantonen uit welke materialen deze bestaat, hoe het recyclingproces verloopt en welke aanvullende productinformatie erbij hoort. Het handmatig beheren en communiceren van deze data dreigt voor veel ondernemingen een complexe dagelijkse taak te worden.

De oplossing schuilt echter in eenvoud: het geven van een unieke digitale identiteit aan iedere doos. Door verpakkingen uit te rusten met een slimme QR-code, wordt alle verplichte en relevante informatie in één muisklik of scan direct toegankelijk.

Naadloze integratie zonder procesaanpassing

Een grote bezorgdheid bij het doorvoeren van dit soort innovaties is de impact op de bestaande operationele keten. Akarton

neemt deze drempel weg door de QR-codes direct te integreren in het bestaande verpakkingsonwerp. Bedrijven hoeven hun huidige verpakings- of inpakprocessen hierdoor niet aan te passen, terwijl hun standaarddoos direct verandert in een interactief communicatiemiddel.

De kernvoordelen van de slimme QR-verpakking:

- Volledige PPWR-compliance: Directe inzage in materiaalsamenstelling en recyclinginstructies.
- Klantgemak: Consumenten en zakelijke partners kennen meteen de verpakingsstatus.
- Geen procesverstoring: Integreert moeiteloos in uw huidige druk- en logistiekontwerp.

Klaar voor de toekomst

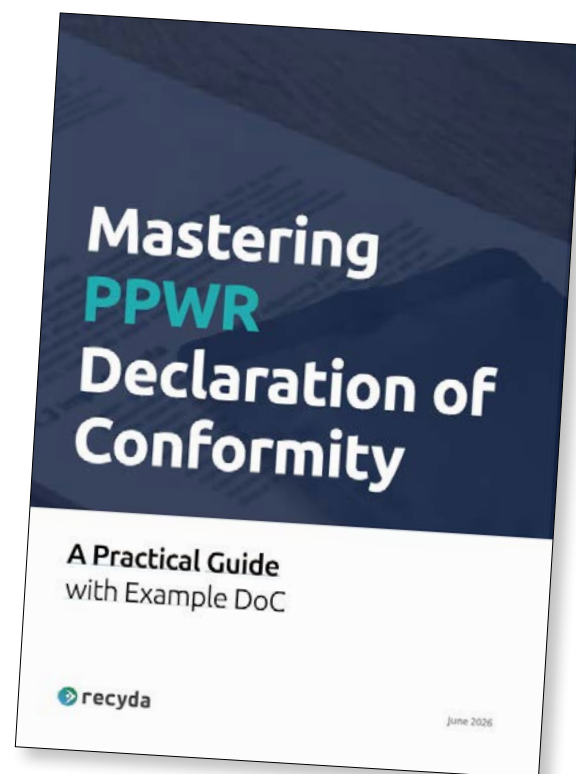
Door nu al in te zetten op slimme verpakkingen, voldoen bedrijven niet alleen

tijdig aan de strengere Europese richtlijnen, maar vergroten ze ook het vertrouwen van hun eindklant. [Een snelle scan](#) met een smartphone vormt zo de brug tussen wettelijke transparantie en een moderne, duurzame merkuitstraling.

UITGEBREID STAPPENPLAN DoC

Stappenplan: zo stel je een Declaration of Conformity (DoC) op

De Declaration of Conformity (DoC) is de formele verklaring waarmee de fabrikant bevestigt dat een verpakking voldoet aan de eisen van de PPWR. Check vooral de Conformiteitsroute van Verpact. Hier ter inspiratie ook de aanpak van Recyda, een Duitse consultant met internationaal perspectief

STAP 1

Bepaal voor welke verpakking de verklaring geldt

Begin met een duidelijke afbakening.

Leg vast:

- Unieke identificatie van de verpakking;
 - Product- of verpakkingscode;
 - Welke verpakkingscomponenten onder de verklaring vallen;
 - Eventuele GTIN of intern artikelnummer.
- Een DoC geldt voor één verpakking of een groep volledig identieke verpakkingen.

STAP 2

Verzamel alle beschikbare documentatie

Breng alle bestaande informatie bijeen die nodig is om naleving aan te tonen.

Denk onder meer aan:

- Bill of Materials (BoM);
- Technische tekeningen;
- Materiaalspecificaties;
- Gewichten;
- Leveranciersverklaringen;
- Laboratoriumrapporten;

- PFAS- en zwaremetalenvklaringen;
- Eventuele verklaringen over recycalaat of voedselcontact.

STAP 3

Vraag ontbrekende gegevens op

Vrijwel geen enkel dossier is in één keer compleet.

Ontbrekende informatie vraag je op bij leveranciers of laat je vaststellen door een geaccrediteerd laboratorium. Wacht hier niet te lang mee; juist deze stap kost in de praktijk vaak de meeste tijd.

STAP 4

Beoordeel de verpakking

Controleer vervolgens systematisch aan welke PPWR-artikelen de verpakking moet voldoen.

Voor iedere eis leg je vast:

- Welke bepaling van toepassing is;
- Welk bewijs daarvoor beschikbaar is;
- Of de verpakking voldoet;
- Welke normen of testmethoden zijn gebruikt.

Deze beoordeling vormt de kern van het technische dossier.

*Lees verder
op pagina 65*

25 JAAR PACK IMPROVE

‘PPWR verandert het verpakingsvak’

In 25 jaar tijd zag [Pack Improve](#) het werk van de verpakingskundige veranderen. Waar eerder machineoptimalisatie, barrière-eigenschappen en functionaliteit centraal stonden, spelen tegenwoordig ook reductie, recyclebaarheid en verpakkingsdata een belangrijke rol. De komst van de PPWR versnelt die ontwikkeling en stelt nieuwe eisen aan verpakkingen én aan de verpakingskundige, aldus Wil Nijssen van Pack Improve.

Toen ik 1 september 2001 als oepbare verpakingsdeskundi- ge mijn bedrijf startte was de professionalisering van het verpakingsvak pas net opgang gekomen en verduur- zaming was nog geen dagelijkse hot-topic. De aard van de projecten was anders, zoals bijvoorbeeld: snellere verwerking op verpakkingmachines, laminaten en bar- rière optimalisatie, onderscheidende ver- pakking en functionaliteit en de opleve- ring van nieuwe verpakkinglijnen.

Technologische ontwikkelingen

Er volgde een periode van vele technolo- gische ontwikkelingen op zowel machine- als materiaalvlak. Natuurlijk kwam ook de milieu-impact van de verpakking voor- bij, was er intussen verpakkingwetgeving (EU/94/62) en het Convenant Verpakkin- gen kwam net goed opgang. Maar “de vrij- blijvende” preventie aanpak, de geringe financiële impact en administratieve druk maakt het geen dagelijks gesprek.

Eigenlijk pas de laatste tien jaar speelt preventie en recyclebaarheid een promi- nente rol bij de ontwikkeling en optimali- satie van verpakkingen. Dit alles aange- jaagd door de hoge (kunststof) Afval Beheers Bijdrage (ABB) en de PPWR. En het besef dat een sluitende verpakking- data administratie essentieel is om PPWR

compliant te worden, fouten te voorkomen en retailers/klanten beter te kunnen bedienen is intussen wel ingedaald.

Focus op reductie en recycling

De aard van werk is de laatste jaren in de basis niet veranderd. Maar daar aan is toe- gevoegd dat de verpakking recyclebaar moet zijn (per 2030 klasse A/B/C, mono polymeer, minimalisatie stoffen, ...) en geminimaliseerd naar afmeting, dikte/ gewicht. Natuurlijk zonder in te boeten op de kern functie beschermen en machinale verwerkbaarheid. Soms goed doenbaar en soms is de technologie nog niet zo ver of volledig beproefd.

Dagelijkse issues op de vloer

Hoewel bovenstaande, recyclechecks en de PPWR een belangrijk deel uit maken van ons interim verpakingskundige werk voeren de dagelijkse issues op de vloer de boventoon. De verpakingskundige heeft te maken met diverse disciplines, zoals inkoop en validatie van verpakking- materialen. Het voorbereiden van co-packen, troubleshooting rondom schade aan pallets of vouwkarton doosjes die slecht draaien op de lijn. En denk ook aan het maken van de leverancierselectie voor een nieuwe verpakking.

Als interim verpakkingstechnoloog ver-

binden we alle betrokken partijen en dragen we kennis over binnen de organi- saties. Dat is de rol die we al 25 jaar met veel plezier vervullen.

STAP 5

Stel de Declaration of Conformity op

Wanneer alle bewijzen compleet zijn, kan de conformiteitsverklaring worden opgesteld. Volgens Bijlage VIII bevat de DoC minimaal:

- Uniek DoC-nummer;
- Identificatie van de verpakking;
- Naam en adres van de fabrikant;
- Eventueel de gemachtigde vertegenwoordiger;
- Beschrijving van de verpakking;
- Verklaring dat de fabrikant de volledige verantwoordelijkheid draagt;
- Verwijzing naar de toegepaste normen en specificaties;
- Verklaring dat aan Verordening (EU) 2025/40 (PPWR) is voldaan;
- Plaats, datum, naam, functie en handtekening van de bevoegde ondertekenaar.

STAP 6

Bewaar alles in het technische dossier

De DoC is alleen geldig wanneer de onderliggende documentatie beschikbaar is.

Bewaar daarom:

- De ondertekende DoC;
- Alle testresultaten;
- Leveranciersdocumentatie;
- Berekeningen;
- Technische tekeningen;
- Overige bewijsstukken.

Voor eenmalige verpakkingen geldt een bewaartermijn van minimaal vijf jaar nadat de verpakking op de markt is gebracht. Voor herbruikbare verpakkingen is dat tien jaar. Op verzoek van de markttoezichthouder moeten de documenten binnen tien dagen beschikbaar kunnen worden gesteld.

Praktische tip

Maak de DoC niet als los Word-document. Richt eerst een digitaal verpakkingsdossier in waarin alle gegevens per verpakkingscomponent zijn opgeslagen. De conformiteitsverklaring wordt dan de logische eindstep van het proces, in plaats van een tijdrovende administratieve exercitie.

Bron: Recyda: Mastering PPWR Declaration of Conformity

Declaration of Conformity (DoC) (EU-conformiteitsverklaring) in 6 stappen

1

Verpakking identificeren

Bepaal voor welke totale verpakkingseenheid de Declaration of Conformity wordt opgesteld.

Dit is de complete verpakking (bijv. fles, dop en etiket samen) op één verklaring. Specificeer in de DoC alle afzonderlijke componenten en materialen.

2

Documentatie verzamelen

Breng alle beschikbare informatie en documentatie samen die nodig is om naleving aan te tonen.

3

Leveranciersdata en laboratoriumtesten

Vraag ontbrekende gegevens op bij leveranciers of laat testen uitvoeren door een laboratorium.

Werkt een leverancier niet mee of bestaat deze niet meer? Lever dan "best efforts" door zelf laboratoriumtesten of risicoanalyses uit te voeren.

4

PPWR-beoordeling

Beoordeel de verpakking aan de relevante PPWR-eisen en leg per eis het bewijs van naleving vast.

5

Declaration of Conformity (DoC) (EU-conformiteitsverklaring) ondertekenen

Stel de Declaration of Conformity op volgens Bijlage VIII en laat deze ondertekenen door de bevoegde functionaris.

Taaleis: De DoC moet in (of vertaald naar) de taal of talen die worden geëist door de lidstaat waar het product op de markt wordt gebracht (PPWR Artikel 39, lid 2).

6

Technisch dossier archiveren

Bewaar de Declaration of Conformity en alle onderliggende documentatie in het technisch dossier voor de wettelijk verplichte periode.

- 5 jaar voor verpakkingen voor eenmalig gebruik.
- 10 jaar voor herbruikbare verpakkingen.

DEZE ADVISEURS KUNNEN JE HELPEN

Geen bedrijf hoeft het allemaal alleen te doen. Een overzicht van waar je terecht kunt, ingedeeld naar het soort vraag dat ze het beste beantwoorden. Voor de regelgeving zelf en de praktische tools GS1 Nederland. Voor het structureren van verpakkingsdata via GS1 PAC, zie hoofdstuk 6.

Verpact. De Nederlandse uitvoeringsorganisatie, en de meest genoemde naam in deze gids, voor de Recyclechecks (hoofdstuk 4), de beslisbomen (hoofdstuk 1), de conformiteitsverklaring-route (hoofdstuk 7, bijlage I) en het Deltaplan (hoofdstuk 14).

Brancheorganisaties

FNLI (Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie). Verte-

genwoordigt circa 500 levensmiddelenbedrijven en publiceerde een eigen handvest voor circulair verpakken – relevant als je vooral met voedselverpakkingen werkt.

NVC (Nederlands Verpakkingscentrum). Houdt het bedrijfsleven op de hoogte via verenigingsbijeenkomsten, de informatiedienst MERGE en de workshop Sustainable Innovation in Packaging (STIP).

Materialenorganisaties

StiMo (Stichting Materialenorganisaties). Bundelt vijf materialenorganisaties – papier, glas, hout, kunststof (via NRK Verpakkingen) en metaal – rond drie speerpunten: een beter inzamelsysteem, betere recyclebaarheid en een gelijk speelveld tussen materialen. StiMo publiceerde een eigen PPWR-impactassessment. Voorzitter Rob Verhagen relateert de onzeker-

heid uit hoofdstuk 13 bewust: "Veel dingen zijn al duidelijk. Je weet dat je een verpakkingsdossier moet hebben [...] Het lijkt alsof we alleen focussen op wat nog onduidelijk is."

Adviesbureaus, voor maatwerk en implementatie

Circpack. Internationale operationele expertise in inzamelen, sorteren en recyclen, ingezet voor zowel grote bedrijven als mkb. Heeft een uitgebreid overzicht van Europese EPR-systemen.

CostManagement. Helpt bedrijven efficiënt te voldoen aan hun afvalbeheerbijdrageverplichtingen richting Verpact. Daarnaast ondersteunt CostManagement bedrijven bij het inzichtelijk maken van en voldoen aan PPWR-verplichtingen.

EY. De Climate Change and Sustainability Services-afdeling combineert PPWR-advies met bredere milieuwetgeving, waaronder de CSRD.

Key-Pack Innovation. Raoul Gabriëls ondersteunt bedrijven op het gebied van duurzaam verpakken. Hij adviseert onder meer over de PPWR-roadmap 2030, Pack LCA en circulaire materiaal- en technologieontwikkelingen.

KPMG. Milieu- en duurzaamheidsadvies, waarbij PPWR-naleving onderdeel uitmaakt van een bredere duurzaamheidsaanpak.

Now New Next. Packaging as a Service (zie ook hoofdstuk 3).

Osapiens. Ontwikkelt modulaire ESG-software. Het platform helpt organisaties om aantoonbaar te voldoen aan de ketentransparantie en verplichtingen van de PPWR.

Packit. Richt zich op praktische verpakkingsoptimalisatie, reductie van materiaalgebruik en verhoogde recyclebaarheid. Het bureau ondersteunt de verpakkingsketen bij het behalen van de wettelijke normen voor hergebruik.

Pack Improve. Voert PPWR-impactanalyses uit en ondersteunt bedrijven bij de transitie naar duurzamere verpakkingen via Design for Recycling. Verzorgt daarnaast cursussen waarin de PPWR aan bod komt.

PackSense. Gespecialiseerd adviesbureau dat bedrijven begeleidt bij circulaire verpakkingsstrategieën en ontwerpeisen onder de PPWR.

Partners for Innovation. Vertaalt de PPWR naar een toekomstbestendige strategie, met oog voor

de samenhang met andere regelgeving. Consultant Siem Haffmans: "Het gaat immers niet alleen over de verpakking, maar ook over het product en de gehele keten waarin dit functioneert."

Schouten Advies. Begon met certificeringsvraagstukken in de agrifoodsector en ondersteunt inmiddels ook bij het opzetten van conformiteitsdossiers en het opstellen of beoordelen van conformiteitsverklaringen.

Searious Business. Ondersteunt merken en organisaties bij de ontwikkeling van circulaire verpakkingsoplossingen. Daarnaast begeleidt het bedrijven bij de implementatie van de PPWR.

SyncForce. Biedt een digitaal dataplatform waarmee merkfabrikanten hun product- en verpakkingsinformatie centraal beheren.

TheRockGroup. Strategisch advies en projectmanagement, met een focus op pragmatische oplossingen voor het mkb.

TNO. Strategisch advies, onder meer via scenariomodellering van de gevolgen van de PPWR.

Wageningen University & Research. Adviseert vooral grote bedrijven en brancheorganisaties, met een focus op de lange termijn.

PackStrat. Levert een cloud-oplossing voor het verwerken van verpakkingsdata. Daarnaast adviseert het bedrijven over de PPWR en begeleidt het organisaties bij de gegevensverwerking.

DE MINDER BEKENDE IMPACT VAN DE PPWR:

‘PPWR verandert ook de financiële spelregels’

Bij de Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) gaat veel aandacht uit naar recyclebaarheid, hergebruik en verpakkingsontwerp. Minder zichtbaar, maar voor veel bedrijven minstens zo relevant, is de financiële kant van de nieuwe regelgeving. Met de PPWR veranderen namelijk ook verantwoordelijkheden binnen de Extended Producer Responsibility (EPR). Dat kan rechtstreeks gevolgen hebben voor de afvalbeheerbijdrage die bedrijven betalen.

In Nederland wordt de producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen collectief uitgevoerd door Verpact. Bedrijven die onder de aangifteplicht vallen, rapporteren hun verpakkingen en betalen een afvalbeheerbijdrage waarmee onder andere inzameling en recycling worden gefinancierd. In 2024 ontving Verpact circa €493 miljoen aan afvalbeheerbijdrage. Een correcte aangifte is echter allerminst eenvoudig. Bedrijven moeten rekening houden met verschillende materiaal- en verpakkingscategorieën, tarieven, kortingsmogelijkheden en specifieke regelingen. Daarbij zijn gedetailleerde richtlijnen van toepassing. Een verkeerde classifica-

tie, een gemiste korting of een inefficiënte berekeningsmethodiek komt vaak voor. De financiële impact kan aanzienlijk zijn.

PPWR vergroot de complexiteit

Vanaf 12 augustus 2026 wordt de PPWR in algemene zin van toepassing. Daarmee veranderen onder meer definities en verantwoordelijkheden voor bedrijven die verpakkingen op de markt brengen. Juist over de praktische uitwerking daarvan bestaat nog onzekerheid. Zo kondigde Verpact op 21 juli een tijdelijke ‘pauzeknop’ aan voor de gewijzigde aangifteplicht voor verzend-, service- en primaire-productieverpakkingen. Vanwege verschillen in Europese interpretatie

houdt Verpact voor deze verpakkingen voorlopig vast aan de bestaande werkwijze. De Europese Commissie publiceerde op 3 augustus een bijgewerkte FAQ om verdere duidelijkheid te geven over de toepassing van de PPWR. De ontwikkelingen illustreren hoe snel de praktische spelregels momenteel veranderen. Voor bedrijven is het daarom verstandig niet alleen naar technische compliance te kijken, maar ook naar de financiële en administratieve gevolgen.

Grip op financiële PPWR-verplichtingen

[CostManagement](#) specialiseert zich in juist dit onderdeel. Het adviesbureau ondersteunt organisaties bij het opzetten, controleren en optimaliseren van hun Verpact-aangifte en bij de voorbereiding op de financiële verplichtingen onder de PPWR. Daarnaast helpt CostManagement bedrijven om de bredere PPWR-conformiteit pragmatisch en risicogericht in te richten.

Bedrijven die willen weten of hun huidige Verpact-aangifte correct en financieel optimaal is ingericht, of welke impact de PPWR op hun organisatie heeft, kunnen [contact opnemen met CostManagement](#) voor een gerichte beoordeling van de aangifte en PPWR-verplichtingen.

AANGIFTE DOEN BIJ VERPACT

Het aangifteportaal voor verpakkingen wordt vernieuwd. Packtool maakt binnenkort plaats voor VerpactPortal: een volgens Verpact nieuw, gebruiksvriendelijker en toekomstbestendig portaal. 'Nieuwe wetgeving, zoals de PPWR, en de nodige verbeteringen in gebruiksvriendelijkheid vragen om een nieuw systeem.'

VerpactPortal wordt gefaseerd ingevoerd.
Packtool wordt VerpactPortal | Verpact

Iedere producent moet aangifte doen

Tot nu stelde Verpact, onder de PPWD-richtlijn, de grens op 50.000 kg verpakkingsmateriaal. Breng je minder op de markt, dan hoefde je geen aangifte te doen. Vanaf invoering van het producentenregister is die grens voor alle lidstaten 10.000 kg, (eerste aangifte over 2029). Maar dat geeft geen vrijstelling. Kleinere bedrijven (< 10.000 kg verpakkingen op de markt per jaar) hoeven niet voor verpakkingscategorieën aangifte te doen, maar slechts een overzicht van het gewicht van de gebruikte materialen aan te geven (vereenvoudigde aangifte). Ze moeten wél betalen, omdat het principe is: de vervuiler betaalt.

Producentenregister

Vanaf 1 juni 2030 moet er aangifte worden gedaan (eerste aangifte over 2029), dus voor die tijd moet er een producentenregister zijn in iedere lidstaat, waarin producenten eveneens moeten registreren en rapporteren.

Bedrijven die meer dan 10.000 kg op de markt brengen:

Er gelden specifieke regels t.a.v. de rapportages in het producentenregister. De verpakkingenadministratie wordt opgedeeld in 22 verschillende verpakkingssoorten, plus eventuele SUP-verpakkingen, statiegeldverpakkingen en herbruikbare verpakkingen waaronder het gewicht moet worden aangegeven (uitgesplitst per materiaal). Het gevolg is dat het aantal verpakkingssoorten dat Verpact zal moeten uitvragen, een stuk groter zal zijn dan de 22 die de PPWR noemt.

Administratie | Verpact

Micro-ondernemingen (die minder dan 1000 kg op de markt brengen) moeten ook verplicht opgenomen zijn in het nationale producentenregister, een (vereenvoudigde) verslaglegging doen van het volume dat ze in de handel brengen en ze zijn niet vrijgesteld van de afvalbeheerbijdrage voor de inzameling en recycling van hun verpakkingen. Ze zijn wel vrijgesteld van bepaalde hergebruiksverplichtingen en (specifiek voor afhaal en horeca) verplichtingen van het aanbieden van bepaalde opties en afhankelijk per lidstaat een verbod op eenmalige plastic verpakkingen.

verpact

Pauzeknop voor verzend-, service- en primaire-productieverpakkingen

Verpact vraagt producenten en verpakkers om voor verzend-, service- en primaire productieverpakkingen voorlopig uit te blijven gaan van de huidige situatie. De aanleiding is de aanhoudende onduidelijkheid in de markt over de interpretatie van de Europese Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) ten aanzien van deze categorie verpakkingen.

Persbericht van Verpact, 21 juli 2026

Om duidelijkheid te krijgen voor bedrijven heeft Verpact de Europese Commissie gevraagd om een ondubbelzinnige interpretatie van rollen binnen de nieuwe regelgeving. Zolang deze duidelijkheid ontbreekt, kiest Verpact voor een tijdelijke 'stand-still'-benadering. Hiermee ontstaat op korte termijn meer zekerheid voor bedrijven en wordt een ongelijk speelveld met omliggende landen voorkomen.

Deze tijdelijke aanpak betekent dat Verpact voorlopig uitgaat van de bestaande verantwoordelijkheden in Nederland voor verzend-, service- en primaire productieverpakkingen en dat Verpact aan marktdeelnemers vraagt na 12 augustus 2026 de huidige praktijk voort te zetten. Als op een later moment wel helderheid ontstaat over de verzend-, service- en primaire productieverpakkingen heeft dit mogelijk consequenties met terugwerkende kracht tot 12 augustus 2026.

Achtergrond

De PPWR is een Europese verordening die is gebaseerd op de principes van de interne EU-markt. Daardoor moeten de verplichtingen

voor alle lidstaten gelijk zijn. In een geharmoniseerd wettelijk kader zou daarom geen onduidelijkheid mogen bestaan over welke partij wordt aangemerkt als fabrikant van transport-, service- of primaire productieverpakkingen en in het verlengde daarvan wie verantwoordelijk is voor de verplichtingen vanuit de PPWR. Specifiek voor transport-, service- en primaire productieverpakkingen bestaan momenteel echter verschillende interpretaties van de PPWR over wie verantwoordelijk is.

Helderheid

Verpact, verantwoordelijk voor de uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen in Nederland, ondersteunt de doelstellingen van de PPWR. Ook tijdens deze tijdelijke 'stand-still' blijft Verpact bij de Europese Commissie aandringen op een duidelijke interpretatie van de regelgeving. Alleen met een helder en eenduidig kader kan de wetgeving op een geharmoniseerde, voorspelbare, eerlijke en transparante manier worden toegepast. Daarnaast blijft Verpact marktpartijen actief informeren en waar mogelijk vragen beantwoorden.

DE WET IS ER, DE DISCUSSIE OOK

Tijdens de productie van deze gids drukte Verpact op de 'pauzeknop' als gevolg van een Q&A en richtsnoeren die de Europese Commissie in juni publiceerde. Die zorgden namelijk voor onduidelijkheid van verantwoordelijkheden bij verzend-, service en primaire productieverpakkingen. Een tweede Q&A in augustus gaf wel antwoorden, maar leverde ook nieuwe vragen op. Een voorbeeld: er is discussie over de vraag of een rol wikkelfolie een verpakking is. 'Ja', zegt de Q&A. 'Nee', zegt de industrie, 'pas als die folie om een pallet is gewikkeld, is het een verpakking. Een fundamentele discussie omdat het antwoord gevolgen heeft voor de juridische rollen die bedrijven onder de PPWR hebben.

'Summercamp'

De huidige discussie rondom de verpakkingswetgeving laat zien dat de weg naar een geharmoniseerde Europese markt vol juridische valkuilen ligt. Dat wordt ook prachtig geïllustreerd door de "PPWR Summer Camp"-analogie van Martin Engelmänn, directeur van IK Industrievereinigung Kunststoffverpackungen. Hij legt op LinkedIn bloot hoe de praktische uitvoerbaarheid van de wet momenteel botst met de richtlijnen van de Europese Commissie.

Fantoomfabrikant

Het grootste knelpunt in deze discussie is het ontstaan van wat Engelmänn de 'fantoomfabrikant' noemt: een fictieve rol die door tegenstrijdigheden in de FAQ-

richtlijnen van de Commissie tot leven wordt gewekt. Waar de feitelijke PPWR-wetstekst stelt dat bij lege verzendverpakkingen, serviceverpakkingen en primaire-productieverpakkingen die niet van een merknaam zijn voorzien de fysieke producent de fabrikant is, wijzen de richtlijnen van de Commissie bij merkloze transportverpakkingen plotseling de partij die de bestelling plaatst of het ontwerp bepaalt aan als de verantwoordelijke.

'Onwerkbare situatie'

Deze onduidelijkheid creëert een onwerkbare situatie waarin twee partijen voor exact dezelfde verpakking als fabrikant kunnen worden aangemerkt, redeneert Engelmänn. Omdat volgens hem 'gedeelde verantwoordelijkheid' in de praktijk vaak neerkomt op 'geen verantwoordelijkheid', dreigt de handhaafbaarheid van de wet volledig te verwateren; niemand tekent volgens Engelmänn immers de conformiteitsverklaring als de rollen onduidelijk zijn. Het uiteindelijke risico van deze interpretatieverschillen is dat de PPWR zijn doel voorbijstoot en we, in plaats van een eenduidige EU-interpretatie, door de onduidelijkheid juist weer terugvallen op een versnipperd landschap van 27 verschillende nationale verpakkingsregels.

Met deze discussie in het achterhoofd is deze gids gemaakt. Er zijn nog vragen en er komen ongetwijfeld nog antwoorden. Maar de kern blijft: heel veel is wél duidelijk, dus nu de wet van kracht is, is het hoog tijd om 'compliant' te zijn. Volg dus vooral Verpact, als het gaat om interpretatie en conformiteit.

PAUZE

VM HOUDT JE OP DE HOOGTE

VM verschijnt 8x per jaar en is er voor iedereen die in de verpakgingsindustrie werkt. Van techniek en materialen tot design en duurzaamheid. Zo blijf jij als professional op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en vind je het hele jaar door inspiratie over ons boeiende vakgebied.

Scan de QR-code en wordt abonnee!

